

Årsredovisning 2021

för Hallstahammars kommun och kommunkoncern

HALLSTAHAMMARS
KOMMUN

Diarienummer: KS-108/22
Datum: 2022-03-25
Förvaltning: Kommunstyrelseförvaltningen
Enhet: Ekonomi- och finansheten
Handläggare: Nicklas Erngren, Ekonomichef
Nämnd: Kommunstyrelsen

Innehåll

Inledning	4
Kommunstyrelsens ordförande och kommunchefen har ordet.....	5
Förvaltningsberättelse	6
Översikt över verksamhetens utveckling	6
Den kommunal koncernen	8
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	11
Händelser av väsentlig betydelse	16
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	19
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	22
Balanskravsresultat	44
Väsentliga personalförhållanden	45
Förväntad utveckling.....	50
Driftredovisning	52
Kommunstyrelsen	54
Socialnämnden	54
Barn- och utbildningsnämnden	55
Tekniska nämnden	56
VA-verksamheten.....	57
Bygg- och miljönämnden.....	58
Kultur- och fritidsnämnden	58
Investeringsredovisning	60
Årets investeringar	62
Ombudgeteringar och förändringar under året.....	62
Förslag till tilläggsbudget.....	69
Finansiella rapporter.....	70
Resultaträkning	70
Balansräkning.....	71
Kassaflödesanalys	72
Noter.....	73
Ekonomiska nyckeltal	86

Inledning

Årsredovisningen är kommunstyrelsens redovisning till kommunfullmäktige över det gångna årets ekonomiska utfall av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut.

Årsredovisningen består av en förvaltningsberättelse och ekonomiska sammanställningar för både den verksamhet som bedrivs inom kommunen och den som bedrivs genom annan juridisk person. Förvaltningsberättelsen innehåller en översiktlig bild över verksamhetens utveckling, händelser av väsentlig betydelse, viktiga personalförhållanden, årets resultat efter balanskravsjusteringar, pensionsåtaganden och måluppfyllnad enligt kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning.

Årsredovisningen vänder sig till kommunfullmäktige men även dig som bor eller bedriver företag i kommunen samt andra intresserade av kommunens resultat och ställning. I denna redovisning kan du läsa om vilka mål kommunen har och hur måluppfyllelsen blev och du kan även se hur alla skattemedel har använts.

De olika avsnittens innehåll:

Förvaltningsberättelse

Drift- och investeringsredovisning

Driftredovisningen redogör för hur nämnderna följt budget och vad aktuella avvikelser beror på. Önskas mer information om nämndernas verksamhet så finns det mer att läsa i respektive nämnds egen redovisning.

Finansiella rapporter

De finansiella rapporterna innehåller resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys och noter för både kommunen och kommunkoncernen. I den kommunkoncernen ingår de kommunalägda bolagen, AB Hallstahem (100 %) och Kolbäckådalens pensionsförbund (60 %).

Redovisas i bilagor:

Värdepappersrapport

Fördjupning i kommunens pensionskostnader och värdepappersportfölj.

Kommunstyrelsens ordförande och kommunchefen har ordet

Hallstahammar växer och utvecklas

Pandemins påverkan har präglat året på flera olika plan. Vi har ställts inför stora utmaningar som har krävt snabba omställningar. Under den här tiden har det gjorts otroliga insatser i våra verksamheter som vi ska uppmärksamma och vara stolta över. Det har särskilt varit utmaningar inom omsorgen, förskola och skola men restriktionerna har under året påverkat och tvingat de flesta av våra verksamheter att ställa om. Det vi kan ta lärdom om är att Hallstahammars kommun som organisation klarar av svåra och komplexa situationer trots restriktioner, skyddsutrustning, sjukfrånvaro och oro. Det ska vi vara stolta över.

Årsredovisningen beskriver verksamhetens resultat och Hallstahammars utveckling inom ett antal områden 2021. Här beskrivs många starka resultat men också några utvecklingsområden där vi behöver bli bättre. Kommunens ekonomiska resultat visar ett historiskt stort överskott på 151,9 miljoner kronor. En förklaring till överskottet är att befolkningen ökade mer än vi prognosticerat, att kommunen även i år fått ett antal statsbidrag där flertalet var kopplade till att klara pandemin, att värdepappersportföljen har fortsatt att öka och att alla nämnder har klarat av att hålla sina budgetar.

Viktiga beslut som tagits under året är strategi och ramverk för hållbar utveckling, för arbetet med Agenda 2030. Det har även bildats ett hållbarhetsråd där politiker och tjänstepersoner deltar. Kommunfullmäktige fattade även beslut om en attraktionsstrategi. Syfte med den är att Hallstahammars kommun ska bli en ännu mer attraktiv plats att leva, bo och verka i.

Det goda livet i storstadens närhet – Hallstahammars kommun med sin fina miljö och bra geografiska läge bidrar till att kommunen fortsätter att växa. Efterfrågan på lägenheter och tomter ökar. Bostadsbyggandet fortsätter även det i en hög takt och under året färdigställdes hela 163 nya bostäder. Hallstahammars befolkning ökade och 2021 blev kommunen 208 fler personer. Att befolkningen ökar och att vi även får en äldrebefolkning innebär även utmaningar då det genererar ett behov av platser inom skola och förskola och äldreomsorg. Men detta planeras det för och flera byggnationer och projekteringar pågår för nya skolor, förskolor och äldreboenden. Det är viktigt att vi växer och utvecklas men det bör ske långsiktigt och hållbart.

Det långsiktiga arbetet för ett bra företagsklimat har gett goda resultat. Hallstahammars kommun förbättrade sitt resultat ytterligare i Svenskt Näringslivs ranking och hamnade på plats 22 av Sveriges 290 kommuner, ett mycket gott resultat som många verksamheter bidragit till.

Vi vill avslutningsvis rikta ett stort tack till alla medarbetare och förtroendevalda som bidrar till att vår fina kommun växer och utvecklas och för alla de extra insatser som gjorts under pandemin. Ett särskilt tack till Carin Becker Åström som avslutade sin anställning som kommunchef efter 20 år.

Catarina Pettersson

Kommunstyrelsen ordförande

Åsa Öberg Thorstenson

Kommunchef

Förvaltningsberättelse

I denna förvaltningsberättelse ger Hallstahammars kommun en övergripande bild av Hallstahammars kommuns verksamhet under det gångna året. I förvaltningsberättelsen är det fokus på den kommunala koncernen som ger en bild av den samlade kommunala verksamheten, oberoende av hur verksamheten är organiserad.

Förvaltningsberättelsen är upprättad i enlighet med kapitel 11 i Lag (2018:597) om Kommunal Bokföring och Redovisning och rekommendation R15 Förvaltningsberättelse utgiven av Rådet för kommunalredovisning (RKR). Enligt rekommendation R15 ska det tydligt framgå vilka delar av årsredovisningen som tillhör förvaltningsberättelsen. I detta dokument kan det ses dels i innehållsförteckningen, dels på varje sida där det i sidhuvudet framgår vilket avsnitt av årsredovisningen respektive sida tillhör.

Översikt över verksamhetens utveckling

Det redovisade resultatet är bättre än föregående år +163,7 miljoner kronor mot +76,9 miljoner kronor för 2020. Framförallt så är det kommunen som uppvisar ett bättre resultat 2020 mot 2019, 151,9 miljoner kronor mot 64,9 miljoner kronor för 2019. Koncernbolaget AB Hallstahem uppvisar ett nästan identiskt resultat 2021 mot 2020, 11,8 mot 12,1 miljoner kronor. För Kommunen så uppvisar både verksamhetens resultat och finansnettot bättre utfall än 2020. Detta beror på att under 2020 bedömdes att pandemins effekter på skatteutvecklingen skulle bli betydande men i verkligheten hade pandemin marginell effekt på skatteutvecklingen. Det här gör att kommunen under 2021 fått tillbaka 21,5 miljoner kronor på skatteavräkningarna. En annan stor del av det stora överskottet i kommunen är ett rekord stort överskott på finansnettot. 2020 ökade värdet på kommunens värdepapper med 14,6 miljoner medans 2021 var motsvarande ökning 88,3 miljoner kronor. Totalt ökade överskottet på finansnettot från 33,2 miljoner kronor 2020 till 101,4 miljoner kronor 2021.

Befolkningen fortsätter öka och 2021 blev kommunen 208 personer fler än vad det var 2020. Målsättningen på 150 nya invånare uppfylldes med råge. De senaste fem åren har befolkningsökningen varit i snitt 153 personer med 2020 som undantag då ökningen bara var 54 personer. Födelseöverskottet blev -34 personer, födda 171 personer och avlidna 205 personer. Totalt har det flyttat in 1 248 personer och flyttat ut 1 010 personer. Detta ger ett flyttningöverskott på +238 personer. Av dessa kom 233 personer från övriga Sverige, varav 192 från övriga Västmanland. Under 2021 flyttade 49 personer till Hallstahammars från utlandet och samtidigt utvandrade 44 personer så +5 personer i invandringsöverskott.

Under 2021 har soliditeten fortsatt förbättrats. Under 2021 steg koncernens soliditet med 2,8 procentenheter om hänsyn tas till totala pensionsförpliktelseerna så ökade soliditeten med 4,1 procentenheter.

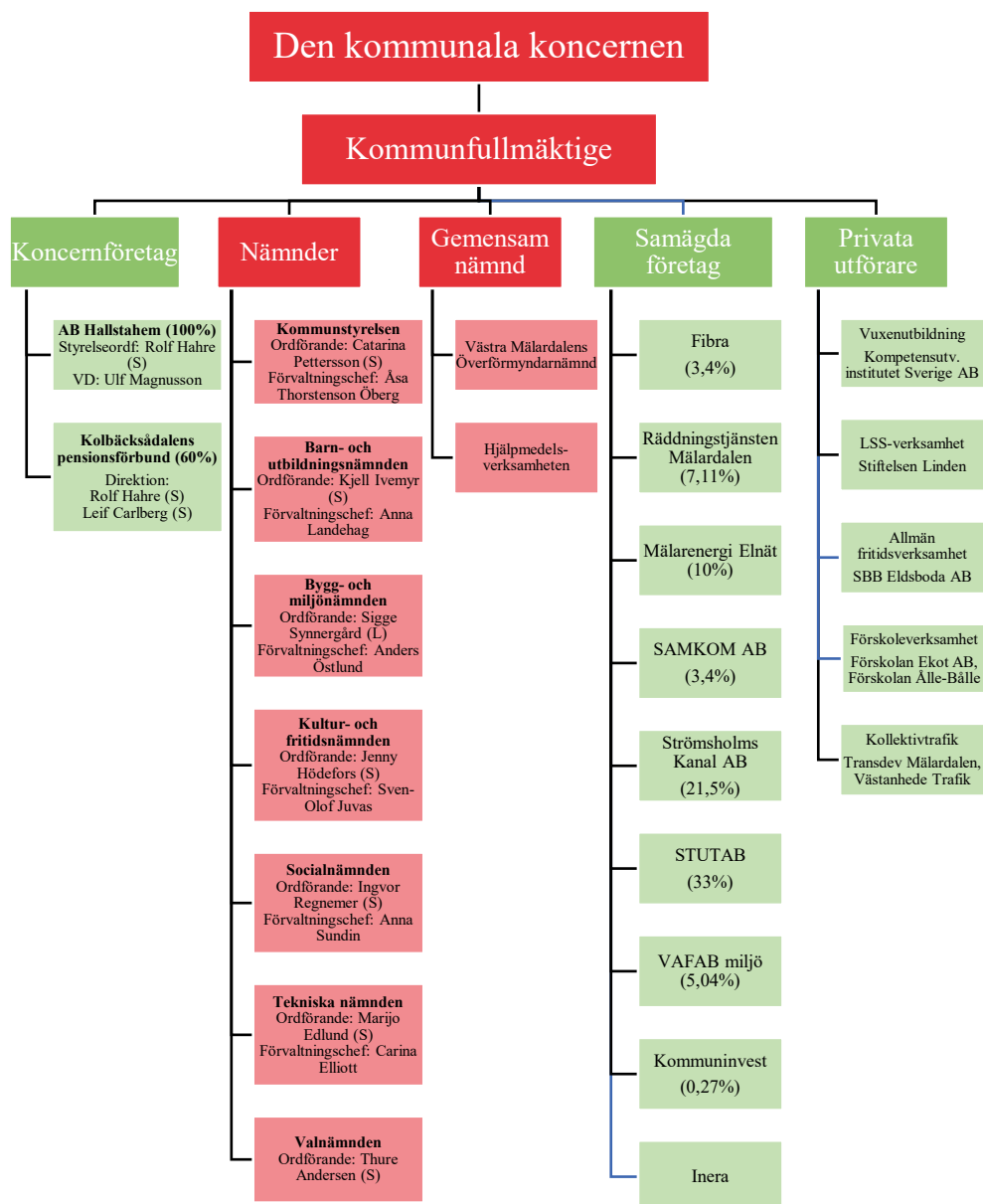
I tabellen nedan finns en översiktlig bild över verksamhetens utveckling.

Kommunkoncern	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Verksamhetens intäkter (mnkr)	415,8	417,2	391,4	426	423,6	431,5
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-1373,6	-1335,6	-1 319,0	-1 300,5	-1 277,7	-1 239,0
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	1103,7	1044,7	991,6	956,7	932,5	876,9
Året resultat (mnkr)	163,7	76,9	70,8	14,6	49,6	8,7
Soliditet (%)	42,4%	39,6%	39,1%	39,5%	39,2%	40,7%
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser (%)	30,1%	26,0%	24,1%	22,5%	20,7%	19,7%
Nettoinvesteringar (mnkr)	176,3	170,0	184,8	165,7	260,1	251,8
Självfinansieringsgrad (ggr)	0,98	1,04	0,38	0,28	0,38	i.u.
Långfristig låneskuld (mnkr)	1 161,5	1 146,0	1 134,4	1 011,7	906,8	769,3
Antal månadsanställda (st)	1 531	1 465	1 417	1 441	1 392	1 221
Antal invånare (st)	16 608	16 400	16 346	16 186	15 998	15 843
Investeringar / invånare (kr)	10 613	10 366	11 306	10 237	16 258	15 893

Kommunen	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Antal invånare 31/12	16 608	16 400	16 346	16 186	15 998	15 843
Kommunal skattesats (%)	21,8	21,8	21,8	21,8	21,8	21,8
Verksamhetens intäkter (mnkr)	261,5	267,1	245,6	283,9	284	299,6
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-1268,1	-1236,1	-1 216,7	-1 206,3	-1 181,2	-1 146,7
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	1103,7	1044,7	991,6	956,7	932,5	876,9
Året resultat (mnkr)	151,9	64,9	64,1	3,8	45,8	5,6
Soliditet (%)	56,8%	53,1%	52,2%	53,2%	54,1%	59,6%
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser (%)	40,3%	34,8%	32,5%	30,7%	29,3%	27,7%
Nettoinvesteringar (mnkr)	97,4	89,1	107,8	104,3	199,7	206,7
Självfinansieringsgrad (ggr)	1,33	1,47	0,38	0,17	0,36	0,16
Långfristig låneskuld (mnkr)	476,5	521,0	549,4	465,8	371,2	213,7
Antal tillsvidareanställda	1 321	1 281	1 277	1 247	1 215	1 209

Den kommunal koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i ett helägt bolag, AB Hallstahem. Överförmyndarnämnden är tillsammans med Köping, Arboga och Kungsör organiserad i en gemensam nämnd, Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd. Tillsammans med Västerås, Köping, Surahammar, Arboga och Kungsör drivs Räddningstjänsten Mälardalen.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige kan jämföras med riksdagen och fattar de övergripande besluten. Kommunfullmäktige utser styrelser och nämnder.

Hallstahammars kommunfullmäktige har 45 platser (mandat). Inget parti har egen majoritet. Partierna har därför gått ihop i ett samarbete, en koalition. De partier som samarbetar i Hallstahammars är Socialdemokraterna, Centerpartiet och Liberalerna. Dessa tre partier har en majoritet i kommunfullmäktige med 23 platser (mandat).

Mandatfördelningen i Hallstahammars kommunfullmäktige efter valet 2018:

Parti	Mandat
Arbetarepartiet Socialdemokraterna	17
Centerpartiet	3
Kristdemokraterna	2
Liberalerna	3
Miljöpartiet de gröna	1
Moderaterna	8
Sverigedemokraterna	7
Vänsterpartiet	4
Totalt	45

Nämnder	Verksamhet	Privata utförare
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen fungerar som kommunens regering och ska enligt kommunallagen leda och samordna kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen förbereder de ärenden som ska behandlas av kommunfullmäktige och ser till att besluten genomförs.	Ersättning till privata företag uppgår till 43 % av nämndens kostnader.
Barn- och utbildningsnämnden	Barn- och utbildningsnämnden har ansvaret för förskoleverksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, skolbarnomsorg och gymnasieskola. Däremot ansvarar inte barn- och utbildningsnämnden för vuxenutbildningen, som i Hallstahammars kommun istället är socialnämndens ansvarsområde.	Ersättning till privata företag uppgår till 13 % av nämndens kostnader.
Bygg- och miljönämnden	Bygg- och miljönämnden har ansvaret för bygg-, miljö- och hälsoskyddsfrågor inom kommunen. Nämnden prövar bland annat lov enligt plan- och bygglagen (PBL) samt vissa tillståndsärenden enligt miljöbalken (MB). Nämnden ansvarar även för bostadsanpassningsverksamheten och alkoholhandläggning.	Ersättning till privata företag uppgår till 17 % av nämndens kostnader.
Kultur- och fritidsnämnden	Kultur- och fritidsnämnden har ansvaret för kultur- och fritidsverksamheten, föreningsliv, kulturskola och kommunens bibliotek.	Ersättning till privata företag uppgår till 25 % av nämndens kostnader.
Socialnämnden	Socialnämnden ansvarar för äldreomsorg och för omsorgen om personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, flyktingmottagning och arbetsmarknadsåtgärder samt vuxenutbildning.	Ersättning till privata företag till 10 % av nämndens kostnader.

Tekniska nämnden	Tekniska nämnden har ansvaret för att förvalta kommunens fasta egendom. Inom tekniska nämndens ansvarsområde finns underhåll och skötsel av mark, gator och vägar, tekniska anläggningar och byggnader, avfallshantering, renhållning, uthyrning av fastigheter som tillhör kommunen, tomträtter, upplåta allmän plats samt köp och försäljning av fastigheter. VA-verksamheten ligger organiserad under tekniska nämnden.	Ersättning till privata företag uppgår till 32 % av nämndens kostnader.
Valnämnden	Valnämnden ansvarar för att genomföra allmänna val till riksdag, region, kommunfullmäktige, val till Europaparlamentet och eventuella folkomröstningar.	

Övriga organisationer

Västra Mälardalens överförmyndarnämnd

Överförmyndarnämnden är tillsammans med Köping, Arboga och Kungsör organiserad i en gemensam nämnd, Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd. Överförmyndarkansliet i Köping bistår nämnden med sakkunskap, utredningar, handläggning enligt beslutad delegation och utövar tillsyn över godmanskap, förvaltarskap och förmyndarskap.

AB Hallstahem

Hallstahem är det kommunala bostadsbolaget som till hundra procent ägs av Hallstahammars kommun. Hallstahem har en politiskt sammansatt styrelse och leds av verkställande direktören.

Kolbäckådalens pensionsförbund

Kolbäckådalens pensionsförbund bildades gemensamt av Hallstahammars kommun (60 %) och Surahammars kommun (40 %) 2012-11-01. Kolbäckådalens pensionsförbund är den för förbundsmedlemmarna gemensamma organisationen som ska förvalta den pensionsskuld som uppstått i det tidigare för medlemmarna gemensamma Kolbäckådalens gymnasieförbund.

Förbundets verksamhet ska, i den mån den inte täcks på annat sätt, finansieras genom bidrag från förbundsmedlemmarna. Kostnaden fördelas enligt principen 60/40 mellan Hallstahammars kommun och Surahammars kommun.

Räddningstjänsten Mälardalen

Under 2021 slogs Mälardalens Brand- och Räddningsförbund ihop med Västra Mälardalens räddningstjänst och bildade Räddningstjänsten Mälardalen. Medlemmarna i kommunalbundet är Västerås, Hallstahammar, Surahammar, Arboga, Kungsör och Köping. Ägarandelen utgår från befolkningsandelen den första november två år före budgetåret. Så för 2021 så var Västerås största ägaren med 67,14%, följt av Köping (11,44%), Hallstahammar (7,11%), Arboga (6,16%), Surahammar (4,39%) och Kungsör (3,77%).

VAFAB

VAFAB Miljö Kommunalförbund bildades i december 2014 av samtliga kommuner i Västmanlands län samt Heby och Enköpings kommuner. De ansvarar för den strategiska planeringen av frågor kring avfallshantering, uppgifter som rör insamling och behandling av avfall samt den myndighetsutövning som åligger medlemskommunerna enligt 15 kap Miljöbalken. Hallstahammars kommun äger 5,04 % av bolaget, andra större ägare är Västerås stad (43,6 %), Enköpings kommun (12,75 %) Köpings kommun (8,24 %) och Sala kommun (7,29 %).

Inera AB

Inera ägs av SKR Företag, regioner och kommuner. Företaget erbjuder kompetens inom digitalisering och stödjer ägarnas verksamhetsutveckling.

Kommuninvest

Kommuninvest i Sverige AB ägs och styrs genom Kommuninvest ekonomiska förening. Kommuninvest är en medlemsorganisation som företräder den kommunala sektorn i finansieringsfrågor.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsrisker

Omvärldsanalysen speglar hur yttre omständigheter kan påverka Hallstahammars kommun. Några av de faktorer som påverkar kommunen är konjunkturutvecklingen, utvecklingen på arbetsmarknaden, demografiska förändringar, reformer beslutade av riksdagen och andra statliga beslut, inflations- och löneutveckling samt ränteläget.

Konjunktturen

Sverige har genomgått en ur ett konjunkturperspektiv genomgått en depression men svensk BNP har snabb studsat upp igen. Pandemins framtida effekter är dock svåra att sia om men förändrade konsumtionsmönster och olika typer av logistikproblem på den globala marknaden kan driva på en omallokering av resurser i ekonomin. Problemen med att få fram exempelvis halvledare, som fram tills nu i princip enbart tillverkas i Sydostasien, är bara ett exempel på hur beroende tillverkningsindustrin är av den globala marknaden. Detta påverkar Hallstahammars kommun genom längre leveranstider av exempelvis fordon. Under de sista månaderna av 2021 var det framförallt höga elpriser som var den stora ”snackisen”. Hallstahammars kommun har sedan 2019 haft fast pris på elförbrukningen så Hallstahammars kommun klarade sig från obehagliga överraskningar avseende elkostnaderna.

Inflationen har också tagit ordentlig fart under 2021. Inflationen per december 2021 uppgick till 4,1% och bör jämföras med inflationsmålet på 2%. Framförallt så är det priser på varor och transporter som ökat och ännu så länge så har inte lönerna följt efter. En annan stor bidragande orsak är utbudsproblematiken efterfrågan på vissa varor är högre än vad marknaden kan leverera vilket också ger högre priser. För Hallstahammar gör detta att det vi köper blir dyrare men intäktssidan, skatteintäkter, inte påverkas. Så för samma mängd skattemedel så får vi mindre varor.

Vaccinationen av Sveriges befolkning pågår för fullt men vid detta dokumentsskrivande så är antalet insjuknade av den så kallade omikron-varianten av covid-19-viruset den största sen pandemins början. Däremot ger vaccinationerna effekt eller så är omikron-varianten ”snällare” än tidigare mutationer för antalet intensivvårdade och avlida väsentligt lägre än kvartal 2 2020 och perioden runt årsskiftet 2020/2021. Dock gör antalet smittade och nu sjuka i sjukdomen att det inom framförallt inom vård, omsorg och skola, förskola är hög frånvaro bland personalen av både egen sjukdom och vård av barn.

Global tillväxt

Efter 2020 med negativ tillväxt i nästan hela världen, förutom Kina, rekylerade tillväxten tillbaka 2021 och bjöd på rekordhög BNP-tillväxt i större delen av världen. Sverige BNP minskade under

2020 med 2,8% för att under 2021 kvartal 3 rekylera upp och sluta på +2,0%. Jämförs kvartal 3 2020 och kvartal 3 2021 så är den totala ökningen över 1 år drygt 4,7%.

Befolkningstillväxten

Hallstahammars kommun har haft en stadig tillväxt av invånare sen 2009. Ökningen mellan 2009 och 2021 var i snitt 123 nya invånare per år. Tyngdpunkten har dock varit mellan 2016 och 2019 då takten var i snitt 175 personer per år. 2020 ökade Hallstahammars kommun med 54 personer vilket är en lägre takt än tidigare. 2021 vände det dock uppåt och befolkningen ökade med 208 personer den högst befolkningsökning som varit under 2000-talet. 2016 var förändringen 198 personer men för att hitta en högre ökning får man backa till 1970 då förändringen var 483 personer.

Demografiskutveckling

En åldrande befolkning ger en utmaning för kommunens äldreomsorg. Mellan 2019 och 2020 har det varit en minskning i åldern 65+ från 3909 personer 2019 till 3904 personer för 2020. Till 2021 ökar dock gruppen antalet 65+ till 3916 så plus 12 personer. Den grupp som ökar är åldersgruppen mellan 80–89 år som vid utgången av 2020 var 920 personer men ökade till 971 så en ganska kraftig ökning. Däremot minskar gruppen 90+ från 202 personer 2020 till 187 personer 2021. Totalt borde detta öka trycket inom framförallt hemtjänsten men även efterfrågan på platser på särskilt boende om inte annat på sikt. Inom förskoleåldern 0–5 år så ökar antalet invånare med 44 personer även inom skolåldern så ökar gruppen 7–18 år med 30 personer från 2020. Antalet 6-åringar minskar mellan 2020 och 2021 med 6 personer.

Vid bokslut 2020 var förhoppningen att 2020 skulle vara ett mellanår befolkningsmässigt och att befolkningsökningen skulle ta fart under 2021 igen. Denna förhoppning har uppfyllts och det ser ut som om 2022 också kommer bli ett bra år befolkningsmässigt. Färdigställandet av tomter och nybyggnation av lägenheter fortsätter och möjligheterna för fortsatt befolkningsökning är väldigt god.

Arbetsmarknaden

Andelen öppet arbetslösa och sökande i program minskade under 2021. Från att ha legat högre i början av året så låg antalet öppet arbetslösa lägre i december. I början av året var antalet inskrivna hos arbetsförmedlingen på 8,8% denna siffra sjönk sedan till december där den slutade på 7,3%. En siffra som är 0,1% lägre än ingångs siffran från januari 2020.

Hallstahammars kommun har över tid haft en högre arbetslöshet än snittet i riket och den trenden finns till viss del kvar. Arbetslösheten i Hallstahammars kommun för åldrarna 16–64 låg i december 2021 på 7,8% och är en minskning från 9,2% i december 2020. Stora utmaningen ligger dock i arbetslösheten hos de utlandsfödda som i december 2021 låg på 19,9% visserligen en minskning från 20,4% 2020 men inte alls lika stor som bland de inrikes födda.

Ungdomarna 18–24 år har förändringen inte alls varit positiv utan har gått från 12,7% i december 2020 till 13,2% 2021. För de utlandsfödda ungdomarna är utvecklingen än mindre positiv där 16,1% var inskrivna hos arbetsförmedlingen i december 2020 och motsvarande för 2021 var 18,3%.

Bostadsmarknad

Bostadsmarknaden går för hög varv. Kommunens bostadsförsörjningsprogram anger att en årlig produktion av nya bostäder i kommunen bör ligga på mellan 50 och 100 nya bostäder. Hur det såg ut vid årsskiftet kan ses i tabellen nedan

Genomförande		
Status	Beteckning	Kommentar
Klar 2021	Kv. Myran	37 trygghetsbostäder.
Klar 2021	Kv. Niten	18 bostadsrätter
Pågående byggnation	Kv. Fasanen	54 hyresrätter, 18 bostadsrätter, 13 småhustomter.
Pågående saneringsutredning	Kv. Knektbacken	Flerbostadshus
Försäljning pågår	Kv. Hackspetten	13 småhustomter
Pågående byggnation	Östra Nibble	48 hyresrätter
Projekteringsstart 2022	Sörstafors III	15 småhustomter
Försäljning pågår	Kv. Vattentornet	20 av 29 småhustomter är sålda, byggrätt för flerfamiljshus ledig
Försäljning pågår	Södra Näs	1 småhustomt
Planerad	Västeråsvägen	Flerbostadshus Rondellen
Försäljning pågår	Södra Nibble	Markanvisning för paddelhall
Försäljning pågår	Eriksberg	Etablering av övningsfält för RTMD

Under 2021 färdigställdes 163 nya bostäder, 41 i Kolbäck och 122 i Hallstahammar.

Verksamhetsrisker

Det demografiska trycket inom både äldreomsorgen och skolan är en nyckelfråga för hela kommunen. Det handlar om framförallt kompetensförsörjning och lokalförsörjning.

Kompetensförsörjning

Under hösten 2020 antog kommunstyrelsen en kommunövergripande riktlinje för kompetensförsörjning för åren 2020 – 2026. Den nya riktlinjen syftar till att visa hur kommunen ska arbeta för att säkerställa rätt kompetens och för att möta den stora rekryteringsutmaningen som kommunen står inför i och med att antalet äldre och yngre personer i befolkningen ökar, vilket gör att efterfrågan på välfärdstjänster ökar och alltså ökar behovet av ytterligare fler medarbetare. Samtidigt minskar också antalet personer i arbetsför ålder och därmed minskar rekryteringsbasen och konkurrensen om arbetskraften ökar.

Utifrån den övergripande riktlinjen, ska förvaltningarna arbeta fram handlingsplaner som ska utmytna i aktiviteter inom förvaltningen och dessa handlingsplaner ska redovisas för kommunstyrelsen under 2021.

Lokalförsörjning

Lokalförsörjningen finns det långtgående planer på ett nytt äldreboende i Kolbäck med 55 nya särskilda boendeplatser som ska stå klart 2025. En fördel som Hallstahammar har är att det finns plats på det gamla äldreboendet Ädelsten. Där det finns en beredskap för att köra igång en avdelning med 11 platser som kan fungera som dragspel tills det nya äldreboendet står klart.

Inom skolan så ger ökningen av elever ett behov av skolplatser inom framförallt Hallstahammars tätort. Den planerade nya Näslundsskolan kommer att ha ett visst överskott av platser. Fredhemsskolans lokaler kan nyttjas även när Näslundsskolan flyttat ut. Inom förskolan så har det blivit trångt och även här är det framförallt inom Hallstahammars tätort som det behövs platser. Det är på gång att byggas en ny förskola i Ädelstens lokaler som kommer ge plats för 140 barn.

Flera av kommunens fastigheter har ett underhållsbehov. Tekniska förvaltningen arbetar med att ta fram ett förslag till ett sk ”EBUP” Energi Besparande Underhålls Projekt. Ambitionen med ett sådant projekt är i korthet, att råda bot på delar av underhållskostnaden kostnadsneutralt genom att genomföra energibesparande åtgärder. Detta kommer inledningsvis att innebära ett ökat investeringsbehov. Ärendet har en tydlig bäring mot Agenda 2030s miljö- och klimatmål. Om projektet verkställs ska också energiförbrukningen kunna sänkas väsentligt. Andra effekter att beakta avser mindre störningar samt bättre arbetsmiljö.

Det finns även en underhållsskuld på våra belagda ytor, såsom vägar, gång- och cykelvägar. Här har tekniska förvaltningen en uppdaterad inventering som kartlägger och prissätter det eftersatta underhållet.

Finansiella risker

Den av fullmäktige beslutade finanspolicyn innehåller riktlinjer och regler för hur medelsförvaltningen och värdepappershanteringen ska hålla sig till och även vilka finansiella risker som är tillåtna. Finanspolicyn omfattar inte bara kommunen utan även helägda bolag och kommunalförbund som kommunen har väsentligt inflytande i. Kommunen och den kommunala koncernen är utsatt för olika finansiella risker. Dessa risker utgörs framförallt av ränterisker, finansieringsrisk, pensionsförpliktelser och marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar.

Ränterisk

Kommunen har fördelat sina lån på olika bindningstider för att minimera ränteriskerna. På bokslutsdagen hade kommunkoncernen en genomsnittsränta på 1,30 % (1,37 %), motsvarande siffra för kommunen är 0,36 % (0,34 %), under året. En ökning av räntan med 1 procentenhet skulle medföra en ökad räntekostnad på 11,6 miljoner kronor för hela kommunkoncernen.

Marknaden räknar nu med en period av ökande räntor. Detta kan även utläsas ut kommunens upplåning där den fasträntan gått från 0,35 i april 2021, till 0,51% juni 2021 och 1,307% i februari 2022. Alla lån ligger på en löptid på 5–6 år så lånen är ur det hänseendet jämförbara. Så framöver behöver koncernen räkna med betydligt högre räntor än vad vi varit vana vid de senaste fem åren.

Enligt finanspolicyn ska den genomsnittliga räntebindingstiden inte understiga ett år och inte överstiga fyra år. På bokslutsdagen hade kommunkoncernen en genomsnittlig räntebindingstid på 2,81 år (2,52 år) och kommunen hade 1,26 år (1,21 år).

Fördelning av kommunens räntebindingstid

0–1 År	1–2 År	2–3 År	3–4 År	4–5 År	5-År
63,07%	6,54%	7,30%	7,23%	15,87%	0,00%

Finansieringsrisk

För att begränsa finansieringsrisken är förfallotiden för kommunens lån utspridda över olika tidsspänn så att inte alla lån förfaller samtidigt. I finanspolicyn står att den genomsnittliga återstående löptiden inte bör understiga 2,5 år och att högst 25 % av lånestocken bör förfalla inom närmaste rullande 12 månaders period. På bokslutsdagen är den genomsnittliga återbetalningstiden för kommunen 1,88 år och 40,53 % av lånestocken förfaller till betalning inom 1 år. Om lån utan slutdatum räknas bort så förfaller 27% av lånestocken till betalning inom ett år.

Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar

Enligt kommunens finanspolicy får placeringar göras i såväl aktier som räntebärande värdepapper eller kapitalgaranterande produkter men även i alternativa placeringar. Enligt policyn får max 60 % av marknadsvärdet bestå av aktier, max 100 % i räntebärande värdepapper/ kapitalgaranterande produkter och maximalt 15 % i alternativa placeringar. Vid bokslutet var fördelningen 58,3 % aktier, 41,7 % räntebärande värdepapper eller kapitalgaranterande produkter.

Pensionsförpliktelser

Kommunkoncernen har ett pensionsåtagande som uppgår till 427 miljoner kronor varav kommunens del är 399 miljoner kronor. Motsvarande åtagande uppgick 2020 till 417 miljoner kronor för koncernen och 388 miljoner kronor för kommunen. Förklaring till ökningen ligger dels i nytt livstidsantagande, dels i en ny beräkning av avsättningen som görs av politikernas pensioner tidigare har den beräknats manuellt men från 2021 så gör KPA denna beräkning.

För att möta framtida pensionsutbetalningar är medel avsatta till en pensionsportfölj. På bokslutsdagen uppgick det bokförda värdet av placeringarna till 637 (2020: 540) miljoner kronor. Orealiserade vinster uppgick till +76 (2020: +24) miljoner kronor.

Hallstahammars kommun redovisar sin skuld till arbetstagare och pensionstagare enligt blandmodellen. Blandmodellen innebär att pensioner som intjänats före 1998 ligger som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Ansvarsförbindelsen för koncernen uppgick på bokslutsdagen till 341 (2020: 348) miljoner kronor varav kommunens del är 320 (2019: 326) miljoner kronor.

Kommunen följer RKR R10 från Rådet för kommunalredovisning gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser. Upplysningar om förpliktelsen finns i not 16 och 20.

Pensionsförpliktelse (miljoner kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
Total pensionsförpliktelse				
Avsättning inkl särskild löneskatt	22	15	23	16
Ansvarsförbindelse inkl särskild löneskatt	320	326	342	348
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	57	47	63	53
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0	0	0
Summa samtliga pensionsförpliktelser	399	388	427	417
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde				
Totalt pensionsförsäkringskapital	74	64	82	72
- varav överskottsmedel	3	3	4	4
Totalt kapital pensionsstiftelse	0	0	0	0
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	637	540	637	540
Summa förvaltade pensionsmedel	710	604	718	612
Finansiering				
Återlånade medel	0	0	0	0
Konsolideringsgrad	178%	156%	168%	147%

Händelser av väsentlig betydelse

Organisatoriska ändringar

Under 2021 har kommunen rekryterat en kommunchef, två förvaltningschefer, en för socialförvaltningen och en för barn- och utbildningsförvaltningen, då de personerna som hade dessa tjänster gått i pension. Förutom detta så har en ny ekonomichef anställts. Alla dessa fyra ingår i kommunchefens ledningsgrupp, "KLG", tillsammans med förvaltningscheferna för bygg- och miljöförvaltningen, tekniska förvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen, HR-chefen.

Gemensamt VA-bolag

Under 2021 har bildandet ett gemensamt VA-driftbolag ihop med Västerås och Surahammar beslutats. Bolaget kommer starta igång sin verksamhet under 2022. VA-bolaget ska samägas med Mälarenergi AB och Surahammars kommun genom Surahammars kommunalteknik AB. Kommunens ägarandel av bolaget blev 9%.

Syftet med ett gemensamt bolag är att säkra upp VA verksamheten över tid och att den ges bättre förutsättningar att arbeta med att förbättra och säkerställa leveranserna på lång sikt. Det nya bolaget bör kunna attrahera rätt kompetens inom ett område där det är svårt att finna rätt resurser, speciellt som mindre aktör. Det är dock viktigt att det nya bolaget styrs så att de gemensamma kostnaderna över tiden inte ökar i förhållande till övriga kostnader. Över tid kommer också skalfördelar att växa fram, då de idag olika verksamheternas system och organisationer har integrerats.

Räddningstjänsten

Hallstahammars kommun har under en längre tid haft räddningstjänsten tillsammans med Västerås stad och Surahammars kommun i kommunalförbundet Mälardalens Brand- och Räddningsförbund (MBR). Sedan årsskiftet slogs MBR ihop med Västra Mälardalens Brand- och Räddningsförbund (Köping, Arboga och Kungsörs kommuner) till ett gemensamt förbund som nu består av sex medlemskommuner. I samband med bildandet av det gemensamma kommunalförbundet fick förbundet ett nytt namn och heter nu Räddningstjänsten Mälardalen (RTMD).

Covid-19

Sammantaget kan nämnas att Hallstahammars kommun hittills har klarat sig väl i jämförelse med omvärlden. Det är tack vare våra fantastiska medarbetare i kommunen som har gjort ett strålande arbete under hela pandemin. Inom vissa verksamheter såsom äldreomsorg, omsorg, skola och förskola med flera har arbetet skett under mycket tuffa förhållanden. De är få av de som bor på våra boenden inom vård och omsorg som har insjuknat i covid-19 men av de som blev sjuka är nu samtliga friska igen. Skolan och förskolan har ställt om och arbetar på nytt sätt. Våra digitala verktyg som har funnits har nu kommit väl till pass. Under försommaren 2021 aviserade Folkhälsomyndigheten (FHM) att restriktionerna skulle lätta i september 2021 vilket också genomfördes. Det innebar att rekommendationerna att jobba hemma upphävdes.

Glädjen blev dessvärre ganska kortvarig och i början av november tog smittspridningen ny fart och nya restriktioner infördes. Smittakten ökade för varje vecka resten av året och nådde toppen i slutet av januari 2022 och den 9 februari togs merparten av alla restriktionen bort. Under perioden november – januari var sjukfrånvaron hög och nästan samtliga kommunens verksamheter hade det

kämpigt att få ihop personal för att fortsätta bedriva verksamheten. Dock går det inte att låta bli att imponeras över den bedrift kommunens personal gjort för att hålla verksamheten igång.

Sammanfattningsvis kan sägas att vi lärt oss mycket under pandemin. Vi har ställt om inför nya förutsättningar och till nya arbetssätt, allt för att kunna bibehålla servicen och kvaliteten inom våra verksamheter.

Företagen och covid-19

Under 2021 var det några branscher som var fortsatt hårt drabbade. Restaurangbranschen, hotellbranschen och upplevelsebranschen. Många andra branscher hade sett en återhämtning under 2021. Det fanns en optimism bland företagen men också en stark oro för att pandemin skulle öka sin påverkan igen. För att gynna handeln även denna sommar valde kommunen att ge en sommargåva/presentkort vilket togs emot mycket positivt av så väl medarbetare och handlare/tjänsteföretag. Under hösten togs restriktionerna bort vilket underlättade för de branscher som påverkats mest av dem. Året 2021 slutade med ökad smittspridning och återinförande av restriktioner vilket slog hårt mot de tidigare påverkade branscherna.

Kommunen 50 år

Det var 1971 som Kolbäcks storkommun slogs ihop med Hallstahammars köping och den kommun som finns idag skapades. Kommunens 50-årsjubileum kommer att uppmärksammas under vecka 38 alltså den 20 - 25 september med en rad olika evenemang i Kolbäck och Hallstahammar. Jubileet firades med flera olika saker som knöt an till kommunsammanslagningen och om den lokala historien.

Det hela avslutades med en stor final på Hammartorget i Hallstahammar med föreningslivet och tal av kommunfullmäktiges ordförande och det hela firades naturligtvis med tårta på torget.

Investeringar

Näslundsskolan

Gamla Näslundsskolan är nu riven och arbetet med att bygga den nya skolan pågår för fullt. Dock har en del förseningar gjort att den istället för att stå klar 2022 istället kommer stå klar till skolstart i augusti 2023. Anledningen till förseningen berodde på överklagad upphandling.

Förskolan Äppellunden

Arbeten pågår i Ädelstenen med ombyggnation för den nya förskolan Äppellunden som ska tas i bruk sommaren 2022. Gatan förbi förskolan är förberedd men ännu ej färdigställd utan kommer att färdigställas med kantsten, toppbeläggning, målning och skyltning under våren 2022.

Nytt äldreboende Herrevad

Arbetet med att planera för ett nytt äldreboende i Kolbäck pågår. Det pågår ett detaljplanearbete. Det finns skisser på hur ett nytt äldreboende kan gestalta sig. Det som skulle ske under hösten 2020 var arbetet med en bred medborgardialog samt samverkan med fackliga- och äldre organisationer. Detta har dock inte gått att genomföra på grund av pandemin. Planeringen var att starta upp medborgardialogerna under hösten 2021 men har på grund av pandemin fått försenats. Först därefter kan förslaget gå vidare för politiska beslut. Det nya boendet, etapp 1, är beräknat att stå klart år 2024–2025. Eftersom starten av arbetet med planering av nytt äldreboende gjordes i så god tid så håller

ändå tidplanen. Delar av Ädelstenen kommer att användas om det krävs nya platser i särskilt boende för äldre under perioden fram till år 2025.

VA till Berg

Kommunen fick 2016 ett föreläggande från Länsstyrelsen om att anordna en allmän VA-anläggning i Berg senast 2021. Den genomförda upphandlingen blev överprövad och Länsstyrelsen har därför godkänt en tidsförlängning till 1 juli 2022. Förvaltningsrätten har nu kommit med sin dom, där rätten avslår ansökan om överprövning och ger kommunen rätt till vald entreprenad. Projektet är nu igång.

Kommunen växer

Befolkningsläget per 31 december 2021 uppgick till 16 608 personer, en ökning sedan årsskiftet med 208 personer. Den första november var befolkningsciffran 16 560 dvs 151 personer fler jämfört med 2020. Målet med 150 nya invånare är därmed uppfyllt för 2021.

Befolkningsökningen är mycket glädjande, men det innebär att det finns ett stort behov av nya platser i våra kärnverksamheter. Under perioden har ett stort arbete lagts ner på att få fram fler platser i förskola, skola och äldreomsorg.

Näringslivet och näringslivsranking

Näringslivsenheten tog tillsammans med Hallstahammars Promotion nya grepp runt frukostmöten och Guldyran. Den 15 april sändes den första Guldyran helt digitalt och priser delades ut till 6 företag, 1 medarbetare och nytt för i år ett hederpris. Den 25 maj presenterades resultatet för Svenskt Näringslivs enkätundersökning och Hallstahammars kommun blev äntligen över det magiska strecket och landade på 4,13. Ett fantastiskt kliv att ta under detta pandemi år. I september släpptes rankingen och Hallstahammars hamnade på plats 22 utav Sveriges 290 kommuner, ett kliv med 32 platser. Även värdet i NKI mätningen har ökat från 72 till 75. Bygglov toppar med 79. Året 2021 fick vi också lära oss att ha möten digitalt oavsett bransch och område. Det genomfördes ett flertal Lotsmöte och frukostmöten via Teams vilket också innebar att det medverkande företagare kunde sitta placerade på andra orter och till och med i andra länder.

Rättsliga tvister

Under 2021 har rättprocesserna framförallt handlat om upphandlingsverksamheten där fem större upphandlingar överklagats. Då det handlat om större investeringar, Näslundskolan, VA till Berg, Förskola på Ädelstenen, taksäkerhet och Energibesparings och Underhållsprojekt (EBUP), så har detta medfört försenade tidsplaner. I samtliga dessa upphandlingar så har externa experter varit med och tagit fram underlagen till upphandling men ändå har det blivit överprövade. Ingen ursäkt men en signal om hur komplext det är med upphandlingsverksamheten.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Huvudprinciper för styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Hallstahammars kommun tillämpar principerna för mål- och resursstyrning. Styrningen och ledningen tar sin utgångspunkt i Hallstahammars kommun övergripande vision och värdegrund samt kommunens och verksamheternas uppdrag som finns beskrivet i kommunala och statliga styrdokument. Kommunens vision speglar kommunens långsiktiga viljeinriktning och ger en bild av ett önskvärt framtida tillstånd för kommunen och kommunens värdegrund beskriver vad som genomsyrar vårt arbete för våra kommuninvånare.

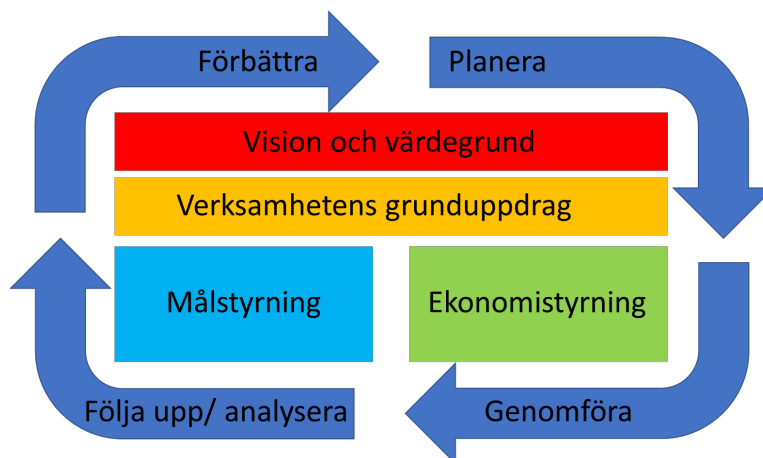
Styrningen sker med mål, värderingar och dialog kopplade till givna resurser. Styrningen ska präglas av helhetstänkande och främja kommunens utveckling. Hallstahammars kommuns mål- och resultatstyrning utgår från tre styrprinciper; målstyrning, ekonomistyrning (och kvalitetsstyrning i grunduppdrag.)

Målstyrning handlar om utveckling av den kommunala verksamheten och beslutas av kommunfullmäktige och kommunstyrelse/nämnder. Målen ska - utifrån ekonomiska ramar - ange önskad inriktning, omfattning och kvalitet i verksamheten.

Ekonomistyrning handlar om bland annat resursfördelning och att utifrån tillgängliga resurser och god ekonomisk hushållning sätta finansiella mål och fördela resurser mellan kommunens olika verksamhetsområden utifrån det grunduppdrag de kommunala verksamheterna har, samt den utveckling som de politiska målen beskriver.

Kvalitetsstyrning av grunduppdrag handlar om att styra och följa upp grunduppdraget, stödja genomförandet samt utveckla arbetsformer så att kommunen håller hög kvalitet i den dagliga verksamheten över tid.

Uppföljning och utvärdering är en central del i styrningen av verksamhet och ekonomi. Det behövs resultatanalyser och kontroller som visar om verksamhetens resultat och kvalitet uppfyller mål och grunduppdrag. Genom utvärdering blir det tydligt vad som behöver åtgärdas. Dessa åtgärder förs sedan in i planeringsprocessen på nytt.

Ansvar och befogenheter

Varje nämnd har i sitt reglemente fått i uppdrag av kommunfullmäktige att bedriva en väl avgränsad verksamhet i enlighet med gällande lagar, förordningar, föreskrifter samt nationella mål för den kommunala verksamheten. Kommunfullmäktige antar också ägardirektiv för kommunens bolag.

Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsens uppgift är att leda, samordna och styra förvaltningen av kommunens angelägenheter. Kommunstyrelsen ansvarar för den ekonomiska förvaltningen, strategiska planering och ser till att nämnder, förvaltningar och kommunala bolag följer riktlinjer som bestämts av kommunfullmäktige. Kommunstyrelsens har enligt kommunlagen uppsiktsplikt över nämnder, kommunalförbund och bolagens verksamheter.

Syftet med kommunstyrelsens uppsiktsplikt är att styrelsen ska övervaka att kommunens verksamhet och angelägenheter bedrivs och utvecklas i enlighet med kommunens styrdokument och beslut samt att lagar och förordningar efterlevs.

Nämnder och styrelser ansvar

Nämnder och styrelser har sitt uppdrag från kommunfullmäktige. Nämnder och styrelser ska se till så att verksamheten inom respektive område bedrivs enligt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten samt de kungemensamma styrdokument. Nämnders och kommunstyrelsens ansvar finns reglerat i reglementen. För bolagen finns ansvaret reglerat i ägardirektiven.

Intern kontroll

Internkontrollen är en viktig del av styrningen och utvecklingen av verksamheten. Det är också ett sätt för kommunstyrelsen att utöva sin uppsiktsplikt. De flesta risker kontrolleras eller åtgärdas som en naturlig del i verksamhetens processer. Internkontrollen följer upp verksamheten och säkerställer att verksamheten har:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll. I detta ligger ett ansvar för att en organisation kring intern kontroll upprättas inom kommunens samlade verksamheter samt att se till att denna utvecklas utifrån kontrollbehov. Kommunstyrelsen ska, med utgångspunkt från nämndernas och de kommunala bolagens återslag, utvärdera kommunens samlade interna kontroll och bedöma om det behöver beslutas om åtgärder. Resultatet av uppföljningen ska rapporteras till nämnd eller styrelse i den omfattning som fastställts i den interna kontrollplanen. Rapporteringen ska även innehålla vidtagna och föreslagna åtgärder med anledning av konstaterade brister. Resultatet skall även behandlas av kommunstyrelsen.

Budget och planeringsprocessen

Ett normalt år startar budgetprocessen med en budgetberedning i slutet av mars där nämnderna presenterar förra årets ekonomiska utfall, måluppfyllelse och förutsättningar för nämnden. Budgetberedningen utgör också startskottet för budgetarbetet för kommande år. På budgetberedningen presenteras även förutsättningarna för kommande år utifrån skatteberäkningar, befolkningsprognoser, regeringens budget, omvärldsfaktorer med mera.

Efter denna budgetberedning skriver nämnderna i ordning sina budgetdokument med nämndens kommande drift och investeringsbehov. I slutet av april träffar sedan kommunstyrelsen nämndernas arbetsutskott inför Mål och Budget där de får beskriva sina behov och andra förutsättningar som inte var kända sen tidigare. Nämnderna tar sedan sina budgetdokument i maj månad.

Kommunstyrelsen bereder sedan under maj ett mål och budgetförslag till kommunfullmäktige som sen fastställer förslaget i juni. Under hösten bearbetar sedan nämnderna förslaget och återkommer sedan till kommunstyrelsen i oktober med konsekvensbeskrivningar av det beslutade förslaget. Kommunstyrelsen tar fram ett ändringsförslag som sedan beslutas av kommunfullmäktige i november.

Uppföljning

Uppföljningen av verksamheten är en central del av styrningen. Det kommunövergripande resultatet följs upp vid tre tillfällen varje år. Dels en resultatprognos per sista mars med prognos för hela året som är en förenklad prognos utan måluppföljning. En delårsrapport per sista augusti med prognos för hela året är uppställd för att uppnå lagkraven i kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) på uppföljningen och innehåller därför en förenklad förvaltningsberättelse och måluppföljning. Båda dessa rapporter ska ta upp avvikelser och presentera eventuella åtgärdsplaner för att hantera avvikelserna. Årsredovisningen är kommunstyrelsens redovisning av årets verksamhet och ekonomiska ställning i kommunkoncernen till i första hand kommunfullmäktige men även andra intresserade. Årsredovisningens struktur och innehåll regleras av kommunallagen och LKBR. Kommunfullmäktige behandlar vanligen årsredovisningen vid sammanträdet i april.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

En kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, god ekonomisk hushållning ska genomsyra hela den kommunala koncernen. Det är kommunfullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning. Den goda ekonomiska hushållningen följs upp i två delar dels de av fullmäktige beslutade målen, dels en uppföljning av riktlinjen för god ekonomisk hushållning. Nedan följer en avstämning och utvärdering av kommunfullmäktiges mål och sedan kommer uppföljningen av riktlinjen för god ekonomisk hushållning i Hallstahammars kommunkoncern och Hallstahammars kommun. Efter detta kommer en analys av den kommunala koncernens ekonomiska ställning.

Utvärdering av kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktige fattade 2020 beslut om nya mål och indikatorer för 2020 och kommande år. Målen sammanfattas i rubrikerna *Gemensamt ansvarstagande för trygghet, trivsel och social hållbarhet*, *Ett livskraftigt näringsliv och arbetsmarknad*, *Ökat miljöansvar*, *En god livskvalitet och hållbar samhällsplanering* och slutligen *Hållbar ekonomi*. Målen är satta ur ett fullmäktigeperspektiv och har sedan brutits ned på nämndnivå. Nämndernas måluppfyllelse redovisas i respektive nämnds årsredovisning. Nedan presenteras enbart målen på fullmäktigenivå. I vissa fall finns mer information att läsa i respektive nämnds årsredovisning. Då större förkortningar gjorts finnas hänvisningar till var det går att läsa mer.

Gemensamt ansvarstagande för trygghet, trivsel och social hållbarhet

Inom målet gemensamt ansvarstagande för trygghet, trivsel och social hållbarhet finns sex olika områden med tillhörande indikatorer och måtvärden. Kommunfullmäktige har valt att fokusera på områden som berör medborgarnas möjlighet att påverka den demokratiska processen, medborgarnas trygghet och trivsel i kommunen, jämlika levnadsvillkor inom kommunen. Det fokuserar även på samarbetet mellan kommun och civilsamhälle men även att våra elever i skolan trivs, känner sig trygga och inte minst att eleverna får en god utbildning.

Område	Indikator	Mål	2020	2021
Demokrati och delaktighet	Medborgarnas upplevda möjlighet att påverka politiska beslut (andel som svarat ganska bra eller mycket bra)	Ökning	ny	31,7%
	Medborgarnas upplevda möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter (andel som svarat ganska bra eller mycket bra)	Ökning	ny	28,4%
	Process för utvecklade arbets sätt för medborgardialog och förutsättningar att påverka politiska beslut	Process	Påbörjad	Pågår
	Process för utvecklade arbets sätt och uppföljning (hållbarhetsboks lut eller liknande) kring social hållbarhet	Process	Ej påbörjad	Pågår
Trygghet och trivsel	Medborgarnas upplevelse av trygghet i sitt bostadsområde när det är mörkt ute (andel som svarat mycket eller ganska trygga)	Ökning	ny	72,8%
	Medborgarnas upplevelse av kommunen som en bra plats att bo och leva på (andel som svarat ganska bra eller mycket bra)	Ökning	ny	96,4%
	Jag känner mig trygg i skolan åk 5	Ökning	i.u.	83,6%
	Jag känner mig trygg i skolan åk 9	Ökning	i.u.	80,6%
Jämlika levnadsvillkor	Skillnad i ohälsotal i kommunens områden med störst differens (dagar)	Minskning	22	20
	Ojämlighetsindex Segregationsbarometern" (skala från 0–100 där värdet 0 innebär ingen segregation och värdet 100 innebär total segregation)	Minskning		ny
	Segregationsbarometern: Andel av befolkningen i kommunen som bor i områden med socioekonomiska utmaningar. Mäter andel av befolkningen som bor i områdestyp 1 eller 2	Minskning		ny
	Invånare 0–19 år i ekonomiskt utsatta hushåll	Minskning	9,8%	10,0%
Samverkan civilsamhället	Process för utvecklade arbets sätt för samverkan med civilsamhälle	Process	Ej påbörjad	Pågår
God utbildning	Gymnasieelever med examen inom 3 år	Ökning	59,5%	63,7%
	Gymnasieelever med examen inom 4 år	Ökning	64,9%	61,3%
	Andel ungdomar inom kommunens aktivitetsansvar för ungdomar (KAA) som deltagit i minst en åtgärd	Ökning	82,9%	68,7%
	Behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram	Ökning	80,2%	82,9%
	Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	Ökning	65,7%	64,0%
Ekonomiskt stöd	Ej återaktualisering försörjningsstöd	Minskning	73%	81%

Delaktighet och demokrati

Under 2021 har ett arbete pågått med framtagande av nya riktlinjer för medborgardialog, vilket även kommer att fortsätta under 2022. Därefter kommer en metodhandbok arbetas fram som praktiskt och konkret stöd till arbetet. Aktiviteten påverkas av pågående pandemi. Arbetet med att utveckla dialogprocessen och arbeta mer kontinuerligt med delaktighet och inflytande kommer att knytas

samman med processerna under hållbarhetsrådet och väntas på sikt få positiv effekt i medborgarnas upplevda möjlighet att påverka.

Trygghet och trivsel

Två av fyra indikatorer är omgjorda på grund av förändringar i SCB medborgarundersökning. Så dessa har inga jämförelse värden för 2020.

Senaste trygghetsmätningen i hos eleverna var 2018 och jämfört med då så har andelen trygga i årskurs fem minskat från 89,0% till 83,6%. För årskurs nio har andelen trygga ökat något från 80,5% till 80,6%. Årets utfall baseras på undersökningen som gjordes 2020. Barn- och utbildningsnämnden jobbar med frågan och mer finns att läsa i deras årsredovisning men det jobbas med elevhälsoteam, trivselledare och studiero.

Jämlika levnadsvillkor

Inga nya siffror sedan 2019 avseende ekonomiskt utsatta hushåll. Skillnaderna i ohälsotal är relativt stora mellan kommunens olika områden, men minskar något mellan 2019 och 2020. Lägst har Tuna-Brånsta med 14 dgr och högst har Barnängen med 43 dgr. De områden med högst ohälsotal ligger även högt på andra socioekonomiska variabler vilket talar för att det finns en segregation kopplat till hälsa. I samtliga områden utom Borgåsund har kvinnor högre ohälsotal än män och skillnaderna är som störst i Sörstafors med en skillnad på 18 dgr. Ojämlighetsindex mäter graden av segregation i kommunen på en skala 0–100 och Hallstahammar har 42,5 i det senaste värdet för 2018. Tendensen är att segregationen minskar något över tid. 32,5 % av befolkningen i Hallstahammars kommun bor i områden med socioekonomiska utmaningar och det rör områden Nibble-Lövboås och södra Barnängen.

God utbildning

Utifrån att gymnasieutbildningen bedrivs i andra kommuner arbetar personalen på gymnasieenheten i Hallstahammar med regelbundna uppföljningar gällande skolgången med fokus på närvaro och resultat. Närvaron följs upp tre gånger per läsår och individuella träffar bokas vid behov. Vid bristande närvaro eller dålig progression tas kontakt med eleven för att tillsammans med skolan försöka hitta lösningar för att eleven ska nå måluppfyllelse. För att på ett bättre sätt fånga upp elever och ge de bättre förutsättningar inför studierna på nationella gymnasieprogram har introduktionsprogram med inriktning individuellt alternativ och språkintrödningsprogram startats upp till höstterminen 2021.

Senaste SCB-rapporten avseende Hallstahammars Kommuns arbete inom KAA (Kommunalt Aktivitets Ansvar) visade att 68,7% av de aktuella ungdomarna inom KAA har deltagit i minst en åtgärd under läsåret 2020–2021. Om vi jämför det med rapporten för läsåret 2019–2020 där andelen ungdomar som har deltagit i minst en åtgärd var 82,9%, redovisar vi en lägre siffra för läsåret 2020–2021. Detta kan förklaras med att det under hela hösten 2020 och våren 2021 har det varit hårda restriktioner på grund av covid-19 som har på flera sätt försvårat arbetet inom KAA-verksamheten.

Vårterminen 2021 visar siffran att andelen ungdomar som har deltagit i minst en åtgärd varit 78,3%. Detta är mycket bättre resultat än för höstterminen 2020 då andelen ungdomar som deltog i minst en åtgärd var 53,5%. Statistiken visar att KAA verksamheten har påverkats hårt av covid-läget men siffrorna för vårterminen 2021 visar ändå att utvecklingen går åt rätt håll och att KAA verksamheten lyckas bättre och bättre med anpassningarna till det rådande läget.

Utfallet och avvikelserna på kunskapsresultaten beror till viss del på hög frånvaro. En del i detta är pandemin, som gjorde att elevers korttidsfrånvaro ökade, men också långtidsfrånvaron. Ett digitalt arbetssätt har utvecklats som möjliggör för eleven att i högre grad vara delaktig i undervisningen, oavsett om eleven är på plats eller inte. Två olika trender kan skönjas. Vissa elever hade redan innan pandemin en problematisk skolfrånvaro, med pandemin har frånvaron för dessa elever ökat desto mer. Bland de elever som tidigare hade hög problematisk frånvaro har inte digitaliseringens möjligheter bidragit till ökad måluppfyllelse. Den andra trenden som framkommer i analysen är att de elever som blivit frånvarande på grund av pandemin, kunnat delta i undervisningen och/eller ta igen förlorad tid tack vare digitala lösningar.

Eleverna i årskurs nio på högstadieskolorna har under sin skolgång haft flera utmaningar.

När eleverna började i årskurs sju hade de inte läst något språkval, vilket innebär att de haft ett år kortare språkval än tidigare årskullar. Detta ledde till att de i högre grad valde bort sitt B-språk. Under åren har ett arbete skett för att motivera eleverna att läsa ett språk så länge som möjligt, allt enligt de riktlinjer som finns från Skolverket.

Eleverna i årskurs nio har också i högre grad haft lärarbyten. De elever som inte bytt lärare lika ofta når i högre utsträckning måluppfyllelse i dessa ämnen. Det har också skett flera byten av mentorer på båda skolorna. Mentorskapet är viktigt för elever och elevers måluppfyllelse, särskilt bland elever där behovet av det kompensatoriska uppdraget är tydligt.

En annan faktor som påverkar elevens måluppfyllelse är elevens livssituation, där skolan är en stor del men också fritid och social bakgrund. Familjesituationen och fritiden för eleven är svårt för rektorer och elevhälsoteamen för att tydliggöra rutiner och på så vis öka likvärdigheten mellan skolorna.

Vidare framkommer det i analysen att när eleverna deltar i undervisningen fysiskt, i klassrummen, så sker bäst utveckling. Detta har föranlett en förändring i arbetssätt, där elever inte i lika stor utsträckning hänvisas till grupprum, speciallärare är i stället med i klassrummet som stöd. Att använda speciallärare som handledare till undervisande lärare har visat sig vara framgångsrikt. Kompetensutveckling i specialpedagogik för lärande har genomförts på Parkskolan, Tunboskolan, Näslunds skola samt på andra skolor i olika form

Detta har bidragit till att det finns en ökad samsyn och ett gemensamt språk gällande aktuell forskning och begrepp när diskussioner sker i arbetslagen kring undervisningens kvalitet.

Psykisk ohälsa är en faktor som påverkar skolgången negativt. Detta medför ofta en bristande ork för skolarbete och en ökad skolfrånvaro. Ett periodvist dåligt mående påverkar utbildningen. Dessa elever kan ofta ha svårt att få godkänt i alla ämnen och att få behörighet till gymnasiet.

Sammanfattning mål 1

Detta mål har sen förra året fått en del av sina indikatorer justerade för att nyckeltalen försvann när SCB gjorde om sin medborgarundersökning. Flera indikatorer baseras på undersökningar som idag inte görs årligen vilket gör att jämförelsevärdena ibland är upp till tre år gamla. Sett till hela målet som helhet kan progression utläsas. Skolresultat är fortfarande en utmaning men inom övriga områden så har processerna antingen startat igång eller så har indikatorerna förbättrats. Målet är fortfarande gult men med en positiv trend.

Ett livskraftigt näringsliv och arbetsmarknad

I detta mål fokuserar kommunfullmäktige på sex målområden. Målet tar fokus på näringslivsklimatet och arbetsmarknaden i kommunen och vikten av samverkan i detta i syfte att utveckla kommunen. Målet tar även fokus på kommunen som arbetsgivare och de lokala företagens möjlighet att delta i kommunens upphandlingar.

Område	Indikator	Mål	2020	2021
Näringsliv	Näringslivsranking, enkät delen	Upp	54	22
	Näringslivsklimat NKI	Upp	i.u.	75
	Planlagd mark för verksamhetsatableringar som motsvarar minst 15 ha	Ökning	ny	16,3
	Antal nystartade företag, per 1000 inv 16–64 år.	Ökning	7,1	10,4
Arbetsmarknad	Antal deltagare som börjat arbeta efter de avslutat arbetsmarknadsverksamhetens insatser	Ökning	i.u.	24%
	Antal deltagare som börjat studera efter de avslutat arbetsmarknadsverksamhetens insatser.	Ökning	i.u.	14%
	Arbetslöshet 18–64 år, andel (%) av bef.	Minskning	7,10%	6,70%
	Arbetslöshet 16–24 år, andel (%) av bef.	Minskning	6,60%	7,30%
Tjänste- och handelsutbud	Handelsindex	Ökning	52	52
	Butiksutveckling i % (hur antalet butiker utvecklats jämfört med föregående år)	Ökning	6%	-9%
Möjlighet för lokala företag att delta i upphandlingar	Antal lokala företag som hämtat ut upphandlingsunderlag	Ökning	0	8
	Antal lokala företag som vunnit upphandling	Ökning	8	9
Kommunen som arbetsgivare	HME, totalindex kommun	Ökning	i.u.	80,9

Näringsliv

Hallstahammar hamnade på plats 22 i rankingen för företagsklimat vilket är en stark prestation speciellt under ett år där pandemin har haft stor påverkan på våra företag. Plats 22 är en temperaturmätare på att vi inom kommunen sköter oss och sätter kunden i focus. Insiktsmätningen med ett resultat på 75 är också starkt och är en förbättring från 2020 då vi fick 72.

Arbetsmarknad

Andelen arbetslösa är lägre 2021 än 2020. Siffrorna är bättre än 2020 men fortfarande sämre än basvärdena 2019. Dock påverkas siffrorna påtagligt av arbetsmarknadspolitikens omställning och Arbetsförmedlingens nya upplägg.

Tjänste- och handelsutbud

Handelsindex ligger still mellan 2020 och 2021. Under 2021 har indikatorn ”Upplevelse av kommersiellt utbud” byts ut mot ”butikutveckling i %” den senare visar ut antalet butiker förändras mellan åren. Under 2020 ökade antalet butiker med 6% men under 2021 har det fallit tillbaka med 9%

Möjlighet för lokala företag att delta i upphandlingar

Samarbetet mellan näringslivsenheten och upphandlingsfunktionen fortsätter som ett led i att nå ut till kommunens lokala företag. Under 2021 har två nya avtal skrivits med lokala företag samt åtta

företag har hämtat ut upphandlingsunderlag. Arbetet är dock inte klart utan arbetet fortsätter för att få med ännu fler lokala företag.

Sammanfattning mål 2

Mål 2 visar en tydlig progression mot det bättre. Tre av fem områden bedöms som gröna, ett som gult och ett som rött. Så totalbedömningen är att målet är grönt med en positiv trend.

Ökat miljöansvar

I detta mål sätter kommunfullmäktige fokus på kommunens miljöansvar. Målet innehåller sju målområden som sätter fokus på hållbarhet, naturmark, ekologisk hållbarhet och biologisk mångfald. Kommunens vatten- och energianvändning är central, och även att kommunen kan påverka miljö och klimat genom att upphandlingar har ett miljö- och hållbarhetsperspektiv.

Område	Indikator	Mål	2020	2021
Hållbara orter och landsbygd	Antal årligen färdigställda hyresrätter, bostadsrätter och småhus i kommunen, inkl. per tätort	Ökning	44	163
	Antal markanvisning där hänsyn till behovet av blandad bebyggelse har tagits	Ökning	1	1
	Nyttjandet av lokal kollektivtrafik	Ökning	204 474	
	Nyttjandet av regional kollektivtrafik	Ökning	326 623	
	Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel %	Ökning	81,1	94%
	Antal objekt med möjlighet till fullsortering av avfall. Andel utförda i förhållande till genomförandeplanen.	Ökning	0	0
Naturmark och gröna ytor i närmiljö	Närhet till rekreationsområde/rörelse kopplat till grönstrukturplanen	Ökning	Påbörjad	Pågår
Bevara och stärka befintliga ekosystem och ekosystemtjänster	Process för kvalitetssäkring av arbete som stärker biologisk mångfald och ekosystemtjänster i samverkan med grönstrukturplan	Process	Pågår	Pågår
	Process för utvecklade arbetssätt och uppföljning (hållbarhetsbokslut eller liknande) kring ekologisk hållbarhet	Process	Påbörjad	Pågår
Hållbar vattenhantering	Process för framtagande av översiktsplan med säkerställande av kvalitet, tillgång och riskminimering kring vattenfrågor	Process	Ej påbörjad	Ej påbörjad
	Föreningshalter minskar årligen (förbättra slammets kvalitet för att få det mer attraktivt för åkermark. Mängden kemikalier i slammet ska minska)	Ökning	se nedan	se nedan
Effektiv vattenanvändning	Mängd debiterat vatten av den totala mängden producerat vatten, vi ska nå branschstandard som är max 20% svinn.	Minskning	24,80%	26,50%
Fossilfri energi och förnybara energikällor	Årlig användning av fjärrvärme, el och bensen/diesel/HVO, kWh samt CO2-utsläpp.	Minskning	26 GWh	28 GWh
	Energiförsörjning. Installerad effekt för elgenerering (kW)	Ökning	49,58	49,58
	Minskad energianvändning i kommunens fastigheter. Nyckeltal kWh/m²Atemp	Minskning	-3 kWh	+6 kWh
Upphandling	Process för framtagande av kvalitetssäkring kring hållbarhetskrav i upphandling	Process	Klart	Klart
	Avtalstrohet på de upphandlingar där miljökrav är ställda	Ökning	i.u.	i.u.
	Andel inköp av livsmedel med Sverige som ursprungsland	Ökning	64%	65%

Hållbara orter och landsbygd

	Äganderätt		Hyresrätter	
	2020	2021	2020	2021
Hallstahammar	14	32	22	90
Kolbäck	7	4	0	37
Strömsholm	1	0	0	0

Antalet färdigställda bostäder ökar 2021 blev 163 bostäder färdiga och fler är på gång. Inga mätvärden har rapporterats för kollektivtrafiken men utifrån rekommendationen att jobba hemifrån så kan det antas att det är en minskning av resandet.

Sedan 2015 har tillgången till bredband gått från 51,5 % till 82,2 % för 2020 och det fortsätter öka. Från 2018 och framåt pågår landsbygdsatsningen som blir en viktig del i att uppnå de nationella målen för bredbandsutbyggnaden.

Naturmark och gröna ytor i närmiljö

De flesta invånare har mindre än 300 meter till ett område som är planlagt som park eller natur. I fortsättningen kommer vi kategorisera områdena för att få fram grönområden med en viss attraktivitet. I dagsläget har vi inte tillgång värden tidigare än 2021, utvecklingen över tid tas fram under 2022.

Bevara och stärka befintliga ekosystem och ekosystemtjänster

Arbetet med grönstrukturplanen fortsätter och under 2021 genomfördes en kartdialog med invånare i och besökare till kommunens grönområden. Planen förväntades bli färdig hösten 2021 men komplexiteten kopplat till andra stora planen såsom VA-planen och översiktsplanen gör att arbetet blir större och tar längre tid än förväntat.

Hållbar vattenhantering

VA-planen ska fungera som underlag till översiktsplanen i just dessa frågor. VA-planen kommer innehålla en VA-översikt, policy och handlingsplaner för kommunalt VA, enskilt VA, VA-utbyggnad, dricksvattenförsörjning och dagvatten. VA-planen påbörjades under 2020.

Tungmetaller i slam				
mg/kg	Gränsvärde	2020	2021	Förändring
Bly	100	23	23,75	0,75
Kadmium	2	0,82	0,77	-0,05
Koppar	600	300	292,5	-7,5
Krom	100	35	35,7	0,7
Nickel	50	32	33,3	1,3
Zink	800	500	467,5	-32,5
Kvicksilver	2,5	0,55	0,4	-0,15

Genom uppströmsarbete förbättra slammets kvalitet. Arbetet startade 2018 och från start är det endast bly, nickel och krom som har ökat något jämfört med första provtagningen. Ingen parameter överstiger dock gränsvärdet för att få användas som gödsel på åkermark.

Effektiv vattenhantering

Vattensvinnet har ökat något till 26,5% och vi är tillbaka på siffrorna för 2019 (2020 var svinnet 24,8%) så det är en bit kvar till målet på max 20 % svinn.

Fossilfri energi och förnybara energikällor

GWh	2020	2021
El	11,8	11,6
Fjärrvärme	14,4	15,4
HVO	1,3	1,4
Diesel	i.u.	0,1
Bensin	i.u.	0,02

Det har använts mindre energi under 2021 än under 2019, men mer än under 2020. Ett lite kallare väder står för en del av ökningen men även ett arbete med ett arbete med OVK för alla byggnader och att alla ventilationsaggregat som behövs verkligen används. Det ökar energianvändningen men förbättrar inomhusklimatet och därmed arbetsmiljön för de som vistas i byggnaden.

Mälarenergi har ökat användningen av förnybara bränslen i och med byggandet av en ny returtråpanna och därmed halverat koldioxidutsläppen vilket är den minskning vi kan se.

Specifika energianvändningen har gått ner jämfört med 2019 vilket är bra. Målet är 150 kWh/m², år till år 2050. Med den takt vi ser nu kommer vi inte nå målet till 2050 det ligger insatser framför oss i våra byggnader för att kraftigt minska energianvändningen.

Under 2021 har det använts klart mer HVO än tidigare, dieseln har minskat mot basåret 2019 men bensinen har ökat. Bensin används i mindre maskiner som gräsklippare och blåsmaskiner så det kan vara användandet av dessa maskiner som står för förändringen. Totala energianvändningen för transporter har ökat vilket kan förklaras med högre belastningsgrad under 2021.

Upphandling

Framtagande av kvalitetssäkring är klart. Samtliga upphandlingar där upphandlingsenheten är med använder upphandlingsmyndighetens kriterier för hållbara upphandlingar. Problemet är dock de inköp som sker utanför avtal eller där direktupphandling sker utan upphandlingsenhetens vetskap.

Hallstahammars kommun har idag inget sätt att följa upp enbart de upphandlingar som har ställda miljökrav. Det pågår för närvarande ett arbete för att på ett tillförlitligt sätt mäta den totala avtalstroheten.

Andelen svenska livsmedel fortsätter öka och är nu upp i 65%.

Sammanfattning mål 3

Målet uppvisar tre gröna, två gula och 2 röda områden. Sammantaget bedöms målet som gult med en positiv trend.

En god livskvalitet och hållbar samhällsplanering

Målet en god livskvalitet och hållbar samhällsplanering tar fokus på att det ska finnas förutsättning att skapa ett gott liv med hög livskvalitet i alla kommunens delar. Detta mäts genom åtta målområden som tar fokus på en hållbar samhällsplanering, en upplevelse av trygghet, en god livskvalitet för våra äldre och andra medborgare, ett inkluderande natur-, kultur och friluftsliv, turism och även möjligheten att resa kollektivt så väl inom kommunen som regionalt.

Område	Indikator	Mål	2020	2021
Hållbar samhällsplanering	Antal årligen färdigställda hyresrätter, bostadsrätter och småhus i kommunen, inkl. per tätort	Ökning	44	163
	Antal markanvisning där hänsyn till behovet av blandad bebyggelse har tagits	Ökning	1	1
	Process för framtagande av modell och förslag till införande av 1% regeln (en procent vid ny-, om- och tillbyggnad ska avsättas för konstnärlig gestaltning)	Process	Påbörjad	Beslutad
Jämlika levnadsvillkor	Skillnad i ohälsotal i kommunens områden med störst differens (antal dgr/försäkrad 16–64 år)	Minskning	22	20
	Ojämlighetsindex Segregationsbarometern" (skala från 0–100 där värdet 0 innebär ingen segregation och värdet 100 innebär total segregation)	Minskning		ny
	Segregationsbarometern: Andel av befolkningen i kommunen som bor i områden med socioekonomiska utmaningar. Mäter andel av befolkningen som bor i områdestyp 1 eller 2	Minskning		ny
Bredbandsutbyggnad	Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel %	Ökning	81,10%	82,20%
Trygghet	Medborgarnas upplevelse av trygghet i sitt bostadsområde när det är mörkt ute (andel som svarat mycket eller ganska trygg)	Ökning	ny	72,80%
God livskvalitet	Andel av befolkningen inom tätort som har mindre än 300 m till närmaste grönområde	Ökning	ny	94%
	Nöjdhet, helhetssyn hemtjänst	Ökning	88%	88%
	Nöjdhet, helhetssyn särskilt boende	Ökning	91%	91%
	Brukarbedömning trygghet gruppboend LSS	Ökning	i.u.	87
Inkluderande natur-, kultur- och friluftsliv	Process för att utveckla kulturgaranti för barn/skolelever	Process	Pågår	Pågår
	Process för analys av KFFs verksamheter ur ett tillgänglighets- och inkluderingsperspektiv	Process	Ej påbörjad	Ej påbörjad
	Antal samverkansprojekt med andra aktörer	Ökning	i.u.	Pågår
Attraktivitet genom besöksnäring, turism, natur- och kulturutbud	Process för framtagande av attraktionsstrategi	Process	Påbörjad	Klar
	Gästnätter	Ökning	56 871	64 900
Kollektivtrafik	Nyttjandet av lokal kollektivtrafik	Ökning	204 474	
	Nyttjandet av regional kollektivtrafik	Ökning	326 623	

Hållbar samhällsplanering

	Äganderätt		Hyresrätter	
	2020	2021	2020	2021
Hallstahammar	14	32	22	90
Kolbäck	7	4	0	37
Strömsholm	1	0	0	0

Antalet färdigställda bostäder ökar 2021 blev 163 bostäder färdiga och fler är på gång. Inga mätvärden har rapporterats för kollektivtrafiken men utifrån rekommendationen att jobba hemifrån

Under 2021 beslutade kommunfullmäktige att införa den så kallade 1% regeln. Nu ska en handlingsplan tas fram för att säkerställa implementering och genomförande.

Jämlika levnadsvillkor

Inga nya siffror sedan 2019 avseende ekonomiskt utsatta hushåll. Skillnaderna i ohälsotal är relativt stora mellan kommunens olika områden, men minskar något mellan 2019 och 2020. Lägst har Tuna-Brånsta med 14 dagar och högst har Barnängen med 43 dagar. De områden med högst ohälsotal ligger även högt på andra socioekonomiska variabler vilket talar för att det finns en segregation kopplat till hälsa. I samtliga områden utom Borgåsund har kvinnor högre ohälsotal än män och skillnaderna är som störst i Sörstafors med en skillnad på 18 dagar. Ojämlighetsindex mäter graden av segregation i kommunen på en skala 0–100 och Hallstahammar har 42,5 i det senaste värdet för 2018. Tendensen är att segregationen minskar något över tid. 32,5 % av befolkningen i Hallstahammars kommun bor i områden med socioekonomiska utmaningar och det rör områden Nibble-Lövboås och södra Barnängen.

Bredbandsutbyggnad

Sedan 2015 har tillgången till bredband gått från 51,5% till 82,2% för 2020 och det fortsätter öka. Från 2018 och framåt pågår landsbygdsatsningen som blir en viktig del i att uppnå de nationella målen, där två etapper nu är planerade närmsta året.

God livskvalitet

De flesta invånare har mindre än 300 meter till ett område som är planlagt som park eller natur. Nöjdheten inom äldreomsorgen på mycket god nationell nivå och även inom LSS verksamheten. Hemtjänsten är gul, Särskilt boende för äldre är grön och även LSS är grön i en nationell jämförelse och bland de 25% av Sveriges kommuner med högst nöjdhet. siffrorna är inte % utan poäng max 100

Inkluderande natur-, kultur- och friluftsliv

Arbetet med att utveckla kulturgarantin har pågått under många år där barn och unga erbjuds minst en och i de flesta årskurser två eller tre kulturupplevelser per år. Kvar att göra är att sammanställa olika enheters insatser (bibliotek, allmäncultur och kulturskola) och klargöra detta i en gestaltning och text som finns sedan 2020 publicerad på kommunwebben.

Attraktivitet genom besöksnäring, turism, natur- och kulturutbud

2021 har påverkats av pandemin covid-19 och de begränsningar som funnits för olika typer av platser där aktivister ofta utövas samt för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar. Dock har 2021 varit bättre än året innan och flera samverkansprojekt har återupptagits.

Sammanfattning mål 4

Mål 4 visar fem gröna och tre gula. Helhetsbedömningen ger målet färgen gul med en positiv trend men ligger nära grönt men då en flera indikatorer är nya så blir bedömningen försiktig.

Hållbar ekonomi

Detta mål har två målområden, hållbar ekonomi och intern ekonomi. Området hållbar ekonomi inkluderar samverkan med civilsamhället och kommunen som turistmål. Området ”intern ekonomi” är kommunfullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning och har till uppgift att kommunen ska ha en ekonomi i balans.

Område	Indikator	Mål	2020	2021
Hållbar ekonomi	Process för utvecklade arbetssätt för samverkan med civilsamhälle	Process	i.u.	Pågår
	Process för framtagande av attraktionsstrategi	Process	Påbörjad	Klar
Intern ekonomi	Kommunens soliditet exklusive ansvarsförbindelsen ska överstiga 40%	>=40%	53,1%	56,8%
	Koncernens soliditet inklusive pensionsåtagande ska överstiga 20%	Ökning	26,0%	30,1%
	Kommunens resultat, enligt resultaträkningen, ska överstiga 2 % av skatteintäkter och statsbidrag	>=2%	6,21%	13,76%
	Verksamheternas resultat exklusive kostnader för gamla pensioner (inklusive löneskatt) ska vara positivt	<=100%	+47,3	+70,2
	Kommunens takbelåning (skuldtak) ska under en rullande fyraårsperiod maximalt uppgå till 80% av tillgängliga medel från skatter och generella statsbidrag.	<=50%	48,6%	49,1%
	Över en rullande fyraårsperiod får max 50% av skattekollektivets investeringar ska vara lånefinansierade. Avgiftskollektivets investeringar (vatten, avlopp, stadsnät samt exploateringar som ska täcka sina kostnader genom försäljning) får fullt ut lånefinansierats	<=80%	44,1%	0,00%
	Hallstahammars kommun ska aktivt implementera hållbara investeringar. Kommunens värdepappersportfölj ska präglas av ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet samt främja omställningen till ett fossilfritt samhälle. Värdepapper ska vara godkända ur hållbarhetsperspektiv	Ökning Ökning		

Hållbar ekonomi

Attraktionsstrategin är klar och attraktionsrådet är igång.

Intern ekonomi

Soliditeten stärktes under året och uppgår nu till 58,8 %. Anledning beror på ett betydligt bättre resultat än budgeterat på grund av extra statsbidrag, bättre skatteutveckling och ett stort finansöverskott. Koncernens soliditet stärks också mellan åren med 4,1%-enheter.

Av samma orsaker som gör att soliditeten stärks så motsvarar kommunens resultat 13,76% av skatter och statsbidrag.

Takbelåningen ökar något men beror inte på att kommunen idag ökar sin belåning utan mer på ökningen av belåningen som hände i och med bygget av Äppelparken.

Hallstahammars kommun har de senaste två åren sänkt sin låneskuld och har då förutom amorterat på lånen, helt egenfinansierat alla investeringar. Om alla investeringar i den affärsdrivande verksamheten skulle ha varit lånefinansierade så hade skattekollektivets investering helt kunnat finansieras med egna medel framförallt på grund av värdepappersportföljens utveckling.

Värdepappersportföljen har efter de omplaceringar som gjorts under 2021 kommit loss från de strukturerade produkter som gjort att värdepappersportföljen inte helt nått upp till målsättningen så från och med bokslut 2021 så är målet uppnått.

Processen med att omvandla kommunens lån till gröna lån var planerad att påbörjas under 2021 men mer tid krävs för ansökningsprocessen kräver ett närmare samarbete mellan de som planerar investeringarna (vanligtvis tekniska nämnden) och kommunstyrelsen. Ett sätt att komma framåt vore att ge tekniska nämnden i uppdrag att ta hänsyn till möjligheten till gröna lån i samband med projektering.

Sammanfattning mål 5

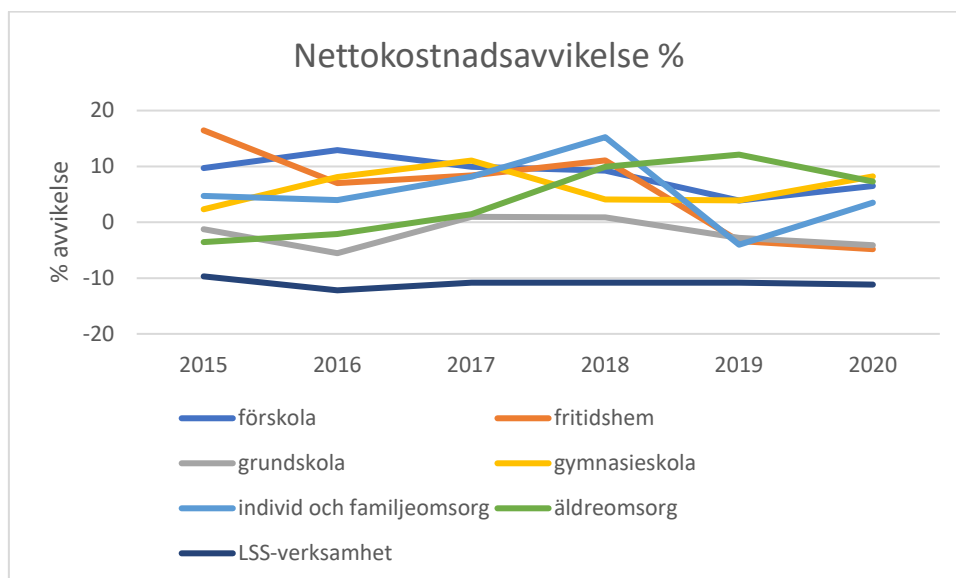
Mål 5 uppvisar två gröna områden. Ett ekonomiskt bra verksamhetsår på nästan alla sätt ger bra förutsättningar framåt.

Uppföljning god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige beslutade i december om en ny riktlinje för god ekonomisk hushållning. Inriktningen i denna riktlinje är på längre sikt uppemot 10 år. Vid utvärdering vid utgången av 2021 blev utfallet så här:

God ekonomisk hushållning	Utfall 2021
Finansiell inriktning för kommunkoncernen	
Soliditet över 20% för koncernen	30,1%
Finansiell inriktning för kommunen	
Resultatet ska uppgå till minst 2% av skatter och statsbidrag över en rullande 10 års period	5,3%
Egenfinansieringen av skattekollektivets investeringar ska vara minst 50% över en rullande 10 års period	21%
Verksamheternas resultat exklusive kostnader för gamla pensioner (inklusive löneskatt) ska vara positivt	69,9
Det långsiktiga målet för de större verksamheterna är att närma sig sin verksamhets referenskostnad	Se nedan

Nettokostnadsavvikelse utveckling:

Nettokostnadsavvikelsen för äldreomsorgen har mellan 2019 och 2020 minskat från 12,1% till 7,3% och är den enda verksamheten som minskat sin avvikelse mellan åren. Av de 7 verksamhetsområden

som finns med i statistiken över nettokostnadsavvikelse så har alla utom äldreomsorgen ökat sin avvikelse från referenskostnaden. Det är tre områden som ligger under sin referenskostnad; fritidshem (-4,8%), grundskola (-4,1%) och LSS-verksamheten (-11,2%). Äldreomsorgen (+7,3%), Individ- och familjeomsorgen (+3,5%) och gymnasieskolan (+8,2%) ligger över. Störst förändring hittas inom individ- och familjeomsorgen som under 2020 gick från -4,0% till +3,5%. 2021 års resultat kommer kunna redovisas till delårsredovisningen 2022.

Internkontroll

För 2021 har följande områden varit föremål för internkontrollen.

Brandskydd

Granskning av att dokumentationen är uppdaterad, att rutinerna följs samt att övningarna sker kontinuerligt. Ansvarig för kontrollen är respektive förvaltningschef och ska redovisas i respektive årsredovisning. Utfallet såg ut så här 2021:

Kommunstyrelsen	●
Barn- och utbildningsnämnden	●
Bygg- och miljönämnden	●
Kultur- och fritidsnämnden	●
Socialnämnden	●
Tekniska nämnden	●

Samtliga enheter uppfyller delar av intern kontrollen. Gult i ovanstående innebär att det mesta uppfylls men inte allt, grönt innebär att allt är kontrollerat och godkänt, rött så är kontrollen inte genomförd eller en majoritet av kontrollpunkterna underkända. För mer detaljer se nämndernas årsredovisningar.

Representation

Granskning av att representation redovisas på ett korrekt sätt. Kontrollen sker genom ett slumpmässigt stickprov på 10% av fakturorna. Utfallet för 2021 såg ut så här:

	Datum	Syfte	Deltagarlista
Kommunstyrelsen	100%	100%	60%*
Barn- och utbildningsnämnden	88%	96%	50%*
Bygg- och miljönämnden	Ingen representation 2021		
Kultur- och fritidsnämnden	100%	50%	100%
Socialnämnden	91%	91%	63%*
Tekniska nämnden	100%	100%	29%*

En * efter siffran innebär att det fanns fler fakturor som angav en grupp av personer exempelvis "ledningsgruppen för XX". För att underlaget ska betraktas som godkänd ska personerna namnges med för- och efternamn om det är intern representation och även organisation om det är extern representation.

Uppföljning avtalstrohet

Granskning av om kommunfullmäktiges riktlinjer för inköp och upphandling efterlevs. Kontrollpunkten består av fyra delar:

- Avtalstroheten
- Efterlevs riktlinjerna för inköp och upphandling
- Granskning vilka som skriver på leasingavtal

- Att leverantörer betalat skatter och avgifter.
- Öka tillgängligheten för att gällande avtal

Avtalstroheten uppgår 2021 till 73 % en minskning från föregående år då avtalstroheten var 85,7 %, motsvarande siffra för 2019 var 81,5 %.

Riktlinjerna för inköp och upphandling följs inte till fullo. Största anledningen till att den inte följs har att göra med intern kommunikation. Under 2021 så arbetet med att ta fram en utbildning för att lära medarbetarna hur inköp ska ske. Utbildningen är tänkt att skickas ut som en så kallad nanolearning och kommer gå till samtliga inköpsbehöriga.

Under 2021 har 18 nya leasingavtal tecknats. Av dessa så rör 11 fordon och har avropats på befintlig godkänd leasingram och är därmed att beteckna som undertecknad av behörig person. Tre avtal rör nya kopieringsavtalet där ramavtalet är underskrivet av behörig person men enheterna som sedan gjort avrop på avtalet och undertecknat underavtalen inte varit behöriga enligt delegationsordningen att underteckna leasing. Tre avtal rör datorutrustning till barn- och utbildningsförvaltningen och ej enligt delegationsordningen behörig person. Slutligen ett avtal på en kaffemaskin där verksamheten varit i kontakt och enligt delegationsordningen fått leasing godkänd.

Hallstahammars kommun har hjälp av företaget Inyett för att kontrollera kommunens utgående betalningar. 2021 fastnade 2 betalningar för att leverantören saknade F-skatt samtliga kontrollerades och samtliga betalningar stoppades och leverantören kontaktades för att antingen åtgärda bristen på F-skatt eller också drogs skatt av från betalningen. Kontroll är även gjord på leverantörernas skuldrating. I nästan samtliga fall var fakturorna av engångskaraktär och föranledde ingen extra åtgärd. I de fall det var återkommande leverantörer var ingen av indikationerna så pass allvarlig att någon insats var motiverad.

En diskussion har förts om hur avtalen ska kunna göras mer tillgängliga. Samtliga avtal finns upplagda i avtalsdatabasen som är sökbar från kommunens intranät. Dock lämnar den en del att önska i sökbarhet men är idag det bästa vi kan få fram med nu tillgängliga resurser. För att få bättre koll på inköpen är bedömningen att möjligheten att fritt handla måste bort och ersättas med ehandel så att kommunen kan få kontroll över tillgängliga produkter och leverantörer.

Tillgänglighet telefoni

Extern granskning av tillgängligheten via telefon med inriktning på vissa verksamheter. Granskningen genomfördes genom en extern granskning under hösten 2021. Enligt årets undersökning som motsvarar den som tidigare fanns med i KKiK (Kommunernas Kvalitet i Korthet) har vi tydlig eller mycket tydlig svarskvalité i 52 av 53 samtal. Av svarstiderna så besvarades 66% av samtalen inom 60 sekunder, ytterligare 16% inom 120 sekunder.

Uppföljning epost

Extern granskning av tillgängligheten via e-post med inriktning på vissa verksamheter. Granskningen genomfördes genom en extern granskning under hösten 2021. Enligt undersökning så besvarade 97% inom ett dygn 2% inom 2–5 dygn och 1% fick inget svar alls.

Slutsatser avseende god ekonomisk hushållning

Samtliga mål är nya för 2020 och indikatorerna togs fram och beslutades av fullmäktige i december så en hel del mätpunkter har inte hunnit utvärderas ännu. Dock uppvisar inget mål röd färg även om

det förekommer delområden som bedöms röda. De ekonomiska målen är inte för hårt spända för att på lång sikt säkerställa god ekonomisk hushållning men i en pandemi med vikande skatteunderlag och att det mäts mot budget istället för utfall gör att det är svårt att nå upp till målsättningen.

Ekonomisk ställning

Den ekonomiska ställningen utgår från kommunkoncern perspektivet med nedborring till skattefinansierade, taxefinansierade och affärsdrivande verksamheter där det är relevant. Jämförelser med riket görs för den kommunala koncernen. I detta avsnitt presenteras siffrorna brutto, det vill säga innan rensning från interna poster och koncerninterna elimineringar.

Resultatutveckling

Utvärderingen av årets resultat har som syfte att bedöma utvecklingen av och relationen mellan intäkter och kostnader. Inte bara för innevarande år utan även över tid. Siffrorna här är inklusive interna poster.

De senaste 5 åren har samtliga år uppvisat positiva resultat. 2021 uppgår koncernresultatet till 163,7 miljoner kronor vilket är betydligt bättre än de senaste åren. Jämfört med föregående år så har resultatet förbättrats med 86,6 miljoner kronor. I förhållande till koncernens kostnader så uppgår resultatet till 9,5 % 2021, medelvärdet för de senaste 5 åren är 4,4 %.

Årets resultat miljoner kronor	2021	2020	2019	2018	2017
Koncernen	163,7	76,9	70,6	2,9	49,7
Skattefinansierad verksamhet	145,2	55,0	57,0	-15,3	39,5
Taxefinansierad verksamhet	-1,1	1,2	-0,1	2,0	0,3
Affärsdrivande verksamhet	19,6	20,7	13,7	16,3	9,9
Kommunen	151,9	64,9	64,1	3,8	45,8
<i>Koncernens resultat i förhållande till kostnaderna</i>	<i>9,5%</i>	<i>4,8%</i>	<i>4,3%</i>	<i>0,2%</i>	<i>3,2%</i>
<i>Resultat för skattefinansierad verksamhet i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag</i>	<i>13,2%</i>	<i>5,3%</i>	<i>5,8%</i>	<i>-1,6%</i>	<i>4,2%</i>

Mellan 2021 och 2020 är förförallt den skattefinansierade verksamheten som förbättrat sitt resultat från +55 till 145,2 miljoner kronor. Både den affärsdrivande och taxefinansierade verksamheten visar ett lägre resultat än 2020. Koncernens totalresultat blev 86,8 miljoner kronor bättre än föregående år.

För de taxefinansierade verksamheterna (vatten och avlopp) blev resultatet -1,1 miljoner kronor för 2021. I snitt har dessa verksamheter haft ett resultat på +0,4 miljoner kronor de senaste 5 åren. Totalt har VA-kollektivet ett totalt överskott fram till 2021 på +3,4 miljoner och läggs då 2021 års resultat till denna så uppgår VA resultatfond på +2,3 miljoner kronor.

Den affärsdrivande verksamheten uppvisar ett resultat på +19,6 miljoner kronor och fördelas 11,8 miljoner för AB Hallstahem och 7,8 miljoner kronor för kommunens externa uthyrning av fastigheter. Resultatet har i snitt uppgått till 16,0 miljoner kronor per år de senaste 5 åren och årets resultat är 1 miljon kronor lägre än förra året.

Kommunens resultat blev +151,9 miljoner kronor och är 87 miljoner kronor bättre än föregående år. Kommunens resultat det senaste fem åren uppgår till i snitt 66,1 miljoner kronor per år. Kommunens resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 56,6 miljoner kronor och uppfyller därmed

kommunallagens krav på en ekonomi i balans vid årets slut. I och med de nya riktlinjerna för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv (RUR) är förvaltningens förslag att avsätt maximalt med medel till RUR (45,5 miljoner kronor) för att hantera framtida underskott. Se mer under rubriken Balanskravsresultat.

Intäkter och kostnader Koncernen	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter (mnkr)	607,9	610,0	572,9	637,9	604,1
-Förändring (%)	-0,3%	6,5%	-10,2%	5,6%	-0,1%
Varav exploateringsintäkter	8,3	8,0	5,4	1,2	7,0
Varav riktade bidrag	102,1	115,7	96,8	134,1	151,9
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-1 725,7	-1 614,8	-1 633,6	-1 582,8	-1 535,4
-Förändring (%)	6,9%	-1,2%	3,2%	3,1%	4,3%
Varav pensionskostnader	66,2	52	58,8	50,9	51,6
Verksamhetens nettokostnad (mnkr)	-1 117,8	-1 004,8	-1 060,7	-944,9	-931,2
-Förändring (%)	11,3%	-5,3%	12,2%	1,5%	7,3%
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	1 103,7	1 044,7	991,6	956,7	932,5
-Förändring (%)	5,6%	5,4%	3,7%	2,6%	6,3%
Varav generella statsbidrag och utjämning	352,7	333,6	275,2	264,5	254,7
Finansnetto (mnkr)	88,9	18,5	69,8	-4,4	24,2
-Förändring (%)	381,0%	-73,5%	-1676,4%	-118,3%	-361,8%

Verksamhetens intäkter har under de senaste fem åren ökat med i snitt 0,3 % per år och mellan 2020 och 2021 minskade intäkterna med 0,3 % som motsvarar -2,1 miljoner kronor. Det är framförallt statsbidragen som sjunkit mellan åren. Dessa låg 2020 på 115,4 miljoner kronor och 2021 låg dessa på 102,1 miljoner kronor. Största förklaringen är att under 2020 mottag kommunen stora statsbidrag för pandemi-relaterade kostnader. 2021 har inte dessa ersättningar delats ut i samma grad. Som exempel kan nämnas ersättning för höga sjuklönekostnader som kommunen ersattes med 12,1 miljoner med 2020 "bara" gav 4,6 miljoner kronor 2021. Övriga intäkter har däremot ökat mellan 2020 och 2021. Verksamheternas kostnader har ökat ordentligt jämfört med 2020. Dessa har ökat med 6,9%. Däremot sett ur ett längre perspektiv så har kostnaderna ökat med ungefär 3% per år utom just 2020 som hade en minskning med 1,2%. Så sett ur det lite längre perspektivet så har kostnaderna från 2018 till 2021 ökat med ungefär 3% per år. En post som ökat mycket mellan åren är pensionskostnaderna. 2021 får en högre kostnad för framförallt avsättningen för pensionen för kommunens förtroendevalda som legat för lågt under flera år men efter en ny beräkning av KPA justerats så att avsättningen motsvarar de kommande kostnaderna.

Skatter och statsbidrag uppgick till 1 103,7 miljoner kronor och är en ökning med 5,6 % jämfört med föregående år. I snitt så har skatter och statsbidrag ökat med 4,7 % per år. 2020 fick kommunen stora tillskott bland de generella statsbidrag som ersättning för eventuell nedgång i skatteintäkterna på grund av covid-19. Dessa ligger kvar även 2021 och 2022 men trappas ned för varje år. Skatteintäkterna blev dock inte speciellt påverkade utan blev i nivå med ett normalår. Detta gör att under 2021 så fick kommunen tillbaka en del av den nedsättning som kostnadsfördes i bokslut 2020. Under 2021 så har det även kommit generella statsbidrag i form av tillskott till äldreomsorgen och skolmiljarden som i stora delar liknar ett riktat statsbidrag men som enligt rådet för kommunalredovisning ska redovisas som generella statsbidrag. Dessa har sedan internt inom kommunen, efter politiskt beslut, förts ut som en intern intäkt till verksamheterna och finansförvaltningen har tagit kostnaden.

Finansnettot ökade mellan 2020 och 2021 med 70,4 miljoner kronor till +88,9 miljoner kronor. Koncernens finansnetto är väldigt skiftande på grund av marknadsvärderingen av kommunens värdepappersportfölj. 2021 var ett år som det gick väldigt bra på börsen och kommunen kunde räkna hem 72,9 miljoner kronor i orealiserade vinster och 16,5 miljoner i realiserade vinster. Räntekostnaderna för koncernens lån uppgick till 15 miljoner kronor och var 0,7 miljoner lägre än 2020.

2020 var ett ovanligt år för koncernen och 2021 går lite i samma spår men utöver det goda verksamhetsresultatet som var 2020 så bjuder 2021 även på ett vältilltaget finansnetto. 2021 visar dock en avmattning av verksamheternas intäkter och en måttlig ökning av verksamheternas kostnader. Kostnaderna ökade med 110,9 miljoner kronor precis lika mycket som intäkterna. Så hade det inte varit för skattejusteringen och ett högt finansnetto så hade utfallet kunnat bli raka motsatsen.

Nedanstående tabeller är uppställda utifrån verksamhetsperspektivet och kan därför skilja från nämndperspektivet. Nämndperspektivet visas i avsnittet Driftredovisning.

Intäkter och kostnader	2021	2020	2019	2018	2017
Skattefinansierad verksamhet					
Intäkter (mnkr)	370,2	374,3	348,9	413,4	384,7
-Förändring (%)	-1%	7%	-16%	7%	2%
Kostnader exkl finansnetto (mnkr)	-1 430,1	-1 397,1	-1 367,9	-1 396,5	-1 320,3
-Förändring (%)	2%	2%	-2%	6%	5%
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	1 103,7	1 044,7	991,6	956,7	932,5
-Förändring (%)	6%	5%	4%	3%	6%
Finansnetto (mnkr)	101,4	33,2	84,3	11,1	42,5
-Förändring (%)	206%	-61%	663%	-74%	476%
Resultat	145,2	55,0	57,0	-15,3	39,5
per verksamhet					
Äldreomsorg					
Intäkter (mnkr)	52,2	47,0	37,6	40,0	37,5
Kostnader (mnkr)	-279,2	-271,3	-265,5	-258,1	-235,1
Nettokostnader (mnkr)	-227,0	-224,3	-227,9	-218,1	-197,7
Personer med funktionsnedsättning					
Intäkter (mnkr)	30,1	32,7	28,9	28,9	28,0
Kostnader (mnkr)	-137,0	-139,6	-142,8	-143,7	-137,2
Nettokostnader (mnkr)	-106,9	-106,9	-114,0	-114,8	-109,2
Individ- och familjeomsorg					
Intäkter (mnkr)	5,5	6,1	7,8	10,2	12,6
Kostnader (mnkr)	-66,4	-68,4	-67,0	-70,8	-70,8
Nettokostnader (mnkr)	-60,9	-62,3	-59,2	-60,5	-58,1
Särskilt riktade insatser					
Intäkter (mnkr)	21,2	27,5	33,2	60,4	71,5
Kostnader (mnkr)	-26,5	-29,3	-31,6	-57,0	-74,0
Nettokostnader (mnkr)	-5,3	-1,8	1,7	3,3	-2,6
Förskola					
Intäkter (mnkr)	25,3	24,6	23,1	22,8	21,9
Kostnader (mnkr)	-159,6	-154,5	-151,3	-149,5	-141,4
Nettokostnader (mnkr)	-134,2	-129,9	-128,3	-126,7	-119,5
Grundskola					
Intäkter (mnkr)	28,9	27,0	25,1	26,2	24,7
Kostnader (mnkr)	-208,2	-201,6	-194,7	-190,0	-181,5

Nettokostnader (mnkr)	-179,3	-174,6	-169,6	-163,7	-156,8
Gymnasie- och vuxenutbildning					
Intäkter (mnkr)	11,0	9,9	6,8	10,0	8,1
Kostnader (mnkr)	-94,4	-93,6	-89,1	-87,2	-84,9
Nettokostnader (mnkr)	-83,4	-83,7	-82,3	-77,2	-76,7
Kultur- och fritidsverksamhet					
Intäkter (mnkr)	6,2	4,5	6,5	7,0	5,4
Kostnader (mnkr)	-47,3	-44,9	-45,0	-43,3	-39,9
Nettokostnader (mnkr)	-41,1	-40,3	-38,5	-36,3	-34,5
Övrig skattefinansierad verksamhet					
Intäkter (mnkr)	189,8	194,8	180,0	207,9	175,0
Kostnader (mnkr)	-411,6	-393,8	-380,9	-396,9	-355,5
Nettokostnader (mnkr)	-221,8	-199,1	-200,9	-189,0	-180,5

2021 har trots ett pandemi år varit mer likt ett normalår än vad 2020 var. Kostnaderna för den skattefinansierade verksamheten ökade med 2% precis lika mycket som 2020. Sett över fem år så har kostnaderna ökat med i snitt 3% per år så ökningen 2021 var lite lägre än den varit tidigare i år. Sjuklönekostnaderna 2021 var fortsatt höga och låg totalt på 15,2 miljoner kronor och kan jämföras med 17,4 miljoner kronor 2020. Personalkostnaderna totalt ökade från 754,6 till 771,9 miljoner kronor 2021-, en ökning med 2,3% mellan åren. Till budget 2021 fördelades 17,2 miljoner ut i lönekomp och 14,1 miljoner kronor i volymkompensation så kostnadsökningen på 17,3 miljoner motsvarar knapp den utfördelade lönekompensationen.

Inom äldreomsorgen har intäkterna ökat med 5,2 miljoner kronor och det härrör från driftbidrag från staten. Driftbidragen har ökat med 5,5 miljoner kronor. Kostnaderna har under 2021 ökat med 7,9 miljoner kronor. Personalkostnaderna ökade med 2,6 miljoner kronor (1,2 %). Kostnadsposterna för IT-system och konsultkostnader ökade med 1,5 miljoner kronor. Kostnaderna för förbrukningsmateriel låg på samma nivå som 2020. Nettokostnaden för äldreomsorgen minskade mellan 2019 och 2020 men är nu tillbaka på samma nivå som 2021.

Nettokostnaden för personer med funktionsnedsättning har ligger still mellan 2020 och 2021. Både intäkterna och kostnaderna har minskat med 2,6 miljoner kronor mellan åren. Framförallt så är det de riktade bidragen som minskat mellan åren inte helt oväntat då ersättningarna på grund av covid-19 nästan helt tagits bort. På kostnadssidan så är det framförallt köp av verksamheten och kostnaderna för bidrag som minskat mellan åren.

Individ- och familjeomsorgen minskade sin nettokostnad mellan 2020 och 2021 med 1,4 miljoner kronor. Intäkterna har minskat med 0,6 miljoner och härrör från minskade interna intäkter och lite lägre hyresintäkter. Kostnaderna har minskat med 2 miljoner kronor och härrör nästan uteslutande från lägre personalkostnader -3 miljoner kronor. Personalkostnaden ligger nu på samma nivå som 2019 och det är framförallt kostnader för tillsvidareanställd personal som minskat.

Inom området särskilt riktade insatser (flyktingmottagande och arbetsmarknadsåtgärder) ökar sin nettokostnad från 1,8 miljoner kronor 2020 till 5,3 miljoner kronor 2021 och förklaringen ligger i minskade intäkter för flyktingmottagandet mellan åren.

Både förskolan och grundskolan ökar sina nettokostnader med 5 miljoner kronor vardera och beror i båda fallen för högre personalkostnader. Ökningarna ligger dock i nivå med kostnaderna för lösrevisionen så förändringen är normal och i nivå med tidigare år.

För övriga skattefinansierade verksamheter har nettokostnaden ökat med 21 miljoner kronor. Mycket av detta beror på sättet som de generella statsbidragen, tillskottet till äldreomsorgen samt skolmiljarden, hanterades. I och med att de efter mycket fram och tillbaka skulle redovisas som generella statsbidrag fanns alternativen att antingen gå till kommunfullmäktige och ändra budgeten för BUN och SN eller att internt hantera det som riktat bidrag. Hallstahammar valde att lösa det på det senare sättet och det resulterar i att finansförvaltningen visar ett underskott motsvarande bidragen. Det är dock inte hela förklaringen utan en annan del är ökade pensionskostnader dels för det nya livsantagandet, dels justeringen utav de förtroendevaldas pensionsavsättning.

Intäkter och kostnader					
Taxefinansierad verksamhet	2021	2020	2019	2018	2017
Intäkter (mnkr)	36,0	38,3	34,6	36,9	35,1
-Förändring (%)	-6,0%	11,0%	-6,4%	5,3%	-6,5%
Kostnader exkl finansnetto (mnkr)	-37,2	-37,1	-34,7	-35,0	-34,8
-Förändring (%)	0,1%	7,0%	-0,9%	0,4%	-8,6%
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Förändring (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Finansnetto (mnkr)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Förändring (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Resultat	-1,1	1,2	-0,1	2,0	0,3
Vatten och Avlopp					
Intäkter (mnkr)	36,0	38,3	34,6	36,9	35,1
Kostnader (mnkr)	-37,2	-37,1	-34,7	-35,0	-34,8
Nettokostnader (mnkr)	-1,1	1,2	-0,1	2,0	0,3

Vatten och avloppsverksamheten visar ett negativt resultat på -1,1 miljoner kronor. Intäkterna har mellan 2020 och 2021 minskat med 2,3 miljoner kronor. Denna minskning beror dels på minskade taxor (-0,6) men framförallt på minskad försäljning av verksamhet. Kostnaderna ligger på ungefär samma nivå som 2020.

Intäkter och kostnader					
Affärsverksamhet	2021	2020	2019	2018	2017
Intäkter (mnkr)	201,6	197,4	189,4	187,5	184,3
-Förändring (%)	2%	4%	1%	2%	-3%
Kostnader exkl finansnetto (mnkr)	-169,6	-162,0	-161,2	-155,8	-156,1
-Förändring (%)	5%	1%	3%	0%	-14%
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Förändring (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Finansnetto (mnkr)	-12,5	-14,7	-14,5	-15,5	-18,3
-Förändring (%)	-15%	1%	-6%	-16%	10%
Resultat	19,6	20,7	13,7	16,3	9,9
Fastighetsverksamhet					
Intäkter (mnkr)	199,7	195,1	187,2	185,5	181,7
Kostnader (mnkr)	-167,6	-159,8	-159,0	-153,8	-153,6
Nettokostnader (mnkr)	32,1	35,4	28,2	31,7	28,1
Övrig affärsverksamhet					
Intäkter (mnkr)	2,0	2,3	2,3	2,0	2,5
Kostnader (mnkr)	-1,9	-2,3	-2,2	-2,0	-2,4
Nettokostnader (mnkr)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

För affärsdrivande verksamheten är det ett något försämrat resultat med -1,1 miljoner kronor. AB Hallstahem fortsätter uppvisa goda resultat på 11,8 miljoner kronor mot 12,1 miljoner 2020.

Budgetföljsamhet

Avvikelser från budgeterat resultat	2021	
	Koncernen	Kommunen
Verksamhetens intäkter (mnkr)	46,0	41,9
Verksamhetens kostnader inkl avskrivningar (mnkr)	-16,6	-10,6
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	37,6	37,6
Finansnetto (mnkr)	73,3	72,4
Resultat	140,3	141,2

En del i att förstå årets resultat men också för att bedöma den kommunala koncernens förmåga att planera och genomföra verksamheten enligt plan är att utvärdera budgetföljsamheten. Den kommunala koncernens resultat avviker positivt mot det budgeterade resultatet med +140,3 miljoner kronor. I tabellen framgår att verksamhetens kostnader översteg budget med -16,6 miljoner kronor medan intäkterna översteg budget med 46 miljoner kronor.

Intäkternas avvikelse mot budget beror framförallt på extra statsbidrag på grund av covid-19 en del för december 2020 men även sjuklönekostnader 2021. Dessa uppgick till 5,9 miljoner som inte var budgeterade. Till dessa så tillkom ytterligare statsbidrag motsvarande 14 miljoner kronor mer än budgeterat. Taxor och avgifter med +4,3 miljoner kronor och intäkter för exploateringsverksamheten avvek med 8,3 miljoner kronor och försäljning av verksamhet avvek med +6 miljoner kronor mot budgeterat.

Kostnaderna i koncernen avvek med -16,6 miljoner kronor bland de större negativa avvikelserna finns köp av anläggningsmaterial -4,1 miljoner kronor, köp av verksamhet -3 miljoner kronor, inköp av förbrukningsmaterial -9,5 miljoner kronor, pensionskostnader -10,1 miljoner kronor, övriga tjänster -13,9 miljoner kronor. Direkta personalkostnader blev dock 38,6 miljoner kronor lägre än budgeterat men även kostnaderna för lokalhyror, 8,9 miljoner kronor, blev lägre än budgeterat. Skatter och statsbidrag blev 37,6 miljoner kronor bättre än budget och +27,3 kommer bättre skatteutfall än budgeterat och 10,3 kommer från extra generella statsbidrag (7,8 riktat mot äldreomsorg och 2 miljoner från skolmiljarden). Finansnettot blev +73,3 miljoner kronor jämfört med budget och beror på en gynnsam utveckling på börsen under i princip hela 2021.

Inom kommunen var avvikelserna mot budgeterat resultat +141,2 miljoner kronor. De väsentligaste avvikelserna från nettokostnadsbudgeten var följande:

Budgetpost	Avvikelse	Förklaring
Politisk verksamhet	+1,8	Lägre kostnader för gemensam nämnd
Infrastruktur, skydd mm	+12,1	Väsentligt högre intäkter för stadsnätet
Fritid och kultur	+1,3	Högre intäkter (statsbidrag), lägre personalkostnader
Pedagogisk verksamhet	+8,1	+10 miljoner mer i statsbidrag än budgeterat
Vård och omsorg	+27,9	+37,4 miljoner kronor lägre personalkostnader än budget, +36,6 inom äldre, +0,4 omsorgen men +1,5 inom missbruk, -0,7 övrig IFO och -0,5 inom barn och ungdomsvården och 6,4 miljoner högre kostnader för förbrukningsmaterial
Riktade insatser	+1,7	Lägre personalkostnader än budget 1,6 miljoner kronor
Gemensamma verksamheter	-22,5	Statsbidrag SN +2,4, Högre pensionskostnader -10,1, IT-kostnader -7,3, Hantering av generella statsbidrag -11

Till detta så tillkommer bättre utfall än budget på skatter och statsbidrag samt finansnettot. Mer detaljer och uppdelat per nämnd finns i driftredovisningen.

Koncernens investerings- och finansieringsverksamhet

Under 2021 investerade koncernen för 176,3 (170,0) miljoner kronor. Under de senaste fem åren har investeringstakten legat i snitt på 191,4 miljoner kronor. Hallstahammars kommun ligger i en fas med stora investeringsbehov de kommande åren där bara kommunen har ett investeringsbehov på i snitt 189 miljoner kronor de närmsta fem åren.

Investeringar och långfristig skuld					
	2021	2020	2019	2018	2017
Investeringar (mnkr)	176,3	170,0	184,8	165,7	260,1
-Förändring	3,7%	-8,0%	11,5%	-36,3%	-1,9%
Långfristig skuld (mnkr)	1161,5	1146,0	1134,4	1011,7	906,8
-Förändring	1,4%	1,0%	12,1%	11,6%	17,9%
Självfinansieringsgrad (ggr)	0,98	1,04	0,38	0,28	0,38

Mellan 2020 och 2021 ökade den långfristiga skulden för kommunkoncernen med 15,5 miljoner kronor en ökning med 1,4 %. De senaste fem åren har skulden ökat med i snitt 8,8 %. Under 2021 är det AB Hallstahem som haft behov av att låna pengar för finansieringen av det nya flerbostadshuset i Kolbäck. Kommunen har under 2021 inte behövt låna några medel utan har istället amorterat av en del av sina skulder. Detta beror i mångt och mycket på att investeringstakten i kommunen varit måttfull och ett flertal stora projekt råkat ut för förseningar.

2021 budgeterades investeringar för 361,2 miljoner kronor totalt inklusive tilläggsbudget från 2020. Av dessa har 97,4 miljoner kronor använts. Detta ger en genomförandegrad på 27 %. En låg genomförandegrad binder upp kapital och budgetmedel. Nu finns det förklaringar som gör att mycket av det som planerades 2021 istället kommer genomföras 2022 så på sikt blir det ingen skillnad men sett utifrån det enskilda året så är en betydligt högre genomförande grad att föredra.

Genomförandegrad	2021	2020	2019	2018	2017
Investeringsbudget	361,2	188,3	175	174,2	314,7
Utfall	97,4	89,1	125,2	104,3	199,7
Genomförandegrad	27%	47%	72%	60%	63%

Nedan följer en sammanställning av de största budgetavvikelserna och en kort förklaring till dessa för en mer detaljerad genomgång se investeringsredovisningen.

Budgetpost	Avvikelse	Förklaring
Kommunstyrelsens investeringar	+6,4	Centrumutveckling, Stadsnät och digitalisering
Fastighetsinvesteringar	+189,4	Flera planerade byggnationer försenade bland annat ombyggnad av Ädelstenen till förskola, nya skolan på Näs men även andra ej påbörjade projekt som ombyggnad av Vallmобadet, Ny förskola Kolbäck med mera
Gata/park investeringar	+16,8	Belysning Kolbäck-Strömsholm, Gång- och cykelvägar
Exploateringar	+22	Flera planerade områden försenade exempelvis Eriksberg och Sörstafors
VA investeringar	+28,8	VA till berg försenat
Kulturinvesteringar	+0,8	Mobila publikplatser till Skantzen ej påbörjade

Soliditet

Soliditet	2021	2020	2019	2018	2017
Koncernen (inkl pensionsförpliktelser)	30,1%	26,0%	24,1%	25,1%	24,7%
Koncernen (exkl pensionsförpliktelser)	42,4%	39,6%	39,1%	45,5%	46,7%
Kommunen (inkl pensionsförpliktelser)	40,3%	34,8%	32,5%	30,7%	29,3%
Kommunen (exkl pensionsförpliktelser)	56,8%	53,1%	52,2%	53,2%	54,1%

Koncernen har en stigande soliditet räknad både med och utan pensionsförpliktelserna. Inklusive pensionsförpliktelserna ökade koncernens soliditet med 4,1 procentenheter. Exklusive pensionsförpliktelserna var ökningen 2,8 procentenheter. Kommunens soliditet förbättrades mer än koncernens +5,5 procentenheter inklusive pensionsförpliktelserna och +3,7 procentenheter exklusive. 2020 hade Hallstahammars kommunkoncern har en något lägre soliditet än riket (30%) inräknat pensionerna. För kommunens del är soliditeten bättre än rikssnittet både med och utan pensionsförpliktelserna. Med tanke på de framtida investeringarna så har kommunen en bra grund att utgå ifrån men att ha i åtanke är att en hel del av kommunens kapital ligger i värdepapper som framförallt är tänkt för pensioner.

Pensionsskulden

Vid bokslutet för 2021 uppgår den totala pensionsskulden för Hallstahammars kommun till 391,5 miljoner kronor vilket är en ökning med 0,8 % jämfört med föregående år. Förklaringen till ökningen beror på det livslängdsantagande som ligger till grund för beräkningen förlängts under 2021. För Hallstahammars kommuns del så ökade pensionsskulden med drygt 7,2 miljoner kronor. Enligt prognosen från KPA förväntas pensionsskulden fortsätta minska med i snitt 10 miljoner kronor per år de kommande åren och utbetalningen inklusive löneskatt kommer ligga på drygt 19 miljoner kronor per år.

Total pensionsskuld	2021	2020	2019	2018	2017
Pensionsförpliktelser, avsättning inkl särskild löneskatt	22,2	15,3	16,2	17,3	17,2
Pensionsförpliktelser, ansvarsförbindelse inkl särskild löneskatt	320,2	326,5	332,8	347,2	353,6
Pensionsförpliktelser som tryggats i pensionsförsäkring	56,9	46,5	43,7	34,9	i.u
Totalt pensionsskuld	399,3	388,3	392,8	399,4	370,7
-Förändring	2,8%	-1,1%	-1,7%	7,7%	-8,7%
Totalt pensionsförsäkringskapital	73,5	63,8	56,4	43,3	i.u
-varav överskottsmedel	3,4	3,0	2,8	3,1	i.u
Finansiella tillgångar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	636,6	540,4	519,4	446,0	428,5
Summa förvaltade pensionsmedel	710,1	604,2	575,8	489,3	428,5
Konsolideringsgrad	178%	156%	147%	122%	116%

Hallstahammars kommun har en konsolideringsgrad på 178 % för 2021, det vill säga de avsatta medlen överstiger pensionsförpliktelserna med 178 %. Nuvarande finanspolicy har en öppning för kommunfullmäktige att använda delar av värdeökningen till andra ändamål än just pensioner, exempelvis istället för att låna pengar till investeringar.

Känslighetsanalys

Koncernen är beroende av omvärlden och detta beskrivs i känslighetsanalysen nedan:

Effekt på koncernens intäkter	Förändring	Effekt +/- mnkr
Skatteintäkter	1%	7,5
Generella statsbidrag och utjämningsbidrag	1%	3,5
Riktade bidrag	1%	1,0
Löpande avgifter, hyror och ersättningar	1%	2,9
Oregelbundna avgifter och ersättningar	1%	0,3
Effekt på koncernskostnader	Förändring	Effekt +/- mnkr
Personalkostnader exkl pensionskostnader	1%	7,9
Pensionskostnader	1%	0,7
Inköp av varor och tjänster	1%	4,7
Bidrag och transfereringar	1%	0,4
Räntekostnader	1%	0,2
Förändrad upplåningsränta	1%-enhet	11,6

Absolut störst påverkan av koncernens intäkter är om skatteintäkterna förändras men 1 % därefter följer statsbidragen och de löpande avgifterna. På kostnadssidan så är det 1 %-enhets förändring av upplåningsränta som har störst påverkan. Därefter följer personalkostnaderna och inköp av varor och tjänster.

Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

Utfallet 2021 är betydligt bättre än budget. 2021 är det både höga överskott bland verksamheterna och ett stort överskott på finansnettot. Så 2021 har tagit det bästa från 2019 och det bästa från 2020 och slagit ihop dessa värden. Kommunkoncernen har en jämn grund resultatmässigt de senaste 5 åren men det påverkas starkt av börsen utveckling eller andra externa förhållanden. Det är en stor skillnad mellan budget och utfall som i nästan samtliga fall kan förklaras av externa faktorer som inte var kända på förhand. Soliditeten har trots en hög investeringsbudget ökat. Den stora orsaken till detta är den låga genomförandegraden av investeringarna 54 % i snitt de senaste fem åren och bara 27 % 2021. Den låga genomförande graden 2021 kan till stor del förklaras av förseningar på grund av överklagade upphandlingar men det hjälper inte problemet med att den stora investeringsbudgeten binder upp resurser som skulle kunna användas till annat. Vilket kan ses genom att utfallet avviker från det budgeterade.

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader och avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation. Ett positivt resultat krävs för att säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar.

Kommunen ska upprätta en balanskravsutredning vid varje bokslut där huvudprincipen är att realisationsvinster inte ska räknas in bland intäkterna. Vidare är huvudprincipen att realisationsförluster ska medräknas i avstämning mot balanskravet.

Om intäkterna är lägre än kostnaderna något år uppstår ett underskott som ska återställas inom de närmaste tre åren. Lagen medger att avvikelser från denna regel får ske om kommunen kan åberopa synnerliga skäl och kommunen slipper då återställningen.

Årets balanskrav

Hallstahammars kommuns uppvisar ännu ett år med ett positivt balanskravsresultat. Dock är utfallet 2021 högre än tidigare år. Detta beror i första hand på stort överskott i verksamheterna. Detta gör att balanskravsresultatet trots avräkning av realiserade och orealiserade vinster uppgår till +56,6 miljoner kronor. Av balanskravsresultatet föreslår förvaltningen att maximal avsättning görs till resultatutjämningsreserven för att ha en post för att balansera framtida, eventuella, underskott eller för att underlätta budgeten om skattetillväxten viker.

Balanskravsutredning	2021	2020	2019
Årets resultat enligt resultaträkningen	151,9	64,9	64,1
- Samtliga realisationsvinster	-23,1	-1,9	0,0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-75,2	-24,3	-58,2
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	3,0	0,0	0,0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	56,6	38,7	5,8
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-45,5	0,0	0,0
+Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0
= Årets balanskravsresultat	11,0	38,7	5,8

Väsentliga personalförhållanden

Hallstahammars kommun hade 2021-12-31 1495 medarbetare med månadsanställning. Av dessa var 1321 (88,36 %) tillsvidareanställda. Kommunens personal bestod av 81,94 % kvinnor och 18,06 % män. Medelåldern för de tillsvidareanställda medarbetarna var 46,65 år, vilket är ungefär samma medelålder som föregående år (2020: 47,07 år).

Inom Hallstahammars kommun arbetar 84,03 % av kvinnorna heltid, vilket är ungefär samma omfattning som tidigare år (2020: 84,44 %). Av männen arbetar 89,55 % heltid, vilket är en ökning gentemot tidigare år (2020: 88,94 %).

Personalredovisning	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Koncernen 2021
Antal månadsanställda	1381	1429	1495	1 531
varav kvinnor	1158	1195	1225	1237
varav män	223	234	270	294
varav tillsvidareanställda	1277	1281	1321	
varav tillsvidareanställda %	92,47%	90,00%	88,36%	
Åldersfördelning i % bland kommunens tillsvidareanställda				
0-29 år	8%	8%	10%	10%
30-39 år	22%	22%	22%	22%
40-49 år	24%	23%	22%	22%
50-59 år	30%	30%	29%	29%
60 - år	15%	17%	17%	17%
Medelålder bland kommunens tillsvidareanställda				
Totalt	46,77	47,07	46,65	46,61
Kvinnor	46,78	47,14	46,79	46,75
Män	46,71	46,68	45,97	46,38
Sysselsättningsgrader				
Heltidsanställda kvinnor i %	84,53%	84,44%	84,03%	
Deltidsanställda kvinnor i %	15,47%	15,56%	15,97%	
Heltidsanställda män i %	90,73%	88,94%	89,55%	
Deltidsanställda män i %	9,27%	11,06%	10,45%	
Frisktal i %	27,64%	21,25%	25,37%	
Total sjukfrånvaro i % av arbetad tid	6,48%	7,96%	7,18%	
varav kvinnor	6,75%	8,27%	7,61%	
varav män	4,98%	6,36%	5,03%	
varav anställda 29 år och yngre	6,82%		5,33%	
varav anställda mellan 30 och 49 år	6,08%		6,81%	
varav anställda 50 år och äldre	6,82%		7,81%	
Långtidssjukfrånvarons andel av total sjukfrånvaro	53,08%	41,18%	45,28%	

Personalkategori	Kvinnor	Män	Totalt
Ledningsarbete	53	13	66
Handlägggarbete	36	9	45
Administratörsarbete	40	2	42
Sjuksköterska	29	2	31
Undersköterska/stödass/Boendestödjare	255	27	282
Vårdbiträde/stödbiträde	122	22	144
Personlig assistent	10	0	10
Stödpedagog	26	4	30
Rehab/förebygg	18	3	21
Socialsekreterare	28	3	31
Övrig social/kurativ	20	6	26
Grundskolelärare	87	13	100
Gymnasielärare	2	1	3
Förskollärare	108	2	110
Fritidspedagog	21	3	24
Övrigt lärararbete	26	8	34
Barnskötare	78	10	88
Elevassistent	21	6	27
Övrig skol/förskola	9	8	17
Fritidsledare	3	1	4
Bibliotekarie/ass	7	1	8
Övrig fritid/kultur	12	4	16
Teknisk handläggare	7	3	10
Ingenjörer	5	7	12
Tekniker	3	16	19
Hantverkararbete	3	38	41
Köks/måltidsarbete	42	5	47
Städ/tvätt/renhållning	31	3	34
Summa	1102	220	1322

Coronapandemins påverkan inom det personalområdet

Den Coronapandemi som våren 2020 drabbade Sverige och resten av världen, har fortsatt att pågå även under hela 2021 och har präglat verksamheterna på olika sätt. En tillfällig minskning av smittan gjorde att restriktionerna succesivt avvecklades under sommaren och hösten, men infördes igen i början av november då smittspridningen åter tog fart.

De restriktioner och tillfälliga förändringar i socialförsäkringssystemet som gällt under pandemin har givit upphov till många olika frågeställningar inom personalområdet på såväl individ- som på gruppnivå. Verksamheter har fått anpassa sig för att kunna följa dessa riktlinjer och rekommendationer. Aktiviteter har fått ställas in eller sättas på paus och vissa verksamheter har också fått se över både arbetssätt och bemanning. Arbetsbelastningen har varit särskilt stor inom vissa särskilt utsatta verksamheter, dvs grundskolan, särskolan och förskolan samt äldreomsorg och LSS. Som en uppskattning för det arbete som utförs och för att samtidigt stötta de lokala företagen, delade kommunen under våren/sommaren 2021 ut ett gåvokort till alla medarbetare, där medarbetarna inom de särskilt utsatta verksamheterna premierades extra. Kommunen delade även till julen ut ett gåvokort till alla medarbetare, till ett högre värde än vad den ordinarie julgåvan brukar vara.

Möjlighet för ungdomar att få feriearbete inom kommunen har också påverkats av pandemin. På grund av pandemin hade inte socialförvaltningen, liksom föregående år, möjlighet att ta emot ferieungdomarna i sina verksamheter.

Lönerevisionen

Årets lönerevision påverkades inte av pandemin. Inom samtliga områden fanns under 2021 gällande avtal (huvudöverenskommelser, HÖK). Lönerevisionen kunde såldes genomföras som planerat. Inom yrkesgrupperna lärare, förskollärare och barnskötare gjordes en strukturell satsning med särskild fokus på de inom grupperna som hade lång erfarenhet.

Arbetsmiljö och hälsa

Kommunens arbete med insatser för att sänka sjukfrånvaron pågår kontinuerligt och har så gjorts även under 2021. Kommunens rehabkonsult har i samverkan med chefer och skyddsombud arbetat med olika insatser, på såväl individuell nivå som på gruppnivå, i syfte att hålla nere sjukfrånvaron och för att främja hälsa. Under större delen av året gällde fortsatt de statliga reglerna om slopat krav på läkarintyg de 14 första dagarna samt ersättning för karensavdrag. Särskilt arbetet med att minska den upprepade korttidsfrånvaro påverkas av de reglerna.

Den totala sjukfrånvaron uppgick till 7,18 % 2021 vilket är en minskning gentemot föregående år då sjukfrånvaron uppgick till 7,96%. Långtidssjukskrivningar längre än 60 dagar har ökat och utgör 45,28 % jämfört med 41,18 % föregående år.

Kvinnornas sjukfrånvaro har minskat gentemot förra året och är nu 7,61 % gentemot 8,27 % 2020. Även männens sjukfrånvaro har minskat och är nu 5,03 % jämfört med 6,36 % 2020. Sjukfrånvaron är högst i ålderskategorin 50 år och äldre där den utgör 7,81 %.

Kommunens frisktal, det vill säga hur stor andel medarbetare som inte har haft någon sjukfrånvaro alls under hela året, var 45,28 %, vilket är en ökning gentemot 2020 då frisktalet var 41,18 %. Rekommendationer om att stanna hemma vid minsta symtom, noggrann handhygien och avstånd till andra bedöms ha bidragit till en lägre sjukfrånvaro. Möjligheten till distansarbete har möjliggjort arbete trots lättare symptom och därmed ökat frisknärvaron. Möjligheten att arbeta hemifrån kan även ha bidragit till den sänkta sjukfrånvaron.

Friskvård

För att förebygga sjukfrånvaro och främja hälsa, medfinansierar arbetsgivaren friskvårdsaktiviteter för medarbetare med halva kostnaden, max 1 500 kronor. Möjligheten att använda bidraget har nyttjats i lägre utsträckning under 2021 än föregående år. Kostnaden för friskvårdsbidrag uppgick till 600 000 kronor under 2021, jämfört med 639 000 kronor under 2020. Friskvårdsbidragen registreras via förmånportalen Fördel Hallstahammar och i förmånportalen finns också erbjudanden om olika friskvårdsinsatser som medarbetare enkelt kan nyttja.

Kompetensförsörjning

Arbetsgivarvarumärket och kompetensförsörjningsfrågorna får en allt större betydelse då både interna och externa faktorer påverkar hur kommunen uppfattas. Det interna arbetet är en lika viktig del av hur vi uppfattas som arbetsgivare och möjlig etableringsort för näringsidkare, som hur vi

marknadsför oss externt. Verksamheterna har under året arbetat med kompetensförsörjningsfrågor, utifrån den övergripande riktlinje som kommunstyrelsen antog under hösten 2020.

Under året har lokalt kollektivavtal upprättats gällande möjlighet för Akademisk specialisttjänstgöring för sjuksköterskor. Syftet är att behålla och attrahera personal.

Under året har genomförts digitala interna utbildningar för chefer inom områdena rehabilitering och rekrytering. För att ytterligare stärka ledarskapet i kommunen har alla chefer tillgång till webbaserade utbildningar inom områden såsom lag och avtal, arbetsmiljö, ledarskap, jämställdhet och mångfald.

Medarbetarenkät

Under 2021 genomfördes en medarbetarenkät som omfattade åtta frågeområden; Mål och uppdrag, Kompetens och utveckling, Information, Arbetsgemenskap, Ledarskap, Medarbetar- och lönesamtal samt Hälsa på arbetsplatsen. Högst indexvärden återfanns inom området arbetsgemenskap och lägst indexvärden hade området Medarbetar- och lönesamtal. Svarefrekvensen på medarbetarenkäten var hög, 82,6 % för kommunen totalt sett. Svarefrekvensen för de olika förvaltningarna varierade mellan 78,2 % – 93,8 %.

Pensionsavgångar

Medelåldern för Hallstahammars kommuns medarbetare är 46,65 år (46,79 år för kvinnor och 45,97 år för män). Inom en femårsperiod kommer 187 personer, dvs lite drygt 14 % av alla medarbetare, att uppnå 65 års ålder och är alltså potentiella medarbetare som kan välja att avgå med pension. Dessa medarbetare återfinns framför allt inom områdena vård och förskola/grundskola. Förutom att ersättningsrekrytera för dem som går i pension, behöver också ersättningsrekryteringar göras för medarbetare som slutar av andra orsaker. Det är möjligt att avgå med pension från 62 års ålder och man har rätt att kvarstå i anställning till 68 års ålder.

Under året 2021 har totalt 33 medarbetare avgått med ålderspension, varav 15 inom barn- och utbildningsförvaltningen, 11 stycken inom socialförvaltningen, fyra inom tekniska förvaltningen och 3 inom kommunstyrelseförvaltningen. Av dessa 33 personer hade 16 personer, inte uppnått 65 års ålder. Nio personer var äldre än 65 år och åtta personer avgick med pension vid 65 års ålder.

Pensionsavgångar per kategori	2022	2023	2024	2025	2026	Totalt
Ledningsarbete	4	2	4	0	3	13
Handläggarsarbete	1	1	0	1	1	4
Administratörsarbete	2	1	1	0	1	5
Sjuksköterska	0	1	0	1	2	4
Undersköterska/stödass/Boendestödare	11	11	11	5	13	51
Vårdbiträde/stödbiträde	3	2	2	4	4	15
Personlig assistent	0	0	0	0	1	1
Stödpedagog	0	0	0	1	0	1
Rehab/förebygg	2	0	0	0	0	2
Socialsekreterare	1	0	0	2	1	4
Övrig social/kurativ	0	0	0	2	0	2
Grundskolelärare	1	2	3	2	1	9
Gymnasielärare	0	0	0	0	0	0
Förskollärare	3	0	3	2	2	10
Fritidspedagog	1	0	1	0	2	4
Övrigt lärararbete	1	0	0	0	3	4
Barnskötare	4	1	2	1	1	9
Elevassistent	0	1	1	1	0	3
Övrig skol/förskola	2	0	0	1	1	4
Fritidsledare	0	0	0	0	1	1
Bibliotekarie/ass	0	0	0	0	0	0
Övrig fritid/kultur	2	0	0	0	0	2
Teknisk handläggare	0	1	0	0	0	1
Ingenjörer	0	0	1	0	1	2
Tekniker	3	0	1	0	2	6
Hantverkararbete	5	1	2	2	1	11
Köks/måltidsarbete	4	1	0	4	1	10
Städ/tvätt/renhållning	2	1	2	3	1	9
Summa	52	26	34	32	43	187

Förväntad utveckling

Osäkerheten framåt är fortfarande ganska stor men ändå något säkrare än vad den var för ett år sedan. Fortfarande finns risken att covid-19-pandemin blossar upp igen och skapar osäkerhet i världen. Det osäkra säkerhetspolitiska läget i Sverige närhet får heller inte glömmas bort. En ytterligare upptrappning i den pågående konflikten mellan Ryssland och Ukraina kommer påverka Sverige frågan är bar hur och hur mycket? På den positiva sidan finns dock att återhämtningen från nedgången i början av pandemin går snabbare än vad som först befarades och skatteutvecklingen har nästan varit opåverkad även om det såg väldigt skakigt ut för ett år sedan.

Enligt senaste prognosen från SKR så minskade BNP-tillväxten 2020 med 3,2% för att under 2021 öka med 4,9% och prognosen är en fortsatt ökning 2022 med 3,6% för att sedan under 2023–2025 mattas av till en snittökning på 1,6% per år. Den relativa arbetslösheten ser ut att minska fram till 2023 för att sedan ligga still på 7,5%.

I november fastställde kommunfullmäktige budget för 2022 för styrelsen och kommunens nämnder och plan för ytterligare 2 år framåt. Osäkerheten är fortfarande ganska stor men ändå säkrare än hur det såg ut inför 2021.

	2021	2022	2023	2024
	Utfall	Budget	Plan	Plan
Verksamhetens nettokostnader (mnkr)	-1053,2	-1135,1	-1160,8	-1195,2
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	1103,7	1128,4	1154,9	1189,5
Finansnetto (mnkr)	101,4	29,0	29,0	29,0
Årets resultat (mnkr)	151,9	22,3	23,1	23,3
Investeringar (mnkr)	97,4	143,6	264,3	239,8
Långfristig skuld (mnkr)	476,5	807,2	999,2	1187,8
Soliditet inkl pensionsförpliktelser	40,3%	31,9%	30,0%	28,4%
Resultat i förhållande till kostnader	14,4%	2,0%	2,0%	1,9%
Resultat i förhållande till skatter och statsbidrag	13,8%	2,0%	2,0%	2,0%

Hallstahammars kommun fortsätter växa och 2021 var tillväxttakten högre än vad vi sett sen 70-talet. 2016 under flyktingvågen var närmast under närtid i befolkningsförändring. 2017 tog PwC fram en långsiktig finansiell analys som pekade på en genomsnittlig befolkningsökning med 0,8% per år eller 14,1% mellan 2016–2035. 2021 har befolkningsökningen sen 2016 varit 0,95% per år eller totalt 4,8 % totalt så på drygt en 25% del av tiden så har vi kommit en tredje del av vägen. Så vi ligger idag före kurvan på totalen.

Befolkningstillväxten innebär inte bara att intäkterna ökar utan ställer krav på nya verksamhetslokaler. Just nu pågår byggnationen av en större skola på Näs, en ny förskola i Hallstahammar, samt förberedelserna för ett nytt äldreboende i Kolbäck. I de nya lokalerna ska någon arbeta också nästan samtliga verksamheter har kompetensförsörjning som ett av sina högst prioriterade områden det gäller allt från undersköterskor, till lärare och fastighetspersonal och många fler. Utöver huvuduppdraget med skola och äldreomsorg finns även behov av upprustning av andra lokaler som exempelvis Skantzöbadet och Vallmobadet. Utifrån de stora investeringsbehoven kommunen har framåt kommer finansieringsfrågorna behöva ta en allt större plats liksom frågan hur mycket kommunen har råd att växa och i vilken takt tillväxten kan ske.

Driftredovisning

Kommunens driftredovisning beskriver hur nämnder och styrelser under året har hanterat de medel man fått för att utföra sina uppdrag och är en viktig del i den finansiella kontrollen. En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens styrelse och nämnder klarar av att bedriva sin verksamhet inom givna ramar. Driftredovisningen presenteras ur två perspektiv dels ur ett verksamhetsperspektiv som bör användas i jämförelse med andra kommuner, dels ur ett nämndsperspektiv som visar upp hur utfallet ser ut per nämnd inom kommunen. Varje nämnds utfall beskrivs kortfattat nedan, önskas mer information om nämndernas verksamhet så finns det mer att läsa i deras egna redovisningar.

	Budget 2021	Bokslut 2021	Budget- avvikelse 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Politisk verksamhet					
Intäkter	0	54	54	8	434
Kostnader	-15 760	-14 060	1 700	-12 256	-13 737
Nettokostnader	-15 760	-14 006	1 754	-12 248	-13 303
Infrastruktur, skydd mm					
Intäkter	29 834	45 931	16 097	49 486	41 484
Kostnader	-83 476	-87 454	-3 978	-91 807	-88 274
Nettokostnader	-53 642	-41 523	12 119	-42 320	-46 790
Fritid och kultur					
Intäkter	5 248	6 157	909	4 541	6 486
Kostnader	-47 671	-47 280	392	-44 870	-45 018
Nettokostnader	-42 423	-41 122	1 301	-40 329	-38 532
Pedagogisk verksamhet					
Intäkter	53 712	65 295	11 583	61 601	54 972
Kostnader	-458 679	-462 191	-3 512	-449 787	-435 065
Nettokostnader	-404 967	-396 896	8 071	-388 186	-380 093
Vård och omsorg					
Intäkter	85 550	87 791	2 242	85 795	74 238
Kostnader	-508 231	-482 594	25 637	-479 300	-475 294
Nettokostnader	-422 681	-394 803	27 878	-393 505	-401 056
Särskilt riktade insatser					
Intäkter	21 908	21 193	-715	27 535	33 215
Kostnader	-28 911	-26 476	2 435	-29 341	-31 553
Nettokostnader	-7 003	-5 283	1 720	-1 806	1 662
Affärsverksamhet					
Intäkter	54 361	53 272	-1 089	56 372	50 968
Kostnader	-68 948	-66 921	2 027	-68 055	-68 398
Nettokostnader	-14 587	-13 649	938	-11 684	-17 430
Gemensamma verksamheter					
Intäkter	130 986	143 774	12 788	144 806	141 828
Kostnader	-254 386	-289 708	-35 322	-267 751	-258 179
Nettokostnader	-123 400	-145 934	-22 534	-122 946	-116 351
Totalt	-1 084 463	-1 053 215	31 248	-1 013 023	-1 011 893

	Budget 2021	Bokslut 2021	Budget- avvikelse 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Kommunstyrelsen					
Intäkter	22 884	32 682	9 798	35 298	24 051
Kostnader	-112 226	-117 547	-5 321	-116 024	-112 205
Nettokostnader	-89 342	-84 865	4 477	-80 727	-88 154
Teknisk nämnd					
Intäkter	178 543	189 128	10 585	186 456	174 876
Kostnader	-216 933	-221 900	-4 967	-220 796	-210 498
Nettokostnader	-38 390	-32 773	5 618	-34 340	-35 622
Bygg och miljönämnd					
Intäkter	6 338	6 619	281	6 204	6 927
Kostnader	-15 732	-13 835	1 897	-11 997	-14 061
Nettokostnader	-9 394	-7 216	2 178	-5 794	-7 135
Barn och utbildningsnämnd					
Intäkter	51 124	57 883	6 759	54 610	51 977
Kostnader	-476 623	-477 993	-1 370	-464 239	-447 299
Nettokostnader	-425 499	-420 110	5 389	-409 629	-395 322
Socialnämnd					
Intäkter	110 946	119 789	8 843	122 958	112 630
Kostnader	-568 644	-545 017	23 627	-544 954	-534 261
Nettokostnader	-457 698	-425 228	32 470	-421 996	-421 630
Kultur och fritidsnämnd					
Intäkter	11 764	11 938	174	9 967	12 932
Kostnader	-55 856	-54 764	1 092	-52 404	-54 179
Nettokostnader	-44 092	-42 826	1 266	-42 436	-41 247
Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd					
Intäkter	0	0	0	0	0
Kostnader	-2 900	-1 793	1 107	-2 384	-2 460
Nettokostnader	-2 900	-1 793	1 107	-2 384	-2 460
Revision					
Intäkter	0	0	0	1	0
Kostnader	-830	-824	6	-569	-764
Nettokostnader	-830	-824	6	-568	-764
Valnämnd					
Intäkter	0	0	0	0	380
Kostnader	-75	-25	50	-23	-550
Nettokostnader	-75	-25	50	-23	-170
Räddningstjänsten Mälardalen					
Intäkter	0	0	0	0	0
Kostnader	-9 870	-10 214	-344	-10 142	-9 321
Nettokostnader	-9 870	-10 214	-344	-10 142	-9 321
Finansförvaltning					
Intäkter	0	5 431	5 431	14 651	16 272
Pensioner	-16 382	-31 476	-15 094	-15 952	-20 158
Kostnader	10 009	-1 296	-11 305	-3 685	-6 183
Nettokostnader	-6 373	-27 341	-20 968	-4 986	-10 068
Totalt	-1 084 463	-1 053 215	31 248	-1 013 024	-1 011 893
Totalt exklusive finansförvaltning	-1 078 090	-1 025 874	52 216	-1 008 038	-1 001 825

Kommunstyrelsen

År 2021 redovisar kommunstyrelsen ett positivt resultat, +4,5 miljoner kronor varav stadsnät +7,4 miljoner kronor. IT-verksamhet och kollektivtrafiken har fortsatt obalans i budget och överskrider budget med 3,1 miljoner kronor. Ett nytt avtal för kollektivtrafiken gäller från augusti 2021. Näslundsbusserna ingår med cirka 1,4 miljon kronor. Förvaltning och politik redovisar ett positivt resultat trots ett utlagt effektiviseringskrav på enheterna samt då flera enheter inte har en budget i balans också har egna besparingar att göra. Resultatförbättringen beror på vakanta tjänster. Sjukfrånvaron har minskat under perioden och uppgår till 1,55% och frisktal är 49,35%.

Stora delar av 2021 har präglats av pandemin. Kommunstyrelseförvaltningen har haft olika uppdrag, allt från att hålla ihop kommunens samlade arbete till följd av covid-19, stödja övriga förvaltningar samt delta i länsgemensamma möten i syfte att samordna kommunernas arbete.

Hösten 2021 fattades beslut att bilda ett gemensamt driftbolag med Västerås och Surahammar. Mälarenergi Vatten AB samägs med Mälarenergi AB och Surahammars kommun genom Surahammars kommunalteknik AB. Syftet är att säkra upp VA-verksamheten över tid och att den ges bättre förutsättningar att arbeta med att förbättra och säkerställa leveranserna på lång sikt.

Kommunfullmäktige har beslutat om en kommunövergripande strategi och ramverk för hållbar utveckling, som innebär en helhet och samordning av arbetet mot de Globala målen för hållbar utveckling och Agenda 2030. Inom ramen för detta arbete etablerades även ett politiskt hållbarhetsråd. Kommunfullmäktige fattade även beslut om en attraktionsstrategi. Syfte med den är att Hallstahammars kommun ska bli en ännu mer attraktiv plats att leva, bo och verka på. Det beslutades även om en ny ansvarsfördelning mellan kommunstyrelsen, tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämnden, en fortsättning på det arbete då planavdelningen organisatoriskt gick över till kommunstyrelseförvaltningen och bildade samhällsbyggnadsenheten.

Bostadsbyggandet fortsätter i en hög takt. Under 2021 har 163 nya bostäder färdigställts. Befolkningen i kommunen fortsätter öka och 2021 blev kommunen 208 personer fler än år 2020.

Hallstahammars kommun förbättrade sitt resultat med 32 platser i Svenskt Näringslivs ranking och hamnade på plats 22 av Sveriges 290 kommuner. Även värdet i NKI mätningen ökade från 72 till 75 där bygglovsärenden toppar med 79.

Flertalet interna utvecklingsprojekt har genomförts. Nya moderna verksamhetssystem har implementerats under året så som exempelvis Stratsys ett planerings- och ledningssystem för verksamhetsstyrning, ett nytt fakturasystem och ett lönekartläggningssystem. Vidare så initierades en kartläggning av Hallstahammars kommuns digitaliseringsarbete för att klargöra nuläget vad gäller teknik och resurser. Den beräknas att vara klar våren 2022.

Socialnämnden

Socialnämnden har under de senaste åren arbetat aktivt med att begränsa de negativa effekterna av den pågående pandemin för nämndens behövande med stor kraft och intensitet. Det är svårt att sitta om när ”normalitet” återigen kan råda men det finns ljus i tunneln. Socialnämndens medarbetare inom alla verksamheter men särskilt inom vården och omsorgen har haft en utmanande arbetssituation under de senaste två åren som de hanterat väl.

2021 är det år som historiskt kanske kommer vara unikt också ur andra hänseenden bland annat utifrån omfattningen på de statsbidrag som ansökts och erhållits inom nämndens alla områden. Dessa statsbidrag har också kommit löpande något som gjort det utmanande med framförhållningen. Men nämnden har ansökt om de statsbidrag som erbjudits och verkställt enligt plan. Dessa statsbidrag har sammantaget tydligt bidragit till resultatet men som i huvudsak stärkt medarbetarnas kompetens, möjliggjort för ökad medicinsk kompetens i verksamheterna samt ökat den digitala närvaron påtagligt. Ersättning för covid för år 2020 och ersättningen för sjuklöner har till exempel varit okända i planeringsstadiet men välkomna tillskott (+ 6,5 mkr) till nämndens och kommunens totala ekonomi. Till detta kommer medel för ännu ej verkställda insatser inom den kommunala äldreomsorgen (+13,5 mkr) som påverkar resultatet starkt för 2021.

Detta utfall är ett resultat av effektiva besparingar inom socialnämndens verksamheter. Utan dessa hade den demografiska förändringen sett betydligt mer utmanande ut än den gör i nuläget. Detta effektiviseringsarbete är avgörande för hur kommunen och socialnämnden ska hantera den största volymökningen i modern tid under 2020 talet inom äldreomsorgen.

Servicenivåer och utbud måste harmonisera med gällande lagstiftning och ambition för att kunna hanteras långsiktigt. Hur effektiva olika effektiviseringsåtgärder är skiljer sig åt. Vissa åtgärder kan höja kvaliteten men innebära ökade kostnader, andra kan innebära samma kvalitet men till minskad kostnad. Fokus för effektiviseringsarbetet bör ligga på effektiva besparingar som kan minska kostnaderna samtidigt som de ökar kvaliteten för kunderna. På detta sätt kan mer verksamhet erbjudas för tillgängliga medel.

Socialnämndens verksamheter visar för 2021 på ett överskott på drygt trettio två (32) miljoner kronor. Det finns underskott inom individ- och familjeomsorgen som har negativ avvikelse mot budget. I övrigt balanserar verksamheterna väl 2021.

Genom det genomförda arbetet har nämndens effektivitet och kostnadsbild förbättrats påtagligt. Måluppfyllelsen har förbättrats under 2021. Detta inbegriper såväl måluppfyllelsen gällande socialnämndens bestämda mål som graden av måluppfyllelse gentemot lagstiftningens krav om en god vård och omsorg.

För att möjliggöra en fortsatt gynnsam ekonomisk utveckling under kommande år behöver nämnden fortsätta att lyckas med det anpassnings/effektiviseringsarbete som initierats och verkställs löpande. Detta för att kunna hantera den demografiska utvecklingen och behovet av resurser till äldreomsorgen men också den ökade efterfrågan på vuxenutbildning, behovet av en utökad arbetsmarknadsverksamhet, behovet av platser inom LSS-verksamheten, behovet av kompetensförsörjningsinsatser, behovsökningen inom individ- och familjeomsorgen och ökad efterfrågan på insatser från socialpsykiatri/psykisk hälsa.

Barn- och utbildningsnämnden

2021 var ett år som prövade oss alla i våra verksamheter givet pandemiläget. Våra förskolor och grundskolor har balanserat två samhällsuppdrag; barns/elevs rätt till lärande och undervisning med åtgärder för att minska smittspridningen. Förskolan och skolan är en viktig skyddsfaktor för barn/elever och våra verksamheter varit i gång under hela året. Pandemin har haft stor påverkan på närvaron för våra elever och våra medarbetare. Analyser visar att kunskapsresultaten försämras då

elevens närvaro minskar och undervisningens kvalitet sjunker vid lärares frånvaro. Pandemin har större påverkan på elever med mindre studievana och elever i behov av stöd.

Kunskapsresultaten för eleverna i åk 9 ökade från höstterminens betyg 2020 till vårterminens 2021. Ett hårt arbete genomfördes av både elever och lärare. 82,9 % av eleverna var behöriga till ett yrkesprogram och 64 % hade godkänt i alla ämnen och var behöriga till ett högskoleförberedande program. Meritvärdet för åk 9 (17 ämnen) ökade med drygt 6 enheter från vårterminen 2020 då meritvärdet låg på 208,1 till vårterminen 2021 då meritvärdet ökat till 214,3.

Förvaltningsledningen har under 2021 implementerat en ny verksamhetsplan med tre uppföljningsperioder per läsår. Med ett analys- och utvärderingsstöd till pedagoger, rektorer och områdeschefer kan tydligare analyser göras utifrån förutsättningar, kunskapsresultat och studie- och trygghetsresultat i syfte att sätta in rätt åtgärder för att öka måluppfyllelsen.

En gemensam central barn- och elevhälsa med samordning av kompetenser i förskola, grundskola gymnasieenhet och elevhälsa startade i augusti 2021. Uppdraget är att stödja alla verksamheter i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet som främjar barns/elevs lärande och utveckling.

Skolinspektionens kvalitetsgranskning av grundskolan 2021 bedömde att huvudmannen behöver utveckla arbetet med att analysera studie- och trygghetsresultaten och att resursfördelningen görs utifrån förhållanden på olika skolor och elevers olika förutsättningar och behov. En handlingsplan har utarbetats för att utveckla de områden som påtalats och ska lämnas in i februari 2022.

Arbetet med digitalisering i förskola och skola har varit framgångsrikt under perioden. Hallstahammars skolor har uppmärksammats för sitt arbete nationellt. Grundskolan har vunnit utmärkelsen Guldtrappan som utdelas till skolhuvudmän som arbetar framgångsrikt och långsiktigt för digital kompetens i skolan. En av rektorerna var också en av tre finalister till utmärkelsen årets digitaliseringsledare.

Årets ekonomiska resultat är positivt och redovisar ett överskott med +5,4 miljoner kronor. Det är främst intäkterna som ger överskott på + 5,8 miljoner kronor. Statens ersättning för sjuklönekostnader på grund av Covid-19 har ökat intäkterna med 2,0 miljoner kronor. Förskolan beviljades ett statsbidrag på 450 tusen kronor för mindre barngrupper. Förvaltningens olika verksamheter har sålt fler platser till andra kommuner än budgeterat. Regeringens ”Skolmiljard” gav 1,95 miljoner kronor. Personalkostnader redovisar 100%, men avvikelsen är ett överskridande på -0,5 miljoner kronor, vilket är en förhållandevis liten avvikelse i förhållande till budgeten på 291 miljoner kronor.

Tekniska nämnden

Under året har en Fastighetsavdelning med ett flertal vakanser hanterat utredningar, överprövningar och ett stort antal verksamhetsanpassningar. Parallellt har ett stort utvecklingsarbete genomförts när det gäller felanmälningar, beställningar och framtagande av korrekta ritningar (relationshandlingar).

Projektet Näslundsskolan kunde efter en ny upphandling äntligen starta, rivning av den gamla skolan skedde under hösten 2021. Ett nytt hållplatsläge har anlagts och tagits i bruk i Kyrkbyn för så väl skolbussar som den allmänna kollektivtrafiken. Kv. Hackspetten har under året färdigställts och tomtorna fördelats till tomtkön. Under året har trenden med ökad nedskräpning fortsatt tillsammans

med en ökning av hushållssopor i papperskorgar på våra allmänna platser. Även klotter och skadegörelse ökar men på våra fem skolor med bevakningskameror ser vi en tydlig minskning av skadegörelse efter att kamerorna togs i drift strax innan sommarlovet.

Vad gäller målen får samtliga sammanfattas som gula men att utvecklingen går i positiv riktning mot mål som kommer att ta många år att uppnå tex energianvändningen i kommunens byggnader 150 kWh/m² till 2050, minskat vattensvinn till max 20%, minskat antal läckor på vattenledningar. Hos förvaltningen finns ett behov av systemstöd för projektstyrning, kvalitetssäkring samt hantering av lokala trafikföreskrifter, schakttillstånd och trafikordningsplaner.

För år 2021 uppgår Tekniska förvaltningens budgetram till 38,4 miljoner kronor. Förvaltningen redovisar ett överskott om ca 6,7 miljoner kronor. Ett resultat som överträffar förväntningarna vid delårsbokslutet per sista augusti där prognosen pekade på ett överskott om ca 0,9 miljoner kronor. Överskottet beror bland annat på; Vinst vid försäljning av Prästgården och tomträtter, värdeökning av skogsverksamheten och lägre personalkostnader pga. vakanser, sjukfrånvaro och tjänstledigheter.

Tekniska förvaltningen har 98 medarbetare och andelen män har i jämförelse med fjolåret ökat något till 55%. Förvaltningen har den högsta medelåldern bland alla kommunens förvaltningar. Andelen som är 50 år och äldre utgör 65 % av de tillsvidareanställda. Andelen heltidsarbetande ökar till 86% (2020 84%). Sjukfrånvaron har minskat till 3,51% (2020 5,52%) vilket får ses som ett kvitto på att vårt arbete med att begränsa smittspridningen har fungerat. Långtidssjukskrivningar fortsätter att minska även 2021 vilket är positivt. Frisktalet ökade till 43% (2020 38%), som är den andel medarbetare som inte har haft någon sjukfrånvaro alls under året. Inom de närmaste fem åren kommer 25,5% (2020 24%) av förvaltningens medarbetare att uppnå en ålder av 65 år. Förvaltningen står inför stora utmaningar vad gäller personal och har under året påbörjat arbetet med kompetensförsörjningsplan enligt kommunens riktlinje och arbetet med en handlingsplan pågår.

VA-verksamheten

För dricksvattnet har det fortsatta arbetet gjorts med att säkerhetsställa kommunens dricksvattenförsörjning utifrån arbeten från verksamhetens arbetsprogram. Alla vattenmätare i kommunen ska bytas ut till digitala vattenmätare under ett antal år. Detta arbete pågår.

Länsstyrelsen som är tillsynsmyndighet för reningsverket har genom ett tidigare föreläggande begärt en uppdatering av saneringsplan för 2021–2023. Dess syfte är att minimera ovidkommande avloppsvatten till reningsverket. Länsstyrelsen har också ställt ett krav att verksamheten ska utföra en energikartläggning på reningsverket som också har utförts.

Nya föreskrifter från Naturvårdverket kräver att verksamhetsutövaren ska ha kontroll på allt bräddat avloppsvatten på ledningsnätet. Flera mätare finns redan ute i nätet och ytterligare mätare ska köpas in för att få bättre kontroll.

Kommunen fick 2016 ett föreläggande om att anordna en allmän VA-anläggning i Berg till 2021. Den genomförda upphandlingen blev överprövad och Länsstyrelsen har därför godkänt en tidsförlängning till juli 2022. Projektet pågår.

Kommunfullmäktige har fattat beslut att VA verksamheten ska bilda ett gemensamt bolag med Mälarenergi och Surahammars kommunalteknik från och med den 1 januari 2022. Verksamhetsövergång av personal är planerat till den 1 april 2022.

En av de viktigaste frågorna inom VA och andra aktörer är anpassningen till ett förändrat klimat som tex dagvattenhantering, både i nya och befintliga områden. Ett gemensamt arbete har påbörjats för att ta fram en klimatanpassningsplan för kommunen. Arbete pågår även med framtagande av en VA plan. VA-taxan, med separat dagvattentaxa måste inom kort arbetas fram.

Kommunen har för närvarande en relativ hög exploateringstakt, detta gör att verksamheten har vissa utmaningar på ledningsnätet och då fram för allt på avloppssidan i vissa områden. En reservvattentäkt eller en reservvattenförsörjning måste lösas på något sätt. En förstudie har gjorts tidigare tillsammans med Västerås.

VA-verksamheten har en s.k. nollbudget dvs. att verksamhetens kostnader ska balanseras av deras intäkter. VA-verksamheten redovisar ett underskott om ca 1,1 miljoner kronor.

Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljöförvaltningen har en budget på 9,4 miljoner kronor och redovisar ett överskott om ca 2,2 miljoner kronor. Jämfört med föregående år så är överskottet ca 1,2 miljoner lägre. Det beror främst på att bostadsanpassningskostnaderna har ökat. Intäkterna redovisar ett överskott på 281 000 kronor. Bygglov har gett överskott medan det varit en minskning av tillsyn av verksamheter med alkoholtillstånd och en del livsmedelskontroll pga. anpassningar för den rådande pandemin. Personalkostnaderna ligger under budget och förklaras av vakanser, sjukfrånvaro och tjänstledigheter.

Pandemins direkta effekter på verksamheten har, liksom för 2020, varit delvis ändrat fokus och andra arbetsmetoder i tillsynen. I det yttre arbetet har trängselkontrollen och kontrollen av restriktioner i alkoholserving och öppettider på serveringsställen varit de mest påtagliga pandemirelaterade momenten. Skrivbordstillsynen har ersatt en del av fältkontrollen för hälsoskydd och men till mindre del för miljöfarliga verksamheter.

Bygg har haft mycket att göra med mycket bygglov av varierad karaktär från små tillbyggnader i mängd till flera flerbostadshus samt industribyggnader. Trots hög ärendevolym har det varit mycket korta handläggningstider generellt. Tillsynen inom bygg har resulterat i ökad mängd förelägganden mot ovårdade byggnader, olovligt byggande, olagliga upplag och klotter. Ansökningar om bidrag till bostadsanpassning ökade under andra halvåret i jämförelse med den mycket låga nivån 2020.

Nämndens mål "Bygg-och miljönämnden ska vara en tillgänglig, effektiv och rättssäker myndighet för alla" är totalt sett uppfyllt. Nämndens mål "Bygg och miljönämnden arbetar aktivt för hållbar samhällsutveckling där fokus ligger på vattenkvalitet, människors hälsa och boendemiljö" är endast i delar uppfyllt.

Kultur- och fritidsnämnden

År 2021 redovisar kultur- och fritidsnämnden ett positivt resultat, +1,3 miljoner kronor. Under året har besöksverksamheter haft begränsningar eller till och med varit stängda till följd av pandemin. Detta har inneburit stora inkomstbortfall inom bad och camping. För att minska befarat underskott har tidiga anpassningar gjorts av budgetramen och den största neddragningen gjordes inom område kultur och fritid. Under året har man inte kunnat genomföra evenemang till följd av pandemin vilket gett lägre kostnader. Föreningsbidragen blev lägre och beror på mindre föreningsverksamhet till följd

av pandemin. Vakanta tjänster har också bidragit till de lägre kostnaderna. Inom bad och camping har man haft färre visstidsanställda. Överskottet på område kultur och fritid täcker upp för det negativa utfallet på bad och camping.

Kultur- och fritidsförvaltningen hade 2021-12-31 35 tillsvidareanställda medarbetare. Förvaltningens åldersstruktur har förändrats. Inom de närmsta fem åren kommer 29% av förvaltningens medarbetare uppnå en ålder av 65 år. Redan 2022 uppnår sju medarbetare inom förvaltningen pensionsålder. Utifrån detta läge står förvaltningen inför rekryteringsutmaningar.

Fritidsgårdsverksamheten har under året konstaterat en ökad oro bland barn och unga i kommunen vilket har resulterat i att verksamheten har ökat närvaron vid högstadieskolorna. Verksamheten har också startat upp en rad nya aktiviteter och metoder för att möta upp ungdomar. Ett kvitto på att detta arbete varit framgångsrikt kan bland annat utläsas i det höga deltagarantalet i aktiviteterna och tillströmningen av nya ungdomar till fritidsgårdens verksamhet.

Förvaltningen har under några år noterat att barn 10–12 år drar sig alltmer till Stationshuset och kulturhuset. Åldersgruppen behöver vuxenstöd på fritiden vilket bland annat märks i bibliotekets verksamhet, vid olika mötesplatser, bostadsområden samt området kring centrum. Förvaltningens medarbetare möter många av dessa barn efter skoltid och upplever en ökad oro. Det negativa som sker bland barnen efter skoltid tas med till skolan och påverkar det som sker på skoltid. Under sommaren 2021 arrangerade fritidsgårdsverksamheten sommarlovsaktiviteter för denna målgrupp vilket har haft en positiv effekt. Genom att utöka fritidsgårdsverksamhetens uppdrag till att även omfatta fritidsklubbsverksamhet skulle anpassade och meningsfulla aktiviteter för denna målgrupp kunna genomföras. Det skulle innebära att fritidsgårdsverksamheten erbjuder kommunens mellanstadieskolor stöd på raster under skoltid samt att barnen erbjuds att vara på fritidsgårdarna efter skoltid innan de hämtas av vårdnadshavare. Pedagogiska aktiviteter genomförs med läxhjälp och mellanmål.

Behovet av en ny fullstor idrottshall har funnits under många år. Med hänsyn till att kommunen växer och att det sedan flera år tillbaka råder lokalbrist har idrottsföreningar varit tvungna att minska ner på antalet träningsstillfällen för såväl barn, unga och vuxna, vilket i sin tur för med sig konsekvenser på folkhälsan.

Investeringsredovisning

Projektnr	Projekt	Budget 2021	Utfall 2021	Budget- avvikelse
1002	REDSKAPSBÄRARE WILLE 455	1 368	1 271	97
1004	INVENTARIER	0	693	-693
1005	ÅKGRÄSKLIPPARE SMÅ	400	220	180
1010	REDSKAPSBÄRARE WILLE 655	1 800	1 897	-97
1015	TILLBEHÖR KLIPPAGGREGAT	250	0	250
1016	TILLBEHÖR SOPSKOPA	178	178	0
1017	TILLBEHÖR GRIPSÅG	92	92	0
1208	AKTIEKÖP	0	501	-501
1302	INVENTARIER GYMNASIEENHET	250	125	125
2077	EXPLOATERING NÄS GATA	500	277	223
2080	KV FASANEN	500	0	500
2081	KV VATTENTORNET	0	138	-138
2085	KV MYRAN	1 000	0	1 000
2086	KNEKTBACKEN	1 000	383	617
2087	ERIKSBERG	2 400	891	1 509
2091	HACKSPETTEN	5 900	7 816	-1 916
2093	SÖRSTAFORS	1 500	46	1 454
2094	RONDELLEN HHEM	0	13	-13
2095	VÄXTHUSET	850	34	816
2096	ERIKSBERG SÖDRA	14 100	212	13 888
2097	STRÖEXPLOATERINGAR	2 000	0	2 000
2103	BYGGTIPPEN	1 000	0	1 000
2113	NY GC VÄG KBK-STRHLM	7 670	6 779	891
2114	CYKELRELATERADE INVEST	1 000	0	1 000
2116	BELYSNING GC VÄG KBK-STRH	3 000	5	2 995
2117	NY GC VÄG NÄS-LYCKHEM	3 000	54	2 946
2118	NY GCVÄG O GATA ÄDELSTEN	4 000	1 280	2 720
2141	FÖRNYELSE BELYSNING	500	414	86
2142	BELYSNING BERGSLAGSVÄGEN	2 000	0	2 000
2152	TRAFIKSÄKERHETSÅTGÄRDER	500	42	458
2202	VÄGAR SÖDRA NÄS	150	0	150
2246	BUSSHÄLLPLATS KYRKBYN	3 200	2 913	287
2247	ÅTG BRISTFÄLLIG VÄGKROPP	650	219	431
2381	SKURMASKIN NIBBLEHALLEN	150	126	24
2387	MOBILA PUBLIKPLATSER SKZN	900	0	900
2388	DIG SJÄLVBETJÄNINGSSYSTEM	500	555	-55
2421	LEDNINGSNÄTETS INVESTERIN	10 490	6 651	3 839
2422	DIGITALISERING AV VMÄTARE	1 000	841	159
2423	VA TILL BERG	36 320	16 564	19 757
2424	VERKENS INV PAKET	6 740	1 678	5 062
2501	DIV OBJEKT, VÄRME-VENT	3 000	534	2 466
2502	NYBYGGNATION ÄLDREBOENDE	3 100	140	2 960
2503	OMB ÄDELSTENEN BUN	37 600	22 371	15 229

Projektnr	Projekt	Budget 2021	Utfall 2021	Budget- avvikelse
2504	STAMBYTEN FASTIGHETSBESTÅ	3 700	301	3 399
2505	TN OFÖRUTSEDDA INVEST	200	0	200
2506	LINNEAGÅRDEN	4 300	4	4 297
2507	NYA HYRESAVTAL	1 500	536	964
2508	OMB VÄSTRA FAB TILL LÖN	1 850	0	1 850
2510	ENERGI INVESTERINGAR	2 200	485	1 715
2512	NY EUFÖRORDNING KÖLDMEDIE	3 000	0	3 000
2514	FÖRSKÖNING ALLM PLATSER	300	184	117
2516	TAK INKL SOLPANELER ÄDELS	8 700	0	8 700
2522	CENTRUMUTVECKLING	5 000	624	4 376
2523	VALLMOBADET	20 059	422	19 637
2529	NYBYGGN NÄSLUNDSSKOLAN	80 020	6 414	73 606
2530	UTEMILJÖ SKOLOR	500	499	1
2531	LEKPLATSER	2 660	1 390	1 270
2533	AVFALLSHANTERING OCH SORT	2 400	4	2 397
2534	TAKSÄKERHET FASTIGHETBEST	3 600	0	3 600
2535	AVLOPPSLEDNINGAR TROLLBEB	58	0	58
2538	UTOMHUSDUSCH SKANTZÖBADET	70	71	-1
2541	FÖRDRÖJNINGSMAGASIN SKANT	657	494	163
2551	DIGITAL UPPK FASTIGHETER	1 500	0	1 500
2555	VATTENRUTCHSBANA SKANTZÖB	420	24	396
2556	ÄDELSTENEN BEN 3 OCH 4	3 000	59	2 941
2571	ÅTG STRÖMSHOLMSSKOLAN	99	0	99
2575	KAMERAÖVERVAKNING SKOLOR	1 380	975	405
2589	NY FSK KOLBÄCK	40 000	0	40 000
2592	FÖRVÄRV AV KYRKBYÅSEN	3 500	1 886	1 614
2702	SPOLON	0	566	-566
2703	PERGOLA	0	320	-320
2992	UTB STADSNÄT	7 000	5 460	1 540
2994	DIGITALISERINGSSATSNING	1 300	0	1 300
2995	DIGITALISERING F:A SYSTEM	700	739	-39
2996	KS OFÖRUTSEDDA INVESTERIN	931	0	931
Totaler		361 162	97 410	263 752
Avgår Exploatering (omsättningstillgång)		5 420	2 922	2 498
Summa Investeringar		355 742	94 488	261 254

Årets investeringar

Årets investeringar uppgick till 94,5 miljoner kronor exklusive exploateringsinvesteringar. Det innebär en ökning mot fjolårets utfall (+10,5 %), då investeringar exklusive exploateringsverksamheten omfattade 85,5 miljoner kronor. Genomförandegraden 2021 var ca 26,6 %. Samtliga områden hade lägre utfall än anslaget med undantag av investeringar avseende anskaffning av maskiner och inventarier. De områdena med lägst genomförandegrad 2021 är investeringar inom ”kultur, bad, boende och gemensamma fastighetsinvesteringar”. Ingen av dessa överskrider 10% av genomförandegraden. De områdena med högst genomförandegrad avser investeringar inom ”fiberutbyggnad, VA-verksamheten samt infrastruktur”. Här varierar genomförandegraden mellan 40 och 78%.

Bidragande orsaker till den låga genomförandegraden är bland andra en framtung budget som inte överensstämmer med lyftplanen, något som förklaras av överklaganden av upphandlingar, komponentbrist med långa leveranstider som påföljd samt ej beviljade bygglov. Av de ca 261,3 miljoner kronor som inte förbrukats kan 192,4 miljoner kronor (73,6%) förklaras av dessa orsaker.

Genomförandegraden för exploateringarna uppgår till ca 54 % under 2021. Detta beträffande anskaffning av omsättningstillgångar dvs. iordningsställande av marken så att den kan försälas. Genomförandegraden för de nödvändiga investeringarna till följd av exploateringar, det vill säga utbyggnad av infrastrukturen uppgår däremot till 32%. Genomförandegraden för exploateringar inkl. de nödvändiga investeringarna uppgår till 35% och omfattar en budget om ca 33 miljoner kronor där ca 11,7 miljoner kronor förbrukats. Det låga genomförande graden förklaras främst av ett framtungt anslag avseende industriområdet ”Eriksberg Södra” där endast projektering pågått under 2021 samt att anslaget för ”Ströexploateringar” inte tagits i anspråk.

Investeringsbudgeten uppgick totalt sett till ca 361,2 miljoner kronor inklusive exploateringar 2021, utfallet var sammanlagt ca 97,4 miljoner kronor vilket innebär att ca 263,7 miljoner kronor kvarstår. Förslaget till tilläggsbudget omfattar cirka 177,8 miljoner kronor.

Ombudgeteringar och förändringar under året

I nedanstående tabell illustreras samtliga ombudgeteringar samt förändringar under året.

PROJEKTNR	OMBUDGETERING	BELOPP
2996	TILL BUSSHÅLLSPLATS	-2 000 000
2247	TILL BUSSHÅLLSPLATS	-1 200 000
2246	FRÅN KS OFÖRUTSEDDA OCH ÅTGÄRDA BRISTFÄLLIG VÄGKROPP	3 200 000
2505	TILL FÖRDRÖJNINGSMAGASIN SKANTZÖBADET	-656 800
2541	FRÅN TN:S OFÖRUTSEDDA	656 800
2996	TILL INVENTARIER TILL GYMNASIET	-250 000
1302	FRÅN KS OFÖRUTSEDDA	250 000
2529	FRÅN KS OFÖRUTSEDDA	5 400 000
2996	TILL NÄSLUNDSKOLAN	-5 400 000
2535	FRÅN TN:S OFÖRUTSEDDA	58 000
2505	TILL TROLLEBOAVLOPPSLEDNINGAR	-58 000

1005	FRÅN REDSKAPSBÄRARE, SOPSKOPA, GRIPSÅG OCH TN:S OFÖRUTSEDDA	297 000
1002	TILL TVÅ SMÅ ROBUSTA ÅKGRÄSSKLIPPARE	-131 800
1016	TILL TVÅ SMÅ ROBUSTA ÅKGRÄSSKLIPPARE	-72 000
2505	TILL TVÅ SMÅ ROBUSTA ÅKGRÄSSKLIPPARE	-85 200
1017	TILL TVÅ SMÅ ROBUSTA ÅKGRÄSSKLIPPARE	-8 000
2996	TILL VATTENRUTSCHBANAN	-420 000
2555	FRÅN KS OFÖRUTSEDDA	420 000
2996	TILL ÅTGÄRDER STRÖMSHOLMS SKOLA	-99 000
2571	FRÅN KS OFÖRUTSEDDA	99 000
2515	TILL ÄDELSTENEN	-6 500 000
2503	FRÅN KS OFÖRUTSEDDA OCH OMB ÄDELSTENEN KONTOR	22 400 000
2996	TILL ÄDELSTENEN	-15 900 000
2503	TILL ÄDELSTENEN BEN 3 O 4 ENL BESLUT	-3 000 000
2556	FRÅN OMB ÄDELSTENEN FÖRSKOLA	3 000 000

Under året har antagna beslut inneburit omfördelningar, vilket innebär att summeringen av årets händelser uppgår till noll. Samtliga ombudgeteringar har blivit politiskt beslutade. Det positiva med dessa ombudgeteringar är att man på ett tydligt sätt ser hur omprioriteringar sker i syfte att finansiera ökade kostnader baserade på olika orsaker såsom större omfattning samt för att finansiera nya oförutsedda investeringsprojekt. Under året har tio omfördelningar skett, av dessa är sju att betrakta som oförutsedda investeringar dvs. sådana som inte var kända/aviserade vid budgetering. Resterande två omfördelningar har genomförts med anledning av att anslaget för respektive projekt var otillräckligt. Den överskridande kostnaden för "Ädelstenen" befarades tidigare och bekräftades efter att anbudet inkommit. För "Näslundskolan" gjordes upphandlingen på nytt ett år senare och inflation har drivit upp priset på byggmaterial och därmed också kostnaden för hela projektet.

Från och med i år finns det ett betydande belopp budgeterat för oförutsedda investeringar, dessa medel är tänkta att användas för oförutsedda investeringar och/eller för att täcka befarade negativa obalanser. Inledningsvis i år fanns det ett anslag på 26 miljoner kronor för oförutsedda investeringar, där 25 miljoner kronor var till kommunstyrelsens förfogande och återstående 1 miljon kronor till tekniska nämndens. Under året har anslaget för oförutsedda investeringar nyttjats till en betydande del (95,7%).

Fastighetsinvesteringar

Den låga genomförandegraden förklaras av en kombination av flera faktorer, avdelningen har bland annat haft abrupt brist på personella resurser. Detta kombinerat med investeringsbudgetens storlek har medfört att prioriteringar varit nödvändiga. Ytterligare en bidragande orsak avser överklaganden av upphandlingar, dessvärre har dessa överklaganden berört årets större investeringar och på så sätt påverkat tidplanen. Ytterligare en bidragande orsak är att ansökta bygglov ej blivit beviljade. Totalt har ca 33,3 av 222,7 miljoner upparbetas under året, vilket innebär att genomförandegraden kommer att vara ca 15%. Nedan redogörs de större fastighetsinvesteringar. Förslaget till tilläggsbudget omfattar ca 118,4 miljoner.

Investeringar inom boenden

Det finns ett ökat behov av platser på särskilda boenden för äldre, projektering av ett ”nytt äldreboende i Kolbäck” har därför pågått under 2020. Det som återstod i år var en verksamhetsgranskning, det har varit svårt att utföra ett samråd pga. dåvarande restriktioner varpå arbetet bedöms komma att genomföras under 2022. Notera att det är fortfarande oklart vilka ändringar som kan tillkomma i samband med granskningen. Målet i nuläget är att byggnaden står färdigt under hösten 2025. Återstående medel föreslås att tilläggsbudgeteras.

Investeringar inom för- och grundskolor

Den planerade byggnationen av en ”ny skola på Näslund” blivit försenad, målet var att upphandlingsprocessen skulle ha genomförts redan förra året och att rivningen påbörjats då. Upphandlingen blev dessvärre överprövad och en ny upphandling har genomförts, något som fördyrat projektet pga. stigande byggmaterialspriser samt förskjutit tidplanen med ca 1 år. I år har därför rivningen påbörjats och därför har en stor del av anslaget inte förbrukats. Det planerade anslaget för 2022 har förskjutits ett år framåt. Återstående medel bör tilläggsbudgeteras.

Under projekteringsfasen förra året uppdagades att anslagen inte var förenligt med behovet gällande ombyggnationen av Ädelstenen till förskola. Detta har medfört att starten har förskjutits i tid dock utan att äventyra ianspråktagande datumet. Finansiering av tillkommande kostnader har numera ordnats för hela projektet, då entreprenaden även pågår under 2022 har inte hela anslaget förbrukats under året. Kvarvarande medel för tilläggsbudgeteras.

Anslaget för den nya förskolan i Kolbäck om 40 miljoner har inte kunnat nyttjas under året. Planprogrammet för området har tagits upp för antagande under året, sedan ska en detaljplan upprättas vilket medför att projektet tidigast kan starta under hösten 2022. En ny budgetplan har därför upprättats som bättre överensstämmer med tidplanen.

Installation av kameraövervakning på de planerade skolorna är färdigställd. Behov av kameraövervakning på Fredhemskolan har noterats och investeringskostnaden bedöms inrymmas i projektets kvarvarande medlen. Därför är förslaget att dessa förs över till 2022.

Medel har omfördelats under året för att genomföra åtgärder på Strömsholmskolan, i syfte att skapa ytterligare ett klassrum skulle en ny innervägg sättas upp. Detta arbete har inte kunnat genomföras då bygglovets inte beviljades. Sedan skulle en ny vägg i fritidslokalen samt ett uteförråd utföras men blev inte av. Arbetet kommer att utföras under 2022, bör det beviljade beloppet tilläggsbudgeteras.

Under året har utemiljöutrustning anskaffats till Fredhemskolan, utfallet ligger i nivå med budgeten.

Investeringar inom kultur- och fritidslokaler

Projektet att åtgärda avloppsledningarna på Trollebo IP har inte kunnat påbörjats på grund av personella resurser hos utföraren. Efter projekteringen uppdagades att den bedömda storleksordningen av komponenten inte tyder på att arbetet kan klassas som en investering. Arbetet kommer därför att genomföras under 2022 dock på driftbudgeten.

Det planerade arbetet på Linneagården omfattade fasadsförbättringar, arbetet har inte kunnat genomföras under året på grund av att bygglovets inte beviljades. Efter samråd med Bygg och

miljöförvaltningen kommer en ny ansökan att göras under 2022 varpå kvarvarande medel bör tilläggsbudgeteras.

Investeringar inom baden

Under året har projektering och utredning påbörjats för Vallmobadet, vidare har taket omlagts. Byggstarten för projektet bedöms till 2022. Utomhusduschen på Skantzöbadet som var ur funktion är numera åtgärdad och utfallet är i paritet med anslaget.

Att få vattenrutschbanan på Skantzöbadet godkänd undersöktes under året. Behov av åtgärder visar sig vara så pass stora att det kan vara ett alternativ att i stället anlägga en ny vattenrutschbana. Inget beslut som indikerar riktning har ännu fattats.

Anläggande av ett nytt fördröjningsmagasin på Skantzöbadet pågår. Projektet genomförs för att rätta till ett konstruktionsfel som medför att utsläppen av spillvatten från badet och campingen hamnar i Kolbäcksån. Material har handlats in och genomförandet planeras till februari/mars 2022. Återstående medel bör tilläggsbudgeteras.

Övriga fastighetsinvesteringar

I den här kategorin ingår energiinvesteringar samt reinvesteringar. Bland energiinvesteringar finns genomförandet av etapp 1 av Energibesparings och underhållsprojekt (EBUP). EBUP kommer sannolikt att komma i gång under 2022 pga. att den genomförda upphandlingen överklagades och effekten blev en förskjutning i tidplanen. En ny budgetplan har upprättats som stämmer bättre överens med den reviderade tidplanen.

Gällande anslaget för värme och ventilation har beloppet nyttjats för att utreda Nibbleskolans status. Utredningen bedöms fortgå över årsskiftet varpå förslaget är att återstående medel tilläggsbudgeteras.

Projektet avseende takbyte på Ädelstenen har startats genom att entreprenaden har beställts, däremot har kostnader ännu inte belastat projektet. För att genomföra projektet föreslås en tilläggsbudgetering av återstående medel. Under hösten omfördelades medel för att åtgärda avloppsproblematiken på ben 3 och 4 på Ädelstenen i samband med att entreprenaden på Ädelstenen pågick. Detta för att undvika att störa verksamheten efter att de befinner sig i lokalen men också för att undvika dubbla etableringskostnader av entreprenören. Projektet pågår och smärre kostnader redovisas, för att slutföra projektet bör återstående medel tilläggsbudgeteras.

Anslaget för stambyten på fastighetsbeståndet har nyttjats för åtgärder på Humlan. Det finns dock ett behov gällande Ädelstenen då nuvarande uppsamlingsledning som går under samtliga Ädelstenens ben måste ersättas. I syfte att finansiera det tillkommande behovet föreslås en tilläggsbudgetering av återstående medel. Projektet som ämnar att byta till miljövänligare köldmedier enligt EU-förordning har senarelagts pga. mindre bemanning.

Upphandlingen har överprövats angående projektet Taksäkerhet, vilket medfört en senareläggning av projektet. Återstående medel bör därmed tilläggsbudgeteras. Vad gäller avfallshantering har man under året planerat för projektet, detta har medfört att investeringen som pågår i 3 år förskjutits ett

år. Det planerade anslaget för 2022 har därför justerats, däremot bör medlen för projekteringen som uppgår till 400 tkr tilläggsbudgeteras.

Under året har anslaget avseende uttjänta komponenter (nya hyresavtal) koncentrerat sig främst på åtgärder inom storkök.

Investeringar inom infrastruktur inklusive medfinansiering

Arbetet med trafiksäkerhet är en process som löper på kontinuerligt över året. Under året har en trafikmätare anskaffats.

Arbetet med förnyelse av belysningsstolpar samt nedsäkring av elskåpen har utförts enligt plan och ett överskott redovisas. Arbetet resulterar i en minskad elförbrukning per belysningsstolpe samt lägre fasta kostnader. Åtgärder för områden med bristfällig vägkropp har under 2022 inneburit åtgärdande av svackor/sättningar i vägarna samt sänkning av brunnar. Anläggning av en byggtipp som klarar gällande regler kommer inte att genomföras. Detta aviserades i samband med delårsrapporten då osäkerheter finns kring den framtida nyttjandegraden.

Anslaget för Södra Näs för slutlig toppbeläggning fanns i tidigare budgetplan, under förra året slutfördes arbetet varpå inga ytterligare kostnader belastade projektet 2021.

Beträffande ny belysning på Bergslagsvägen har endast planering och samtal med fastighetsägarna genomförts under året. Arbetet ska genomföras under 2022 varpå behov av tilläggsbudgetering föreligger.

Anläggandet av en ny busshållplats i Kyrkbyn är så gott som avklarad. Det som återstår är smärre arbeten i form av trafiksäkerhetsåtgärder för skolans elever samt anläggandet av L-stöd för att säkra upp kanterna. Kvarvarande medel bör därför tilläggsbudgeteras.

Vad gäller projektet försköning allmänna platser har belysning anskaffats för att lysa upp vattentornet i Kolbäck. Projektet kommer att slutföras under våren 2022, varpå det föreslås att överföra kvarvarande medel till 2022. Arbetet med att cykelrelaterade investeringar pågår och årets insatser bedömdes per delåret att slutföras under 2021. Inget utfall redovisas per sista december men föreslås att tilläggsbudgeteras då åtgärderna bedöms komma att genomföras under 2022.

Anslaget för lekplatser har under 2021 fokuserat på att färdigställa Vallaregatans nya lekplats samt handlat redskap för den nya lekplatsen i Näs. Anläggandet kommer att ske under 2022 varpå kvarvarande medel bör tilläggsbudgeteras.

Beträffande centrumutvecklingen har utredningar och gestaltning av centrum genomförts, under hösten har projekteringen påbörjats. Projektet fortlöper enligt tidplanen och därför är det nödvändigt att återstående medel tilläggsbudgeteras. Vad gäller den nya gatan för den nya förskolan på Ädelstenen kommer arbetet att slutföras nästa år med slutlig toppbeläggning, limning av kantstenar samt anläggandet av parkeringsplatsen. Detta för att undvika att byggtrafiken förstör det nya ytskiktet. Återstående medel bör därför tilläggsbudgeteras.

Bland infrastruktursatsningar där kommunen har rollen som medfinansiär kan det nämnas att den nya gång- och cykelvägen mellan Kolbäck och Strömsholm är klar och slutbesiktning har skett. Dock har anmärkningar påträffats och dessa måste åtgärdas innan överlämningen kan ske. Slutfakturan har

därför ännu inte ankommit. Belysning av samma sträcka har påbörjats under året dock blev inte jobbet klart per sista december. Förslaget är därför att återstående medel från dessa två investeringsanslag tilläggsbudgeteras.

Vad gäller gång- och cykelvägen som knyter kommundelarna Näs och Lyckhem avser anslaget 2021 medfinansieringskostnaden för vägplanen. Huruvida vägplanen behövs eller inte, utreds för närvarande av Trafikverket. För att vara på den säkra sidan är förslaget att anslaget tilläggsbudgeteras.

Digitaliseringsinvesteringar

Skantzöbadet har fått ett digitalt självbetjäningssystem, arbetet är numera avslutat och ett smärre underskott redovisas. Detta baseras på tillkommande kostnader i form av injustering, och ökade kostnader för grindar och avläsare.

Arbetet med införandet av ett nytt fakturasystem är genomförd ett smärre underskott redovisas. Projektet digitala vattenmätare för VA-verksamheten har inneburit inköp av digitala vattenmätare. Montering kvarstår varpå återstående medel föreslås att tilläggsbudgeteras. Beträffande den generella anslaget för digitaliseringssatsningar har inga åtgärder genomförts under året. En viktig sak att beakta framgent är huruvida de tilltänkta satsningarna kan klassificeras som investeringar eller inte. Att installera ett system som kopplar upp våra fastigheter kommer att senareläggas då tanken med projektet är att det ska ske parallellt med EBUP etapp 1.

Anskaffning av maskiner och inventarier

Maskinförnyelseplanen för 2021 innefattar byte av en mindre och en större redskapsbärare samt en mindre åkgräsklippare. Planen innefattar även anskaffning av vissa tillbehör till de nya maskinerna. Redskapsbärarna har anskaffats och inga avvikelser redovisas. Förnyelseplanen har reviderats, istället för en mindre åkgräsklippare planerades två stycken att anskaffas, omfördelningar har därför skett primärt inom maskinförnyelse. En åkgräsklippare har levererats däremot pga. extra långa leveranstider har inte den andra ännu inte inkommit. För att anskaffa den föreslås 220 tkr att tilläggsbudgeteras. Tillbehören till maskinerna har levererats, med undantag av klippaggregaten på grund av långa leveranstider. Anslaget föreslås därmed att tilläggsbudgeteras.

Inventarier till den nya gymnasieenheten har anskaffats enligt plan, där nyttjande av befintliga möbler fick större effekt än väntat. Därför har endast 50% av anslaget förbrukats. En skurmaskin till Nibblehallen har också anskaffats till en lägre kostnad än anslaget.

Investeringar inom affärsverksamheten

Det kontinuerliga arbetet med att förnya ledningsnätet innefattar åtgärder på Lidbecksgatan, Svedvivägen/Bryggargatan, Skolgatan/Bergslagsvägen, Handbergsgatan, Tallvägen och Rallsta med flera. På grund av förseningar i leveranskedjan har inte arbeten på Handbergsgatan, Rallsta samt brunnsrenoveringar kunnat slutföras. Förslaget är att 3 090 tkr tilläggsbudgeteras, de arbeten som kunnat slutföras redovisar därmed ett överskott om ca 800 tkr.

Utökningen av verksamhetsområdet för vatten och avlopp till kommundelen Berg har blivit försenat på grund av dels tillkommande arkeologiska utredningar, dels överprövning av upphandlingen.

Baserat just på denna försening har endast 16,6 miljoner kommer att upparbetats i år, återstående medel bör därför tilläggsbudgeteras.

Beträffande verkens investeringspaket planeras i år projektering för ett extra reningssteg, färdigställande av ombyggnation på reningsverket för att uppfylla gällande villkor, ombyggnation av Lyckhems pumpstation, en larmuppgradering på vattenverket med flera. Projektering för ett extra reningssteg är inte slutförd, Lyckhems pumpstation kan inte påbörjas innan dimensionering fastställs med tanke på kommande exploatering på Sörstafors. Därför föreslås att ca 4,9 miljoner tilläggsbudgeteras, de avslutade arbeten redovisar ett smärre överskott.

Årets planerade stadsnätsutbyggnad har innefattat bland annat samförläggning av tomrör längs den nya cykelbanan mellan Kolbäck och Strömsholm samt efteranslutningar. Ett överskott om ca 1,5 miljoner redovisas.

Övriga investeringar

Anskaffning av mobila publikplatser planerades att genomföras i två etapper under 2021 och 2022. Projektet senarelades i fjol pga. av pågående restriktioner, restriktionerna har dessvärre gällt under större delen av 2021, varpå projektet inte kunnat påbörjas än. Det planerade anslaget för 2022 har därför senarelagts till 2023 och återstående medel om 900 tkr bör därmed tilläggsbudgeteras för att finansiera projektet. Under året har spolon anskaffats och en pergola byggts, båda investeringar är bidragsfinansierade.

Exploateringsinvesteringar inklusive infrastrukturutbyggnad

Slutlig toppbeläggning på Näs är genomförd till en klar lägre kostnad än budgeterat. Slutlig toppbeläggning på området Fasanen har inte genomförts i år utan kommer att förskjutas i tid till 2022, anledningen är att man strävar efter att lägga den slutliga toppbeläggningen när byggtrafiken är klar. Kvarvarande medel bör därmed tilläggsbudgeteras. Vilka åtaganden som kvarstår på Myran exploateringen har varit okända, bedömning är att endast en smärre del av anslaget kommer att behövas. Beloppet kan därför underskrida gränsen för att klassas som en investering.

Utredningar på Knektbacken har utförts enligt plan. Industriområdet på Eriksberg har asfaltgrus lagts på vägen, justering av vändplan samt slutlig toppbeläggning kvarstår. Kvarvarande medel bör tilläggsbudgeteras. Vad gäller exploateringen på Eriksbergs södra del är bedömningen att utredning och projektering kommer att utföras året, anslaget finansierar för större delen av projektet varpå en låg genomförandegrad redovisas. Beaktas kommande etableringar bör återstående medel tilläggsbudgeteras.

Det underskottet som redovisas under projektet Hackspetten aviserades redan per sista augusti. Detta baseras på att bergsmängden var större än tidigare befarat. Detta medför ökade kostnader i form av sprängning, bortlastning och transport av sprängsten, ytterligare grävmaskin och ställtid. Utöver detta krävdes vibrationsmätning under flera dagar, något som också fördröjde projektet. Notera att belysningen är ännu inte på plats samt att en refug ska till enligt arbetsritningen. Omprioriteringar är därför nödvändiga om arbetet ska slutföras.

På Sörstafors har endast en förprojektering samt två avstyckningar genomförts. Notera att bedömningen är att projektet kan skjutas fram i tiden och baseras på tillfredställande utbud av

kommunala tomter i närheten. Därför har en ny budgetplan upprättats. En dagvattenutredning samt fortsatta miljöundersökningar har genomförts på Växthuset. Rivning av Åsgården/Kyrkbyåsen är avklarad och ett överskott redovisas.

Förslag till tilläggsbudget

Projektnr	Projekt	Budget 2021	Utfall 2021	Budget-avvikelse	Förslag till tilläggsbudget
1005	ÅKGRÄSKLIPPARE SMÅ	400	220	180	220
1015	TILLBEHÖR KLIPPAGGREGAT	250	0	250	250
2080	KV FASANEN	500	0	500	500
2087	ERIKSBERG	2 400	891	1 509	1 500
2096	ERIKSBERG SÖDRA	14 100	212	13 888	13 900
2113	NY GC VÄG KBK-STRHLM	7 670	6 779	891	900
2114	CYKELRELATERADE INVEST	1 000	0	1 000	1 000
2116	BELYSNING GC VÄG KBK-STRH	3 000	5	2 995	3 000
2117	NY GC VÄG NÄS-LYCKHEM	3 000	54	2 946	3 000
2118	NY GCVÄG O GATA ÄDELSTEN	4 000	1 280	2 720	2 700
2142	BELYSNING BERGSLAGSVÄGEN	2 000	0	2 000	2 000
2246	BUSSHÅLLPLATS KYRKBYN	3 200	2 913	287	280
2387	MOBILA PUBLIKPLATSER SKZN	900	0	900	900
2421	LEDNINGSNÄTETS INVESTERIN	10 490	6 651	3 839	3 090
2422	DIGITALISERING AV VMÄTARE	1 000	841	159	160
2423	VA TILL BERG	36 320	16 564	19 757	19 760
2424	VERKENS INV PAKET	6 740	1 678	5 062	4 780
2501	DIV OBJEKT, VÄRME-VENT	3 000	534	2 466	2 500
2502	NYBYGGNATION ÄLDREBOENDE	3 100	140	2 960	2 900
2503	OMB ÄDELSTENEN BUN	37 600	22 371	15 229	15 300
2504	STAMBYTEN FASTIGHETSBESTÅ	3 700	301	3 399	3 400
2506	LINNEAGÅRDEN	4 300	4	4 297	4 300
2514	FÖRSKÖNING ALLM PLATSER	300	184	117	120
2516	TAK INKL SOLPANELER ÄDELS	8 700	0	8 700	8 700
2529	NYBYGGN NÄSLUNDSSKOLAN	80 020	6 414	73 606	73 600
2531	LEKPLATSER	2 660	1 390	1 270	1 400
2533	AVFALLSHANTERING OCH SORT	2 400	4	2 397	400
2534	TAKSÄKERHET FASTIGHETBEST	3 600	0	3 600	3 600
2541	FÖRDRÖJNINGSMAGASIN SKANT	657	494	163	160
2556	ÄDELSTENEN BEN 3 OCH 4	3 000	59	2 941	3 000
2571	ÅTG STRÖMSHOLMSSKOLAN	99	0	99	99
2575	KAMERAÖVERVAKNING SKOLOR	1 380	975	405	400
Summa		251 486	70 958	180 532	177 819

Finansiella rapporter

Resultaträkning

(Tusentals kronor)	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Verksamhetens intäkter	3,10	261 511	267 126	415 779	417 197
Verksamhetens kostnader	4,10	-1 268 148	-1 236 090	-1 373 555	-1 335 618
Avskrivningar	5	-46 579	-44 060	-71 109	-67 845
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>		-1 053 215	-1 013 024	-1 028 885	-986 267
Skatteintäkter	6	751 027	711 097	751 027	711 097
Generella statsbidrag och utjämning	7	352 694	333 626	352 694	333 626
<i>Verksamhetens resultat</i>		50 506	31 699	74 836	58 456
Finansiella intäkter	8	105 093	51 956	105 297	50 088
Finansiella kostnader	9	-3 731	-18 776	-16 433	-31 608
<i>Resultat efter finansiella poster</i>		151 868	64 879	163 700	76 936
Extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat		151 868	64 879	163 700	76 936

(Tusentals kronor)	Not	Kommunen		Budget- avvikelse	Bokslut 2020-12-31
		Budget 2021-12-31	Bokslut 2021-12-31		
Verksamhetens intäkter	3,10	229 260	261 511	32 252	267 126
Verksamhetens kostnader	4,10	-1 263 109	-1 268 148	-5 039	-1 236 090
Avskrivningar	5	-50 614	-46 579	4 035	-44 060
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>		-1 084 464	-1 053 215	31 248	-1 013 024
Skatteintäkter	6	723 704	751 027	27 323	711 097
Generella statsbidrag och utjämning	7	342 440	352 694	10 254	333 626
<i>Verksamhetens resultat</i>		-18 320	50 506	68 825	31 699
Finansiella intäkter	8	34 000	105 093	71 093	51 956
Finansiella kostnader	9	-5 000	-3 731	1 270	-18 776
<i>Resultat efter finansiella poster</i>		10 681	151 868	141 187	64 879
Extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat		10 681	151 868	141 187	64 879

Balansräkning

Tusentals kronor	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	11	739	0	739	0
Materiella anläggningstillgångar	12	945 861	902 346	1 761 804	1 657 892
Mark, byggnader, tekniska anläggningar		925 727	885 152	1 738 509	1 590 408
Maskiner och inventarier		20 134	17 194	21 563	18 724
Övriga materiella anläggningstillgångar		0	0	1 732	48 760
Finansiella anläggningstillgångar	15	160 265	159 700	124 407	123 912
Summa anläggningstillgångar		1 106 865	1 062 046	1 886 950	1 781 804
BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR		0	0	0	0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd m.m.	16	24 372	26 404	24 372	26 404
Fordringar	17	94 450	76 583	93 875	76 066
Kortfristiga placeringar	18	636 559	540 375	636 559	540 375
Kassa, bank	19	74 558	80 454	126 967	114 471
Summa omsättningstillgångar		829 938	723 815	881 773	757 315
Summa tillgångar		1 936 803	1 785 861	2 768 723	2 539 119
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	20	948 482	883 603	1 010 539	933 603
Årets resultat		151 868	64 879	163 700	76 936
Resultatutjämningsreserv		0	0	0	0
Övrigt eget kapital		0	0	0	0
Summa eget kapital		1 100 350	948 482	1 174 240	1 010 539
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	21	22 235	15 280	22 573	15 660
Andra avsättningar	22	0	0	30 375	25 466
Skulder					
Långfristiga skulder	23	476 350	520 975	1 161 350	1 145 975
Kortfristiga skulder	24	337 868	301 124	380 185	341 479
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 936 803	1 785 861	2 768 723	2 539 119

Tusentals kronor	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	25	771 670	725 734	86 989	101 020
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	26	320 209	326 490	341 678	348 329
Övriga ansvarsförbindelser		0	0	0	0
* Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av Not 27 Koncerninterna förhållanden					

Kassaflödesanalys

Tusentals kronor	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		151 868	64 879	163 700	76 936
Justering för ej likviditetspåverkande poster	28	53 536	43 127	82 933	70 806
Övriga likviditetspåverkande poster		0	0	0	0
Poster som redovisas i annan sektion		0	0	0	0
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>205 404</i>	<i>108 007</i>	<i>246 633</i>	<i>147 742</i>
Ökning/minskning av periodiserade anläggningsavgifter		0	0	0	0
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	17,18	-114 052	-39 898	-113 994	-33 089
Ökning/minskning förråd och varulager	16	2 032	5 763	2 032	5 763
Ökning/minskning kortfristiga skulder	24	36 594	56 678	38 556	57 205
Kassaflöde från den löpande verksamheten		129 978	130 550	173 227	177 621
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-739	0	-739	0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Investering i materiella anläggningstillgångar	12	-93 197	-85 544	-178 358	-166 386
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	12	3 103	0	3 336	0
Investering i kommunkoncernföretag		0	0	0	0
Försäljning av kommunkoncernföretag		0	0	0	0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	15	-2 324	0	-2 324	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		1 759	-2 835	1 829	-2 835
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-91 398	-88 379	-176 256	-169 221
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		48 036	189 000	108 036	229 000
Amortering av låneskulder		-57 350	-164 338	-57 350	-164 338
Amortering av skulder för finansiell leasing		-61	0	-61	0
Förändring kortfristig del av långfristig skuld		-35 100	-53 038	-35 100	-53 038
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-44 475	-28 376	15 525	11 625
BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR					
Utbetalning av bidrag till infrastruktur		0			
Årets kassaflöde		-5 895	13 796	12 496	20 024
Likvida medel vid årets början		80 453	66 658	114 471	94 446
Likvida medel vid årets slut		74 559	80 453	126 967	114 471

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad enligt med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

De sammanställda räkenskaperna består av nedanstående koncernbolag:

- Hallstahammars kommun
- AB Hallstahem (100 %)
- Kolbäcksådalens pensionsförbund (60 %)

Under året har inga förändringar i sammansättningen av koncernbolag skett.

Värderings- och omräkningsprinciper

Anläggningstillgångar

De materiella anläggningstillgångarna är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Avskrivning sker linjärt för samtliga anläggningstillgångar som är föremål för värdeminskning. Materiella anläggningstillgångar som har betydande komponenter med ett anskaffningsvärde på minst ett prisbasbelopp och har väsentlig skillnad i nyttjandeperiod skrivs av separat.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid.

Korttidsinventarier med en nyttjandeperiod på max 3 år och inventarier av mindre värde, max ett halvt prisbasbelopp kostnadsförs direkt.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp som bedöms kommer betalas in.

För de kortfristiga placeringarna så är de värderade till verkligt värde den sista december för redovisningsåret.

Leasing

Hallstahammars kommun redovisade fram till 2020 samtliga leasingavtal som operationell leasing. Från och med hösten 2021 redovisas nya affärer korrekt som finansiell leasing. Äldre avtal ligger kvar som operationella tills dessa att avtalen sägs upp eller omförhandlas då en ny bedömning görs. De finansiella avtalen som det rör gäller leasing av fordon. En bedömning har gjorts av de äldre leasingavtalen och att ändras redovisningsprincipen ändrar bara storleken på både tillgångs- och skuldsidan men förhållandet mellan dessa förändras inte så påverkan på den finansiella ställningen är minimal.

Redovisningsprinciper i driftsredovisningen

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg (PO-pålägg) på 40,15 % som inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader. Undantagna från detta är förtroendevalda som har ett PO-pålägg på 32,46 % och uppdragstagare som har ett pålägg på 31,42 %.

Anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en kalkylränta på 1,70 % för årets genomsnittliga kapitalbindning.

Internhyror för lokaler debiteras respektive verksamheten utifrån dels kapitalkostnaden, dels ett tillägg som inkluderar värme, vatten, el med mera.

Kostnader för IT interndeberas till viss del för de direkta kostnaderna som respektive användare bidrar med men stora delar av infrastrukturen och grundstommen av IT-kostnaderna fördelas inte.

Gemensam administration under kommunstyrelseförvaltningen som ekonomi, personal, kundcenter, nämndadministration med mera fördelas inte ut på respektive verksamhet.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Skulder och avsättningar

Anslutningsavgifter från VA redovisas som en förutbetalad intäkt och periodiseras på 27 år vilket motsvarar den genomsnittliga nyttjandetiden för tillgångarna.

Avsättningar för pensioner värderas enligt RIPS i enlighet med RKR R10.

Exploateringar

Tomter för försäljning värderas totalt per exploateringsområde där de totala utgifterna fördelas per tomt utifrån yta. I anskaffningsvärdet ingår mark, andel av projektering och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken.

Resultaträkningens noter 3–10

Not 3 Verksamhetens intäkter (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Försäljningsintäkter	12 673	12 189	12 673	12 189
Taxor och avgifter	78 176	79 963	69 901	73 276
Hyror och arrenden	37 419	36 486	195 607	191 007
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	88 622	105 262	88 622	105 262
Bidrag och gåvor från privata aktörer	435	249	435	249
EU-bidrag	63	24	63	24
Övriga bidrag	12 962	9 897	12 962	9 897
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	19 944	14 618	19 944	14 618
Exploateringsintäkter	8 285	7 988	8 285	7 988
Realisationsvinster	2 824	373	2 824	373
Övriga verksamhetsintäkter	108	77	4 462	2 316
Summa verksamhetens intäkter	261 511	267 126	415 779	417 197
Jämförelsestörande intäkter.... Se not 10				

Not 4 Verksamhetens kostnader (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Löner och sociala avgifter	771 853	754 624	794 869	777 148
Pensionskostnader	62 517	51 953	66 203	55 058
Lämnade bidrag	37 185	38 878	35 228	36 558
Köp av huvudverksamhet	180 051	184 787	180 051	184 787
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskost.	74 015	74 099	85 308	82 063
Inköp av material och varor	55 113	53 761	109 024	106 996
Inköp av tjänster	39 059	32 345	39 059	32 345
Realisationsförluster och utrangeringar	0	0	0	0
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	4 501	6 497	4 501	6 497
Bolagsskatt	0	0	4 908	3 941
Övriga verksamhetskostnader	43 855	39 147	54 406	50 226
Summa verksamhetens kostnader	1 268 148	1 236 090	1 373 555	1 335 618
Jämförelsestörande kostnader.... Se not 10				

Not 5 Avskrivningar (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Avskrivning immateriella tillgångar	0	0	0	0
Avskrivning byggnader och anläggningar	43 474	41 239	67 244	64 222
Avskrivning maskiner och inventarier	3 105	2 822	3 865	3 624
Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar	0	0	0	0
Summa av- och nedskrivningar	46 579	44 060	71 109	67 845
Upplysningar om avskrivningstider lämnas vid berörd balanspost				

Not 6 Skatteintäkter (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Preliminär kommunalskatt	729 576	726 661	729 576	726 661
Preliminär slutavräkning innevarande år	18 756	-11 655	18 756	-11 655
Slutavräkningsdifferens föregående år	2 696	-3 910	2 696	-3 910
Mellankommunal kostnadsutjämning	0	0	0	0
Övriga skatter	0	0	0	0
Summa skatteintäkter	751 027	711 097	751 027	711 097

Not 7 Generella statsbidrag och utjämning (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Inkomstutjämning	214 613	207 398	214 613	207 398
Kostnadsutjämningsbidrag	11 536	5 754	11 536	5 754
Regleringsbidrag	48 785	16 687	48 785	16 687
Kommunal fastighetsavgift	34 462	31 772	34 462	31 772
Bidrag för LSS-utjämning	32 195	36 538	32 195	36 538
Övriga bidrag i utjämningsystemet	1 313	1 304	1 313	1 304
Övriga generella bidrag från staten	9 791	34 172	9 791	34 172
Summa generella statsbidrag och utjämning	352 694	333 626	352 694	333 626

Not 8 Finansiella intäkter (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Utdelningar från koncernföretag	0	0	0	0
Utdelningar på aktier och andelar	10 860	13 426	11 064	13 662
Intäkter från finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Realiserad vinst på försäljning av finansiella instrument	16 534	3 022	16 534	3 022
Orealiserad värdestegring på finansiella instrument	72 873	27 120	72 873	27 120
Ränteutäkter	2 176	6 245	2 176	4 141
Borgensintäkter	2 376	0	2 376	0
Övriga finansiella intäkter	274	2 143	274	2 143
Summa finansiella intäkter	105 093	51 956	105 297	50 088

Not 9 Finansiella kostnader (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Räntekostnader på lån	2 327	2 867	15 022	15 687
Ränta på pensionsavsättningar	88	137	88	137
Förlust vid försäljning av finansiella instrument	340	12 700	340	12 700
Orealiserad värdeminskning på finansiella instrument	732	2 827	732	2 827
Övriga finansiella kostnader	244	244	251	256
Summa finansiella kostnader	3 731	18 776	16 433	31 608
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring	0,36%	0,34%	1,30%	1,37%

Not 10 Jämförelsestörande poster (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Tomträttsförsäljning, reavinst/förlust	3 785	1 491	3 785	1 491
Övriga kostnader	0	0	0	0
Summa jämförelsestörande poster	3 785	1 491	3 785	1 491

Balansräkningens noter 11–27

Not 11 Immateriella tillgångar (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Förvärvade immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	0		0	0
Inköp	739		739	0
Försäljningar	0		0	0
Utrangeringar	0		0	0
Överföringar	0		0	0
Utgående anskaffningsvärde	739		739	0
Ingående ackumulerade avskrivningar	0		0	0
Försäljningar	0		0	0
Utrangeringar	0		0	0
Överföringar	0		0	0
Årets avskrivningar	0		0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	0		0	0
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0		0	0
Försäljningar	0		0	0
Utrangeringar	0		0	0
Årets nedskrivningar/återföringar			0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar			0	0
Utgående redovisat värde	739		739	0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	4		4	0

Immateriella tillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärde	0	0	0	0
Inköp	739	0	739	0
Försäljningar	0	0	0	0
Nedskrivningar/återföringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	0	0	0	0
Överföringar	0	0	0	0
Utgående redovisat värde	739	0	739	0

Not 12 Mark, byggnader och tekniska anläggningar (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärde	1 359 442	1 276 532	2 567 393	2 430 000
Inköp	87 152	82 910	170 483	134 442
Försäljningar	-3 509	0	-3 609	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Överföringar	406	0	48 472	2 951
Utgående anskaffningsvärde	1 443 492	1 359 442	2 782 740	2 567 393
Ingående ackumulerade avskrivningar	-474 290	-433 063	-893 998	-829 788
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Överföringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	-43 474	-41 239	-67 245	-64 222
Utgående ackumulerade avskrivningar	-517 765	-474 290	-961 244	-893 998
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	0	-82 987	-82 987
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0	-82 987	-82 987
Utgående redovisat värde	925 727	885 152	1 738 509	1 590 408
Därav finansiell leasing	0	0	0	0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	32	33	41	40

Not 13 Maskiner och inventarier (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärde	28 967	26 334	43 311	39 810
Inköp	6 045	2 622	6 838	3 564
Försäljningar			-2 118	-74
Utrangeringar			0	0
Överföringar			0	0
Utgående anskaffningsvärde	35 012	28 956	48 031	43 300
Ingående ackumulerade avskrivningar	-11 773	-8 940	-24 587	-21 026
Försäljningar			1 984	74
Utrangeringar			0	0
Överföringar			0	0
Årets avskrivningar	-3 105	-2 822	-3 865	-3 624
Utgående ackumulerade avskrivningar	-14 878	-11 762	-26 468	-24 576
Ingående ackumulerade nedskrivningar			0	0
Försäljningar			0	0
Utrangeringar			0	0
Årets nedskrivningar/återföringar			0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar			0	0
Utgående redovisat värde	20 134	17 194	21 563	18 724
Därav finansiell leasing	637		637	0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	9	9	12	12

Not 14 Övriga materiella anläggningstillgångar (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärde	0	0	48 760	23 344
Inköp	0	0	1 037	28 368
Överföringar	0	0	-48 065	-2 952
Utgående redovisat värde	0	0	1 732	48 760
Därav finansiell leasing	0	0	0	0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod			0	0

Not 15 Finansiella anläggningstillgångar (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Aktier och andelar i kommunkoncernföretag mm				
Mälarenergi Elnät AB	97 240	97 240	97 240	97 240
Fibra	502	19	502	19
Förlagslån Mälarenergi Elnät AB	0	0	0	0
AB Hallstahem	35 898	35 898	0	0
Strömsholms Utvecklings AB (STUTAB)	33	33	33	33
Kommuninvest	13 749	13 749	13 749	13 749
Västmanlands Avfalls AB (VAFAB)	3 238	3 238	3 238	3 238
Diverse småinnehav	243	227	283	337
Summa aktier och andelar	150 904	150 403	115 046	114 615
Långfristig utlåning				
HARK	3 600	3 825	3 600	3 825
Carpenter	461	0	461	0
Sporthallen	5 301	5 472	5 301	5 472
Summa långfristig utlåning	9 362	9 297	9 362	9 297
Summa finansiella anläggningstillgångar	160 265	159 700	124 407	123 912

Not 16 Förråd m.m. (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Bensin, Diesel	258	60	258	60
Berglager Trångfors	0	0	0	0
VA-lagret	557	855	557	855
Exploateringsfastigheter	23 556	25 489	23 556	25 489
Redovisat värde vid årets slut	24 372	26 404	24 372	26 404

Not 17 Fordringar (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Kundfordringar	11 139	13 451	10 244	14 169
Statsbidragsfordringar	17 260	5 601	17 260	5 601
Kommunalskattefordringar	18 756	0	18 756	2
Övriga kortfristiga fordringar	35 215	36 176	33 194	34 939
Förutbetalda kostnader/uppplupna intäkter	12 080	21 355	14 423	21 355
Redovisat värde vid årets slut	94 450	76 583	93 875	76 066

Not 18 Kortfristiga placeringar (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Aktier och andelar				
Anskaffningsvärde	523 156	474 774	523 156	474 774
Värdereglering	113 404	65 601	113 404	65 601
Redovisat värde vid årets slut	636 559	540 375	636 559	540 375

Not 19 Kassa, bank (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Nordea	15 464	13 128	67 671	46 828
Swedbank	57 753	65 981	57 955	66 298
Svenska Handelsbanken	1 341	1 345	1 341	1 345
Summa kassa, bank	74 558	80 454	126 967	114 471

Kommunen har en checkräkningskredit på totalt 70 miljoner kronor. Krediten är för närvarande outnyttjad.

Not 20 Eget kapital (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Eget kapital ingående värde	948 482	883 603	1 010 539	933 603
Årets resultat skattekollektivet	152 990	63 642	152 990	63 642
Årets resultat affärsverksamhet	-1 122	1 237	10 710	13 294
Övrigt eget kapital	0	0	0	0
Årets resultat totalt	151 868	64 879	163 700	76 936
Eget kapital utgående värde	1 100 350	948 482	1 174 240	1 010 539
Öronmärkning eget kapital				
VA-verkets resultatfond	2 311	3 433	2 311	3 433
Regresskrav VA-kollektivet	0	0	0	0
Intern försäkringsfond	2 639	2 389	2 639	2 389
Balansfond	40 000	40 000	40 000	40 000
Förskoleplatser	1 300	1 300	1 300	1 300
Förebyggandefonden	5 600	5 600	5 600	5 600
Byggbonus	1 314	1 314	1 314	1 314
MIG Statsbidrag	1 074	1 074	1 074	1 074

Not 21 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Ingående avsättning inkl löneskatt	15 280	16 213	15 660	16 639
Nyintjänad pension	5 708	-95	5 723	-95
Årets utbetalningar	-391	-521	-438	-578
Ränte- och basbeloppsuppräknig	88	137	95	148
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Övrig post	192	-270	176	-270
Minskning av avsättning genom tecknande av försäkring/Överföring till stiftelse	0	0	0	0
Ökning/minskning av avsättning med anledning av värdetförändring på stiftelsens tillgångar	0	0	0	0
Förändring av löneskatt	1 358	-183	1 358	-183
Summa avsatt till pensioner	22 235	15 280	22 573	15 660

Uppgift om aktualiseringsgrad och visstidsförordnanden finns i not 26.

Not 22 Andra avsättningar (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Uppskjuten skatt på temporär skillnad mellan skattemässigt och bokföringsmässigt restvärde fastigheter				
Redovisat värde vid årets början	0	0	25 466	21 526
Nya avsättningar	0	0	4 909	3 940
Ianspråktaga avsättningar	0	0	0	0
Outnyttjade belopp som återförts	0	0	0	0
Förändring av nuvärdet	0	0	0	0
Utgående avsättning	0	0	30 375	25 466
Summa övriga avsättningar	0	0	30 375	25 466

Not 23 Långfristiga skulder (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	469 250	520 975	1 154 250	1 145 975
Långfristig leasingskuld	632	0	632	0
Förutbetalda anläggnings-/anslutningsavgifter	0	0	0	0
Förutbetalda intäkter offentliga invest.bidrag	6 468	0	6 468	0
Övriga långfristiga skulder	0	0	0	0
Summa långfristiga skulder	476 350	520 975	1 161 350	1 145 975
Övriga upplysningar om långfristiga skulder				
Anläggnings-/anslutningsavgifter	0	0	0	0
återstående antal år (vägt snitt)	0	0	0	0
Offentliga investeringsbidrag	6 468	0	6 468	0
återstående antal år (vägt snitt)	0	0	0	0
Summa förutbetalda intäkter	6 468	0	6 468	0
Upplysningar om lång- och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta	0,36%	0,34%	1,30%	1,37%
Genomsnittlig ränta exkl derivat	0	0	0	0
Genomsnittlig kapitalbindning (år)	1,83	1,21	3,05	2,52
Kapitalförfall andel av lån				
0-1 år	128 600	93 350	353 600	273 350
1-3 år	187 475	196 450	507 475	401 450
3-5 år	168 075	210 825	308 075	450 825
5-10 år	0	0	0	0
över 10 år	113 700	20 350	113 700	20 350
Genomsnittlig räntebindningstid inkl derivat	1,26	1,21	2,81	2,52
Genomsnittlig räntebindningstid exkl derivat	1,26	1,21	1,26	1,21
Marknadsvärde säkringsinstrument				
Säkrad låneskuld	0	0	555 000	445 000
Marknadsvärde derivat	0	0	-4 500	-23 647

Not 24 Kortfristiga skulder (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	144 543	112 265	144 543	112 265
Leverantörsskulder	42 548	30 600	63 912	55 732
Moms och punktskatter	1 930	1 786	1 930	1 786
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	12 366	15 531	12 421	15 679
Retroaktiva löner och OB-ersättning	8 486	9 761	8 486	9 761
Semester och övertidsskuld	35 850	35 042	35 850	35 042
Kommunalskatteskulder	8 966	0	8 966	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	81 872	69 603	98 182	84 678
Övriga kortfristiga skulder	1 307	26 537	5 896	26 537
Summa kortfristiga skulder	337 868	301 124	380 185	341 479

Not 25 Panter och därmed jämförliga säkerheter (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Borgensåtagande kommunala bolag				
AB Hallstahem	685 000	625 000	0	0
VAFAB Kommunalförbund	13 323	13 361	13 323	13 361
Övriga borgensförbindelser	0	0	0	0
Hallsta Ridklubb	23 333	24 863	23 333	24 863
Sporthallen	4 947	4 997	4 947	4 997
Hallstahammars Tennisklubb	3 250	3 250	3 250	3 250
Strömholms Golfklubb	2 868	2 996	2 868	2 996
Övriga	977	1 164	1 296	1 450
Långa hyresavtal (Äldreboende & Hallstaarena)	37 973	50 105	37 973	50 105
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	771 670	725 734	86 989	101 020
Hallstahammars kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Hallstahammars kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 139 138 kronor och totala tillgångar till 518 679 716 010 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 363 551 424 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 386 827 021 kronor.				

Not 26 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	326 490	332 831	348 329	356 763
Årets utbetalningar	-15 578	-15 833	-17 314	-17 467
Ränte- och basbeloppsuppräknig	4 638	8 074	4 925	8 574
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Övrig post	5 886	2 657	7 037	1 906
Minskning av avsättning genom tecknande av försäkring/Överföring till stiftelse	0	0	0	0
Ökning/minskning av avsättning med anledning av värdeförändring på stiftelsens tillgångar	0	0	0	0
Förändring av löneskatt	-1 227	-1 239	-1 299	-1 447
Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	320 209	326 490	341 678	348 329
Utgående pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	0	0	0	0
Övriga upplysningar avseende pensioner	0	0	0	0
Aktualiseringsgrad	1	1	2	1
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	1	1	1	1
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	0	0	0	0
Antal anställda med rätt till visstidspension	0	0	0	0

Not 27 Leasing (Tusentals kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Maskiner och inventarier			0	0
Totala minimileasingavgifter	651	0	651	0
Nuvärde minimileasingavgifter	632	0	632	0
Därav förfall inom 1 år	82	0	82	0
Därav förfall inom 1-5 år	550	0	550	0
Därav förfall senare än 5 år	0	0	0	0
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	0	0	0	0
			0	0
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 3 år			0	0
Minimileasingavgifter	13 007	8 305	13 007	8 305
Med förfall inom 1 år	6 530	4 425	6 530	4 425
Med förfall inom 1-5 år	6 477	3 880	6 477	3 880
Med förfall senare än 5 år	0	0	0	0

Kassaflödesanalysens noter

Not 28 Ej likviditetspåverkande poster	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Avskrivningar	46 579	44 060	71 109	67 845
Nedskrivningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Gjorda avsättningar	6 955	0	11 864	3 940
Återförda avsättningar	0	-933	-42	-979
Intäktsförda ej likvida gåvor	0	0	0	0
Orealiserade kursförändringar	0	0	0	0
Upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	0	0	0	0
Övriga ej likviditetspåverkande poster	2	0	2	0
Summa ej likviditetspåverkande poster	53 536	43 127	82 933	70 806

Övriga noter

Not 29 Koncerninterna förhållanden									
Enhet	Ägd andel (%)	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning			
		Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Given	Mottagen		
Kommunen									
AB Hallstahem	100								
Kolbäcksådalens Pensionsförbund	60								
Enhet	Ägd andel (%)	Försäljning		Lån		Räntor och borgensavgifter		Borgen	
		Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare	Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare
Kommunen									
AB Hallstahem	100	6 596	23 546			2 310		685 000	
Kolbäcksådalens Pensionsförbund	60	21 589	6 596				2 310		685 000
		1 957							

Not 30 Upplysningar om kostnader för räkenskapsrevision	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Kostnader för räkenskapsrevision	158	155	305	302

Ekonomiska nyckeltal

Tusentals kronor	Kommunen				
	2017	2018	2019	2020	2021
FRÅN RESULTATRÄKNINGEN					
Verksamhetens nettokostnader	-929 254	-963 886	-1 011 893	-1 013 024	-1 053 215
Förändring från föregående år, procent	5,6%	3,7%	5,0%	0,1%	4,1%
Kronor per invånare	-58 086 kr	-59 551 kr	-61 905 kr	-61 974 kr	-63 416 kr
Nettokostnadernas andel av skatt och statsbidrag, procent	99,7%	100,8%	102,0%	97,0%	95,4%
Skatteintäkter och statsbidrag	932 472	956 671	991 619	1 044 722	1 103 721
Förändring från föregående år, procent	6,3%	2,6%	3,7%	5,4%	11,3%
Finansnetto	42 546	11 051	84 344	33 181	101 362
Årets resultat	45 764	3 836	64 071	64 879	151 868
Resultatöverskott	4,9%	0,4%	6,3%	6,4%	14,4%
Kronor per invånare	2 861 kr	237 kr	3 920 kr	3 969 kr	9 144 kr
FRÅN BALANSRÄKNINGEN					
Tillgångar exkl likvida medel	1 368 870	1 484 889	1 626 953	1 705 407	1 862 245
Kronor per invånare	85 565 kr	91 739 kr	99 532 kr	104 332 kr	112 129 kr
Likvida medel	57 918	54 871	66 658	80 454	74 558
Kronor per invånare	3 620 kr	3 390 kr	4 078 kr	4 922 kr	4 489 kr
Eget kapital	771 335	819 532	883 603	948 482	1 100 350
Kronor per invånare	48 214 kr	50 632 kr	54 056 kr	58 025 kr	66 254 kr
Avsättning och skulder	655 453	720 228	810 008	837 378	836 453
Kronor per invånare	40 971 kr	44 497 kr	49 554 kr	51 228 kr	50 364 kr
Soliditet, procent	54,1%	53,2%	52,2%	53,1%	56,8%
Soliditet med hänsyn till alla pensioner, procent	29,3%	30,7%	32,5%	34,8%	40,3%
Skuldsättningsgrad	44,7%	45,6%	46,9%	46,0%	42,0%
ÖVRIGT					
Nettoinvesteringar	-199 686	-104 273	-107 793	-85 544	-94 488
Självfinansieringsgrad, procent	36%	17%	38%	153%	138%
Personalkostnader Exkl Pensioner, Inkl Arbgiv avg	-691 698	-716 901	-727 761	-754 624	-771 853
Förändring från föregående år, procent	5,8%	3,5%	1,5%	3,6%	5,7%
Personalkostnader i procent av skatteintäkter och statsbidrag	74,2%	74,9%	73,4%	72,2%	69,9%
Pensionskostnader	-47 171	-50 003	-55 580	-51 953	-62 517
Antal invånare 31/12	15 998	16 186	16 346	16 400	16 608
Förändring från föregående år	155	188	160	0	262
Resultat i förhållande till skatter och statsbidrag	4,91%	0,40%	6,46%	6,21%	13,76%
Utdebitering	21,81	21,81	21,81	21,81	21,81

Definitioner

Finansnetto är de finansiella intäkterna minus de finansiella kostnaderna

Nettoinvesteringar definieras som investeringsutgifter minus investeringsinkomster

Nettokostnadernas andel av skatt och statsbidrag definieras som verksamheternas nettokostnader dividerat med skatter och statsbidrag

Resultat i förhållande till skatter och statsbidrag definieras som årets resultat enligt resultaträkningen dividerat med skatteintäkter och statsbidrag.

Självfinansieringsgrad definieras som nettoinvesteringar delat med kassaflöde från den löpande verksamheten.

Skuldsättningsgrad definieras som avsättningar och skulder minus avsättningar dividerat med tillgångarna

Soliditet definieras som eget kapital dividerat med tillgångar.